

Schrijver van het Boek Ezra.

Deelde de Schrijver van de Kronieken de geslachtsregister mee tot onderwijs en besturing voor het volk na de Ballingschap, ook bij Ezra treffen we dit aan.

En eindelijk vinden we bij de Schrijver van de Kronieken gedurig een heen wijzing naar de Wet van de Heere, met de bij hem vaststaande formule: "zoals geschreven is in de wet van Mozes, de man van God," ditzelfde treffen we ook gedurig in Ezra aan.

Wij kunnen derhalve met betrouwbare zekerheid aannemen, dat Ezra na of bij de terugkeer uit Babel de Boeken der Kronieken geschreven heeft, om daarmee het nakroost van Israël te wijzen op zijn heerlijke geschiedenis en op de nadrukkelijke voorwaarde, om in het herkregen vaderland gelukkig te zijn, namelijk wanneer het zich als het volk van het Verbond gedroeg en God, de Heere, eerde en diende naar Zijn wetten en ordinantiën, en dat hij later zijn ander Boek heeft vervaardigd.

Doet hij zich in de geschiedenis kennen als een man van een levendig gestel, van een vurig gemoed, die alle zijn krachten en gaven had leren stellen in de dienst van zijn God en tot het heil van zijn volk, in wie een vurige ijver blaakt voor de aloude instellingen van Israël, door God geopenbaarde Godsdienst: in de Boeken der Kronieken komt dit zo duidelijk en treffend uit.

Levendig en in verheven stijl dikwijls beschrijft hij de toestanden van Juda's volk en Juda's koningen, en bij alles legt hij het richtsnoer aan van Gods Wet en Zijn Getuigenis.

Geïnspireerd als hij is door Gods Geest, beschouwt hij alle daden van koningen en onderdanen in het licht van de Wet van de Heere.

Hij houdt de geschiedenis van het voorgeslacht zijn tijdgenoten voor als een spiegel en daarom tot waarschuwing en vermaning.

Waar Israël's volk weer de heilige erfenis betreedt, daar ontvangt het in deze Boeken een heerlijk Godsgeschenk, een betrouwbare Gids, om voor wankelen en afvallen, voor verdwalen en afdwalen behoed te worden, maar ook, om bij het licht van de onvervalste geschiedenis te weten, dat de God van de vaders, de God van het Verbond, zowel een heilig en rechtvaardig, als een barmhartig en genadig God is.

Om te weten, dat vloek en zegen in het nauwste verband staan met het houden en onderhouden van het Verbond van de Heere en Zijn ordinantiën.

2. Zo zegt Kores 1), koning van Perzië: de Heere, de God van de hemel 2), die Israël alleen voor zijn God houdt, en Hem als zodanig vereert, omdat Hij alleen God is en heerst over alle koninkrijken van de aarde (2 Kronieken 2: 12. 2 Koningen .19: 15), heeft mij naar Zijn macht, om de tijden en gelegenheden te veranderen, en koningen aan te stellen en weer af te zetten (Dan.2: 21), alle koninkrijken van de aarde gegeven (Jes.45: 1), en Hij heeft mij bevolen,

door zijn Woord in Jes.44: 28 v. en Zijn Geest, Hem een huis te bouwen te Jeruzalem, dat in Juda is.

1) Het zuidelijk van Medië (2Ki 22: 2) gelegen stamland van de Perzen, die zichzelf Artäers noemden, en een tak van de Arische stam waren, heet bij de Grieken Parsis; in de Bijbel wordt het in de Boeken, die vóór de ballingschap geschreven zijn, niet genoemd, omdat Elam oorspronkelijk een Semitische bevolking had (Genesis 10: 22) en pas later tot het eigenlijke Perzië gerekend werd. Nog heden ten dage draagt het de naam van Fars of Farsistan, en het werd ten noorden van Medië gescheiden door het gebergte Parachoathras, een tak van het Taurus gebergte; het grensde ten oosten aan Carmanië, ten zuiden aan de Perzische golf, en ten westen aan Susiana en Elam. Het noordelijk gedeelte is een woest bergland, vol steile hoogten en diepe kloven; de streek aan de kust is een zandvlakte, onbewoonbaar door de hitte en van de gezondheid schadelijke winden; in het binnenland echter zijn vele uitmuntende dalen en vlakten, mild door beken en stromen besproeid, vooral de vlakte van Persepolis, die door de vruchtbaarheid en het zachte klimaat alle andere vlakten overtreft. De bewoners van deze provincie, ongetwijfeld van dezelfde stam als de Mediërs, werden in verscheidene horden of stammen verdeeld, onder welke drie edele stammen waren, die van de Pasargaden, van de Maraphiërs en van de Maspiërs.

Deze drie stammen werden alleen voor beschaafd gehouden, terwijl die stammen, die het land bebouwden en bijzonder die, welke een nomadisch leven leidden in de gebergten, ruw en onbeschaafd waren. Uit het edelste geslacht van de Parsargaden, Achemeniden geheten, stamde de koninklijke familie af; ook Cyrus behoorde daartoe. De koningen, die graaf de naam van koning van de koningen droegen, en zich hielden voor plaatsvervangers van de almachtige Godheid, onderhielden een hofhouding naar het voorbeeld van het hemelse Ormuzd- of lichtrijk, met zeven hofbeambten. Zij waren ontoegankelijk voor hun onderdanen, en woonden in goed versterkte paleizen, die omringd waren door grote tuinen of lusthoven. Zo'n koninklijk paleis heette "de poort" of de deur (Esther 1: 2,6); maar de tuin, uit parken en diergaarden bestaande, heette "het paradijs." Het paleis dat in de lente door de koningen werd bewoond, was te Ekbatana, het zomerverblijf te Suza, en dat voor de winter te Babylon. Ook verdient nog genoemd te worden: Persepolis, met een prachtige burg van de Perzische koningen, waar de schatten werden bewaard, en waar sinds Cambyzes de graven der koningen waren; verder Pasargade, op enige afstand van Persepolis, de oude hoofdstad van Perzië, waar Cyrus begraven is. Zijn grafteken werd nog aan Alexander de grote getoond; het opschrift daarvan was: "O mens, ik ben Cyrus, die de opperheerschappij over Perzië verkreeg, en over Azië het gebied voerde: benijd mij niet om dit graf." Om zijn weldadigheid en rechtvaardigheid werd hij door de Perzen als een vader bemind; en ook bij Jesaja (Hoofdstuk 41: 2 en 45: 13) komt hij voor als: "de rechtvaardige van de opgang" die de Heere verwekt had "in gerechtigheid," dat echter meer doelt op die gerechtigheid van God, waardoor Hij ook vervult, wat Hij heeft beloofd, en op de gunstige uitgang of uitslag, die de rechtvaardige zaak van de verwekte op al zijn schreden zou ontmoeten; maar tevens wordt hier Cyrus aangewezen als een koning, zoals geen heidens rijk vóór of na hem gehad heeft.

Hierbij een korte opgave van de rij van de Perzische koningen, zoals zij elkaar hebben opgevolgd:

1 Cyrus, van 537-529 voor Christus 2 Cambyses, van 529-522. 3 Pseudo-Smerdis, 522. 4 Darius Hystaspes, van 521-486. 5 Xerxes I, van 486-465. 6 Artaxerxes I, (Longimanus) van 465-424. 7 Xerxes II, 424 (45 dagen). 8 Sogdianus, 424 (6...7 maanden). 9 Darius II (Ochus of Nothus) van 423-404 10 Artaxerxes II (Mnemon) van 404-364. 11 Artaxerxes III (Ochus) van 364-338. 12 Arses, van 338-336. 13 Darius III (Kodomannus) van 336-331.

Wij zullen hier een korte voorstelling van de geschiedenis van deze koningen geven, waarop wij bij de volgende verklaring van de Boeken Ezra, Nehemia en Esther kunnen wijzen.

De geschiedenis van Alexander de grote, koning van Macedonië, die na Darius Kodomannus het grote rijk beheerste, heeft meer betrekking op het eerste boek van de Makkabeeën.

Cyrus liet bij zijn dood twee zonen na, waar van de oudste, Cambyses, hem in de regering opvolgde, terwijl de jongste, Smerdis, stadhouder van Baktrië en van de oostelijke provincies werd. Cambyses richtte zijn blikken vooral op Egypte, waar in het jaar 569 vóór Christus Farao Hophra (2Ch 35: 21) in een opstand van zijn volk de troon en het leven verloren had, en opgevolgd was door Amasis, de aanvoerder van het oproer. Nog eer Cambyses met zijn legers in Egypte kwam, was Amasis reeds opgevolgd door zijn zoon Psammenitus. Cambyses verraste hem door de onverwachte inneming van Pelusium, de sleutel van Egypte, sloeg hem bij Memphis, en nadat hij vernomen had, dat Psammenitus een aanslag op zijn leven voor had, liet hij hem ossenbloed drinken, waaraan hij stierf. Andere ondernemingen van de Perzische koning tegen de Carthagers, de Ammoniërs en de Ethiopiërs liepen ongelukkig af. In zijn verstoordheid daarover liet de, om zijn wreedheid, tot spreekwoord geworden Cambyses ook zijn broeder Smerdis om het leven brengen, maar stelde daarna, om zijn schandelijke daad geheim te houden zekere Magiër, Sphendadates, die sprekend op Smerdis geleek, als stadhouder van Suza aan. Toen deze in onmin geraakte met de Magiërs, die de heerschappij weer aan de Mediërs wilden overbrengen, trad hij als de echte Smerdis op, schonk gedurende drie jaren gehele opheffing van belastingen, en werd, ook vooral, omdat het volk de wreedheden van Cambyses moe was, tot koning uitgeroepen. Toen Cambyses tegen hem wilde optrekken, stierf hij in Syrië aan een wond, die hij gekregen had bij het bestijgen van zijn paard. De regering van Pseudo d.i. valse Smerdis was slechts van korte duur (8 maanden). (Cambyses had nog vóór zijn dood aan de groten van zijn rijk bekend gemaakt, dat zijn eigen broeder Smerdis dood was, en dat de gewaande Smerdis niets meer was dan een bedrieger, en nu rustten deze niet vóórdát zij de bedrieger uit de weg hadden geruimd, waarna de samengezworenen, allen stamhoofden van de Pasargaden, besloten, om degene uit hun midden op de troon te plaatsen, wiens paard, toen zij op de volgenden morgen de opgaande zon tegemoet reden, het eerst zou hinniken. Dit viel, ten gevolge van een list van zijn stalmeester, Darius, zoon van Hystaspes, ten deel, een man uit het geslacht van de Achemeniden, die dan ook zijn recht op de troon probeerde te bevestigen door terstond met Atossa, de dochter van Cyrus, te trouwen.

Hij had nog veel moeite eer hij algemeen werd erkend; Babylon stond tegen hem op, en hij kon deze stad pas innemen na een tweejarige belegering, nadat zijn getrouwe Zopyrus, een jong Perziaan (Ezr 6: 18), zich voor hem opofferend, door zijn aangezicht te verminken, zich toegang tot de stad wist te verschaffen en zo aan zijn heer gelegenheid gaf de stad in te

nemen. Nu liet hij de hoge muren van de stad tot een vierde van de hoogte afbreken en de honderd poorten verwoesten. Zijn verdere krijgstochten tegen Egypte, Scythië en Griekenland waren ongelukkig; gelukkiger was de tocht naar Indië, die hij daarna ondernam; maar terwijl hij nieuwe toerusting gereed maakte, om nog eens tegen Griekenland op te trekken, waar hij vroeger bij Marathon zo geducht was verslagen, stierf hij, nadat hij de eerstgeboren zoon van zijn tweede gemalin Atossa tot opvolger had aangewezen. Deze, Xerxes geheten, zocht terstond Egypte, dat zich gedeeltelijk had vrijgemaakt, weer onder zijn heerschappij terug te brengen, waarna hij in het jaar 480 voor Christus, met een ontzaglijke heirkracht te water en te land tegen Griekenland optrok. Het zou te uitgebreid voor dit werk zijn, om de heldenstrijd van dit kleine volk tegen de grote koning van Perzië in bijzonderheden te behandelen; de slagen bij Salamis, bij Platea, bij Mycale en aan de Eurymedon voerden de krijgsroem van de Grieken tot de hoogste top; Perzië werd tot het diepste vernederd, en Griekenland werd van nu aan een machtig volk. Xerxes moest van zijn veroveringsplannen afzien; maar om zijn vele nederlagen, en zijn gedurig toenemende zwelgerij werd hij door zijn volk veracht, en eindelijk door een bevelhebber van zijn lijfwacht vermoord. De oudste nog in leven zijnde zoon was stadhouder van Bactrië, en daar dit op zo grote afstand van Babylon was, maakte zijn jongere broeder Artaxerxes, die de bijnaam van "Langhand" (Logimanus) droeg, daarvan gebruik, om de troon van zijn vader te bestijgen. Deze was gelukkig in zijn oorlogen tegen Lybië en Egypte, maar moest, om de vrede met de Grieken te herstellen, de steden van Klein-Azië, die door Grieken bewoond zijnde, aan zijn macht waren onderworpen, geheel vrij geven; ook moest hij zich door Megabazus, stadhouder van Syrië, die om een grievende belediging tegen hem was opgestaan, bij de verzoening de wet laten voorschrijven.

Behalve 17 onechte zonen had hij één wettige zoon, Xerxes II, die hem opvolgde in de regering; maar reeds na 45 dagen werd deze vermoord door zijn halfbroeder Sogdianus, die ook de overige zonen van zijn vader dacht om te brengen, maar daarin werd vóórkomen door één van dezen, Ochus van Hyrkanië. Hij werd gevangen genomen en gestikt in een berg van as, en opgevolgd door genoemden Ochus, die de naam aannam van Darius II. Het echte koninklijke zaad was nu uitgestorven, en daarom kreeg Darius II de bijnaam van Nothus (de onechte). Het rijk bevond zich ook in de grootste verwarring; de stadhouders van de verschillende provincies stonden tegen de koning op, en konden alleen door schandelijke middelen in toom worden gehouden. Egypte, dat sedert de verovering door Cambyses als een wingewest was behandeld geworden, wist zich weer onafhankelijk te maken; maar de Grieken konden van hun verkregen overmacht over de Perzen niet dat voordeel trekken, dat men met recht had kunnen verwachten, omdat zij zelf door onderlinge verdeeldheden, vooral door de Peloponnesische oorlog, verzwakt werden. De daarop volgende tijd, onder Artaxerxes I, Artaxerxes III en Arses was een tijd van nog groter verwarring en van inwendige oplossing van het eertijds zo machtige rijk. Twisten en kuiperijen in de koninklijke familie verzwakten al meer en meer de regering. De laatste koning Darius Kodomannus was een edel en krachtig man; hem zou het gelukt zijn weer de orde en rust te herstellen, maar het Perzische rijk moest naar Gods bestelling vernietigd worden, en reeds na 5 jaren werd Darius vermoord, en aan deze grote wereldheerschappij een einde gemaakt..

2) Waar Cyrus hier in zijn edict de God van hemel en aarde noemt bij Zijn Verbonds-Naam, daar is dit nog geen bewijs, dat hij zelf ook in Hem gelooft als de enige en waarachtige God.

Wel dat hij een diepe indruk van de macht en heerlijkheid van Israël's God had, van Wie hij erkent, dat Deze hem al de koninkrijken van de aarde heeft gegeven, en wiens kracht hij in zich voelt werken om het besluit, omtrent de terugkeer van de Joden, uit te voeren. Cyrus is hier in feitelijke zin knecht van de Heere, instrument in Zijn dienst. In zekere zin zouden we zijn geschrift geïnspireerd kunnen noemen, uitgevaardigd onder de krachtige werking van de Geest.

3. Wie is onder jullie van mijn onderdanen, van al Zijn volk? 1) zijn God zij met hem, zegent hem en maakt zijn reis voorspoedig, en hij trekt op naar Jeruzalem, dat in Juda is, en hij bouwt het huis van de Heere, de God van Israël; Hij, deze God van de hemel, op wiens bevel ik dit doe (vs. 2) is de God, die te Jeruzalem woont, die zich aldaar een plaats ter Zijner verering heeft uitverkoren (Jes.31: 9); om deze reden nodig ik u uit Hem daar een huis te bouwen.

1) Omdat op dit ogenblik ook Assyrië onder zijn macht stond, omdat vroeger dit rijk door Babel was veroverd en hij op zijn beurt dat rijk had overweldigd, geldt dit edict niet alleen de ballingen uit Juda, maar ook die van het rijk van de Tien stammen, hoewel het een feit is, dat verreweg het grootste deel van de teruggekeerden tot Juda behoorde.

4. En al wie van de vroeger naar Babel weggevoerden nog overig is, en lust heeft om naar Juda terug te keren, achterblijven 1) zou in enige plaatsen, waar hij als vreemdeling verkeert, geen enkel deel van mijn koninkrijk uitgezonderd, die zullen de lieden van zijn plaats de niet-Israëlieten in de uitvoering van zijn voornemen bevorderlijk zijn, al belijden zij ook een andere godsdienst, met zilver, en met goud, en met have en met beesten; alles zullen zij ter uwer ondersteuning bijeenbrengen om u te helpen, en benevens dat een vrijwillige gave voor het huis van God, die te Jeruzalem woont (vgl. Exod.3: 21; 12: 35 vv.).

1) In het Hebr. Wekol-hanischar. Beter: En al wie overgebleven is, namelijk van de gevankelijke weggevoerden uit Israël en Juda. Hier krijgen de niet-Israëlieten het bevel, om de terugkerenden op alle mogelijke wijze te ondersteunen. Zoals bij de uittocht uit Egypte de Israëlieten van de Egyptenaren veel goud en zilver ontvingen, zodat zij niet leeg uittogen, zo beschikt God het ook nu, dat de teruggekeerden uit Babel niet met lege handen in Jeruzalem aankomen, om de tempel te herbouwen.

Men let er wel op, dat in dit edict Cyrus wel verlof geeft, om de tempeldienst te herstellen en Israël vergunt, naar hun vaderland te trekken, maar dat hij hun daarmee niet ontheft van zijn opperbestuur. Het land van de belofte blijft een wingewest van de Perzische koning.

5. Toen maakten zich, om aan de uitnodiging van Kores (vs. 2 vv.) gevolg te geven op tot de reis de hoofden van de vaders van Juda en Benjamin, namelijk de hoofden van de huisgezinnen of de geslachten, en van de verschillende familiegroepen (Exod.6: 14. en "Nu 2: 34), en de priesters en Levieten, met een groot gedeelte van hun onderhorigen, maar toch niet allen zonder uitzondering, ofschoon in het koninklijk bevelschrift allen, die tot het volk van God gerekend konden worden, tot terugkering naar hun vaderland waren uitgenodigd. Die lust had tot de reis naar het land van de vaders, benevens een ieder, wiens geest God

verwekte 1), dat zij optrokken om te bouwen het huis van de Heere, die te Jeruzalem woont, tezamen 42.360 mannen, en 7.337 dienstknechten en dienstmaagden (Hoofdstuk 2: 64 vv.); vele anderen daarentegen lieten zich door aardse belangen terughouden om naar Juda terug te keren en bleven in Babel.

1) Let er op, dat én het edict van Cyrus én het optrekken van de Joden hier wordt toegeschreven aan dezelfde God. Met andere woorden, dat de Schrijver hier én het middel én het einddoel toeschrijft aan de werking van God, zodat de Heere en Hij alleen de eer ontvangt van de herstelling van de tempel te Jeruzalem. Duidelijk doet de Schrijver het uitkomen, dat een edict van de machtige monarch van Perzië nog niet voldoende was geweest, om naar het vaderland terug te keren. Want er was zoveel, dat hen bond aan het land van de ballingschap. Velen hadden het er zo goed in kunnen vinden, dat alleen een inzicht en overtuiging, dat de Heere alleen in Zijn heilige tempel in waarheid kon worden gediend, kon doen optrekken. Wat dan ook optrok, was het meer geestelijk gezinde deel van het volk, dat voelde wat het betekende om zonder tempel en altaar te moeten leven, God niet te kunnen dienen naar Zijn wetten en ordinantiën.

Josefus tekent aan, dat velen in Babel bleven, omdat zij hun bezittingen niet wilden verlaten.

6. Allen nu, die rondom hen waren, niet alleen van hun eigen volk, maar ook hun heidense naburen, sterkten hun handen met zilveren vaten, met goud, met have, en met beesten, en met kostelijkheden, waarmee zij de terugkerende Joden, ten gevolge van het koninklijk bevel, tot de reis in staat stelden; behalve alles, wat vrijwillig gegeven werd.

Dezelfde God, die de geest van Cyrus verwekte, om vrijheid te geven tot terugkeer naar het vaderland, wekte ook het volk op om daarvan gebruik te maken; het geschiedde niet door kracht of geweld, maar door de Geest van de Heere der heirscharen. De verzoeking om in Babel te blijven was groot voor velen; zij hadden daar bezittingen, en het land van hun vaders was vreemd voor de meesten. Jeruzalem was een puinhoop, door vijanden omringd, voor wie zij een gemakkelijke prooi zouden zijn. Velen bleven in Babel, maar anderen vreesden niet om terug te keren, en deze waren het, die Gods Geest bewerkte. Waren zij aan zichzelf overgelaten gebleven, zij zouden Babel niet verlaten hebben, maar God bewerkte hen zodanig, dat zij hun aangezichten wendden naar Sion, en dat zij als vreemdelingen vroegen naar de weg daarheen (Jer.50: 5). Zij waren een nieuw geslacht, en trokken uit als hun vader Abraham, uit het land van de Chaldeeën, niet wetend, waar zij heengingen (Hebr.11: 8). Al het goede, dat wij doen, is door Gods genade. Ons hart is van nature geneigd naar deze aarde en naar haar goederen; maar elke neiging naar de dingen, die van boven zijn, wordt door God in het hart gewerkt.

De roeping en het aanbod van het Evangelie zijn gelijk aan het geschrift van Cyrus: "om de gevangenen te prediken loslating" (Luk.4: 19); velen horen wel deze liefelijke roepstem, maar verkiezen stil in Babel te blijven, omdat zij hun zonden lief hebben, en de moeilijkheden van een heilig leven vrezen; anderen verbreken hun aardse banden, wat het hun ook kosten moge. Alzo zal toch het hemelse Kanaän vol worden, ofschoon zo velen in Babel sterven, en het aanbod van het Evangelie zal hun tevergeefs gedaan zijn..

7. Ook bracht de koning Kores uit de afgodstempel van Bel, de vaten 1) die nog over waren van het huis van de Heere, die Nebukadnezar a) vroeger onder de laatste koningen uit Jeruzalem had uitgevoerd, en had gesteld in het huis van zijn God, de Belus-tempel.

a) 2 Koningen 24: 13. 2 Kronieken 36: 7

1) Men lette hier, hoe zorgvuldig de Voorzienigheid zelf, omtrent deze geheiligde dingen geweest is, zodat ze niet verloren, niet gesmolten, noch in dier voege onder andere vaten vermengd zijn, dat men ze niet zou hebben kunnen kennen. Evenzo zorgt God voor de levende vaten van Zijn barmhartigheid, die Hij ter ere heeft geschikt, en waarvan gezegd wordt, dat de Heere de Zijnen kent, en dat niemand uit hen verloren zal gaan. Hoe deze vaten, schoon in een afgodische tempel geplaatst en denkelijk ook tot de afgodische dienst gebruikt, nochtans teruggegeven werden ten gebruike en ten dienste van de ware God. Dus weet de Heere weer te bekomen, wat Hem in eigendom toebehoort, en de door van de sterkgewapende ten nutte van de veroveraar te doen wederkeren..

De verschillende vaten worden hier en ook in vs. 9-11 in het algemeen opgeteld. Het zijn die, welke door Nebukadnezar waren meegevoerd, zowel onder de regering van Jojachin als onder die van Zedekia. De vaten onder de regering van Jojakim meegevoerd, waren vernietigd of verbrijzeld. Al kwamen dus allen niet terug, veel van hetgeen vroeger de luister van de Tempel uitmaakte, werd weer naar Jeruzalem teruggevoerd.

8. En Kores, de koning van Perzië, bracht ze uit niet in persoon, niet eigenhandig, maar door de hand van Mithredath, de schatmeester, die ze aan Zerubbabel (Hoofdstuk 2: 2 2.2), of zoals hij aan het Perzische hof doorgaans genoemd werd (Hoofdstuk 5: 14 en 16 5.14,16), Sesbazar, de uit het koninklijk geslacht gesproten (1 Kronieken 3: 19) vorst van Juda, de aangewezen beschermer van de nieuwe gemeente, toe telde (Hoofdstuk 5: 14).

9. En dit is hun getal, namelijk van de uitgegeven vaten: dertig gouden bekkens, open schalen, die bij het aanbrengen van de drankoffers gebruikt werden, en duizend zilveren bekkens, van dezelfde gedaante en voor hetzelfde gebruik, negenentwintig messen, tot het slachten en verdelen van het offervee; naar een andere verklaring: wierookvaten;

10. Dertig gouden bekers, bussen met deksels (1 Kronieken 28: 17), vierhonderd en tien andere zilveren bekers, bekers van een andere soort of gedaante; andere vaten, die wij niet nader zullen omschrijven, duizend.

1)

1) Anderen, zoals Fremellius vertalen, bij duizendtallen, zodat dan hier niet de juiste som wordt genoemd, en vandaar, dat we in vs. 11 het gehele getal als 4.500 vaten vermeld vinden.

11. Alle vaten van goud en van zilver waren vijfduizend en vierhonderd, naar de vorige opgave slechts $30 + 1000 + 29 + 410 + 1000 = 2499$; daarbij moeten nog geteld worden 2901 andere vaten, behalve de aan het slot van het 10de vers genoemde duizend; deze allen voerde

Sesbazar of Zerubbabel op naar het land Juda, met degenen, die naar vs. 5 van de gevangenis opgevoerd worden, van Babel naar Jeruzalem. 1)

1) Ofschoon reeds vóór de ballingschap, ten tijde van de wegvoering van de 10 stammen, de Hebreërs met de naam van Joden bestempeld werden (Jer.32: 12; 34: 9; 38: 19; 40: 11. 2 Koningen .16: 6; 25: 26), werd deze naam na de terugkering uit de Ballingschap steeds meer gebruikelijk, omdat verreweg het grootste gedeelte van de terugkerende burgers waren van het voormalige koninkrijk Juda. In de Ballingschap zelf was hun uiterlijke toestand niet zo drukkend, als het wel in de eerste opslag zou kunnen schijnen; zij hadden geleerd zich te vernederen onder de krachtige hand van God, en niet te bouwen op ijdele verwachtingen; de meesten hadden zich gevestigd en bezittingen verkregen, en het ging hun voorspoedig; zelfs waren er aan het hof van de koning geroepen, en hadden staatsambten gekregen. Men liet hen naar eigen wetten leven, zodat zij onder opperhoofden uit hun volk stonden, en rechters en oudsten van hun eigen geslacht hadden, die hen naar hun eigen wetten richtten. Zij hadden vrijheid om hun eigen godsdienstoefeningen te houden; maar omdat zij geen tempel hadden, kon de offerdienst niet geschieden, die was alleen geoorloofd bij de tempel te Jeruzalem, zij moesten zich dus bepalen bij godsdienstige vergaderingen met gebed en voorlezing van de Schrift (vergelijk de opmerking bij Nehemia 10: 39). Zo'n gebed voor de gemeente uit de laatsten tijd van de ballingschap, bijna overeenkomende met het gebed van Daniël in Dan.9: 4 vv., ligt in de 106de Psalm voor ons. Alzo in uiterlijke voorspoed levend, voelden niet weinigen in het vreemde land zich ten slotte zo naar hun zin, dat zij het vaderland vergaten, en geen gebruik wilden maken van het verlov van Cyrus om daarheen terug te keren.

Slechts het geestelijk gezinde deel van het volk had een hart vol innig verlangen naar het land van de vaders, naar de heilige stad, en naar de liefelijke godsdienst van de Heere, vervuld van de aangename zekerheid van eens terug te keren, zoals dit duidelijk blijkt in Psalm 137. Zij begroetten de aanvang van deze verlossing met vrolijk gejubel, dat zo ondubbelzinnig wordt uitgesproken in Psalm 126, hoewel deze twee laatste Psalmen pas enige tijd later zijn opgesteld (Ezr 4: 24" en "Ezr 6: 18). Volgens de Joodse overlevering waren het juist de armsten en geringsten, die terugkeerden, terwijl de rijken en aanzienlijken in Babel bleven, en dat is ook zeer waarschijnlijk (MATTHEUS.19: 23 vv.); maar dat er zich onder de terugkerenden ook welgestelden bevonden, blijkt uit de opgaven van de bijdragen tot de tempelbouw in Hoofdstuk 2: 68 v. en Nehemia 7: 70 v.. In het 3e boek van Ezra, in de Apocriefe boeken, (die achter de Statenbijbel te vinden zijn), en in het 3de boek van de Makkabeeën wordt verhaald, dat de terugkering op de heilige grond van het land van de vaders in het begin van de maand Nisan op het tweede jaar van Cyrus, aldaar Darius genoemd, volgde, en dat Perzische ruiters de vertrekkenden, die zich in Babel hadden verzameld, en daar met de overblijvenden eerst nog een vreugdedag hielden, geleidden, om hen in het bezit van Jeruzalem te stellen. Daar aangekomen zijnde verstrooiden zij zich weldra en zochten de oude erfbezittingen van hun families weer op. Dit bericht is des te meer geloofwaardig, wanneer men het in verband brengt met Ezra 3: 1, waar gezegd wordt, dat de kinderen van Israël zich verzamelden te Jeruzalem als een enig man. Tot juist begrip van de verdere geschiedenis moet vooral de omstandigheid in aanmerking worden genomen, dat Cyrus alleen verlov had gegeven om de godsdienst weer te herstellen, en niet om de vroegere regering van het land weer in te voeren, en een eigen zelfstandige staatsvorm te grondvesten.

Zerubbabel komt nergens als eigenlijk vorst of koning voor, alleen als stadhouder of landvoogd (Hoofdstuk 2: 63)..

Juda had een vorst, zelfs in de ballingschap in Sesbazar, welke naam betekent "vreugde in verdriet"; hier wordt hij genoemd een vorst van Juda. De Joden noemden hem Zerubbabel (een vreemdeling in Babel), omdat hij een vreemdeling was in zijn tegenwoordige woonplaats, want zijn eigen huis was te Jeruzalem. Hij droeg zorg voor de zaken van de Joden, en had enig gezag over hen, omdat hij uit het huis van David was..

HOOFDSTUK 2

GETAL EN REGISTER VAN DE WEDERKERENDE JODEN EN HUN BIJDRAGE TOT DE HERBOUW

II. Vs. 1-70. Hier volgt een opgave van de hoofden van de geslachten en vaderhuizen, die van Babel naar Jeruzalem trokken, en na hun aankomst daar, zich in de omliggende steden en plaatsen verstrooiden. Eerst worden behalve Jozua en Zerubbabel tien andere mannen genoemd, die als leidlieden of vertegenwoordigers van de gemeente optraden (vs. 1 en 2); daarna wordt het getal van de mannen van het volk van Israël genoemd (vs. 2), waarvan daarna ook de getalsterkte wordt opgegeven (vs. 3-35); hieraan sluiten zich de priesters (vs. 36-39), de Levieten (vs.40-42), de Nethinim en de kinderen van de knechten van Salomo (vs. 43-58); ten slotte volgen enige geslachten en de priesters, die niet konden bewijzen, dat zij uit Israël waren (vs. 59-63), waarop het gehele getal mannen en het aantal paarden enz. (vs. 64-67), en het bedrag van de vrijwillige giften tot de tempel bouwt (vs. 68 vv.) opgegeven wordt (Vergelijk Nehemia 7: 5-73).

1. Dit zijn de kinderen van dat landschap 1), van Judea of de verenigde stammen van Juda en Benjamin (Hoofdstuk 1: 5), die in het jaar 536 voor Christus optogen uit de gevangenis, van de weggevoerden, die Nebukadnezar, koning van Babel, wel niet allen, maar toch in hun stamhoofden en vaders, weggevoerd had naar Babel, op vier verschillende tijden, als in het vierde jaar van Jojakim (606 voor Christus); onder Jojachin (598 voor Christus); in het elfde jaar van Zedekia (588 voor Christus) en vijf jaar later door Nebuzaradan (2 Koningen .24: 1 en 14; 25: 11 Jer.52: 30), die naar Jeruzalem en Juda zijn wedergekeerd, en na een reis van omtrent vier maanden daar aankwamen (Hoofdstuk 7: 8 v.), in het begin van het jaar 535 voor Christus (Ezr 1: 11), en zij begaven zich een ieder naar zijn stad, waar hij door afkomst behoorde, of die hem tot woonplaats was aangewezen.

1) Judea, of de landstreek, waarvan Jeruzalem de hoofdstad was, wordt hier een landschap genoemd, omdat het een gedeelte van het Perzische rijk uitmaakte en het Perzische rijk in verschillende Satrapieën of landschappen was verdeeld.

2. Die kwamen met de volgende 12 geslachtshoofden, die de oude verdeling in 12 stammen vertegenwoordigden, en als leidlieden voor de nieuwe gemeente moesten dienen: Zerubbabel 1), een nakomeling van koning Jojachin (1 Kronieken 3: 17 vv.), en vorst van de stam van Juda (Ezra 1: 8), Jesua of Jozua, zoon van Jozadak en kleinzoon van de hogepriester Seraja, die Nebukadnezar te Riblath in Syrië had doen neerhouwen (2 Koningen .25: 18 vv. 1 Kronieken 6: 14; Hagg.1: 1), bloedverwant van de Schriftgeleerde Ezra, die echter nu nog niet bij de wederkerenden was, maar pas later een nieuwe volksplanting naar Juda overbracht (Hoofdstuk .7: 1 vv.), Nehemia, niet te verwarren met Nehemia, de zoon van Hachalja, die insgelijks veel later zo'n werkzaam aandeel in de terugkering verkreeg (Nehemia 1: 1), Seraja of Azaria (Nehemia 7: 7 vv.), Reëlaja of Raämja, Mordechai wel te onderscheiden van Mordechai, de voogd van Esther (Esther 2: 5 vv.), ofschoon oude uitleggers hem voor dezelfde persoon houden, Bilsan, Mizparof Mispereth; Bigvai, Rehum (Nu 1: 14), en behalve de tussen Reëlaja en Mordechai ongenoemd gebleven Nahemani, Baëna.Dit is het getal, dat

later nauwkeuriger zal worden opgegeven, van de mannen van het volk van Israël 2), die met de evengenoemde aanvoerders naar Jeruzalem en naar Juda kwamen.

1) Het is meer dan waarschijnlijk, dat Zerubbabel door Cyrus tot hoofd werd aangesteld, vanwege zijn koninklijke afstamming. Ook is het vermoeden niet onjuist, dat hij een betrekking aan het hof van de koning van Perzië heeft bekleed.

2) Deze laatste woorden maken het bijzonder opschrift uit van de eerste afdeling van de volgende lijsten, waarmee de opschriften in vs.36,40,43 en 55 overeenstemmen. Volk van Israël heet het, niet volk van Juda, omdat de terugkerenden het gehele bondsvolk vertegenwoordigen..

3. De kinderen van Paros, tweeduizend honderdtweeënzeventig (2.172), in Nehemia 7: 8 juist zo veel.

4. De kinderen van Sefatja, driehonderd tweeënzeventig (372), in Nehemia 7: 9 even zo veel.

5. De kinderen van Arach, zevenhonderd vijfenzeventig, (775), in Nehemia 7: 10 652.

6. De kinderen van Pahath-Moab, vermoedelijk nakomelingen van een afstammeling van Juda, die een vorst van Moab was (1 Kronieken 4: 22), van de kinderen van Jesua-Joab, tweeduizend achthonderd en twaalf (2.812), in Nehemia 7: 11 2.818.

7. De kinderen van Elam, duizend tweehonderd vierenvijftig (1.254), evenzo in Nehemia 7: 12.

8. De kinderen van Zatthu, negenhonderd vijfenveertig (945), in Nehemia 7: 13 845.

9. De kinderen van Zakkai, zevenhonderd en zestig (760), even zo veel in Nehemia 7: 14.

10. De kinderen van Bani, zeshonderd tweeënveertig (642), in Nehemia 7: 15 648.

11. De kinderen van Bebai, zeshonderd drieëntwintig (623), in Nehemia 7: 16 648.

12. De kinderen van Azgad, duizend tweehonderd tweeëntwintig (1.222), in Nehemia 7: 17 7.17,2 2.322.

13. De kinderen van Adonikam, zeshonderd zesenzestig (666), in Nehemia 7: 18 667.

14. De kinderen van Bigvai, tweeduizend zesenvijftig (2.056), in Nehemia 7: 19 2.067.

15. De kinderen van Adin, vier honderd vier en vijftig (454), in Nehemia 7: 20. 655.

16. De kinderen van Ater, van Hizkia, een beroemd man, acht en negentig (98), even zo veel in Nehemia 7: 22.

17. De kinderen van Bezai, drie honderd drie en twintig (323)) in Nehemia 7: 23. 324.

18. De kinderen van Jora, of Hariph; de eerste naam betekent "herfstregen," de laatste daarentegen "herfst," honderd en twaalf (112), in Nehemia 7: 24 ook zo veel.

19. De kinderen van Hasum, twee honderd drie en twintig (223), in Nehemia 7: 22. 328.

In deze verzen zijn de namen van de huizen der vaders of de geslachten opgeteld, tot welke rij ook de namen in vs. 31 en 32 zouden kunnen gerekend worden, ten minste wanneer zij op de rechte plaats staan. In de nu volgende verzen worden bewoners van steden en dorpen opgenoemd, die allen in de onmiddellijke nabijheid van Jeruzalem lagen, en waarschijnlijk de enige plaatsen in het kleine gebied der nieuwe gemeente waren, die terstond na den terugkeer door een groter aantal Israëlieten in bezit werden genomen..

Juda, dat een beroemd koninkrijk was geweest, waaraan andere koninkrijken onderworpen waren, was nu zelf ene provincie van het koninkrijk Perzië geworden. Zie hoe de zonde ene natie doet achteruitgaan en vernedert, die door de gerechtigheid zou verhoogd zijn geworden.

Er is enig verschil tussen de getallen in dit hoofdstuk en in Nehemia 7, waar deze opgave wordt herhaald; dit zal wel zijnen grond vinden in de omstandigheid, dat sommigen, die eerst hun namen hadden opgegeven, later toen het op vertrekken aankwam, terugtrokken, en daarentegen dat anderen, die eerst aarzelden om te vertrekken, later er toe besloten, en alzo het getal vermeerderden..

20. De kinderen van Gibbar, of Gibeon (Jozua 9: 3 vv.), vijf en negentig, even als in Nehemia 7: 25.

21. De kinderen van Bethlehem (Ruth. 1: 22) honderd drie en twintig.

22. De mannen van Netofa, (2 Samuel 23: 28) ten zuidwesten van Bethlehem zes en vijftig. In Nehemia 7: 26 worden de mannen van Bethlehem en van Netofa te zamen 188 opgegeven, terwijl hier het getal voor de twee plaatsen 179 is.

23. De mannen van Anathoth (Jozua 21: 18. Jerem. 1: 1), honderd acht en twintig, Nehemia 7: 21 ook zo veel.

24. De kinderen van Azmaveth, of Beth-Asmaveth komt vroeger niet voor, misschien het tegenwoordige Hizmeh, ten noordoosten van Jeruzalem twee en veertig (Nehemia 7: 28).

25. De kinderen van Kirjath-Arim, of Kireath-Jearim (Jozua 15: 9), Cefira en Beëroth (Jozua 9: 12), zeven honderd drie en veertig (Nehemia 7: 29).

26. De kinderen van Rama en Gaba (Richteren 19: 30 Jozua 18: 24,25), zes honderd een en twintig (Nehemia 7: 30).

27. De mannen van Michmas (1 Samuel 13: 2. (Jes. 10: 28), honderd twee en twintig (Nehemia 7: 30).

28. De mannen van Beth-El (Genesis 28: 11), en Al (Jozua 7: 2 Aanm), tweehonderd drie en twintig. In Nehemia 7: 32. 123 mannen.

29. De kinderen van Nebo, wel te onderscheiden van de in Numeri 32: 3,38, genoemde plaats van dezen naam, daarom het andere Nebo genoemd, misschien het tegenwoordige Beth-Nabah, 1/4 uur ten Noordwesten van Ajalon, twee en vijftig (Nehemia 7: 33).

30. De kinderen van Magbis, honderd zes en vijftig. In Nehemia 7 ontbreekt dit vers geheel; ook is ons geen plaats van dien naam bekend.

31. De kinderen van den anderen, wel te onderscheiden van het in vs. 7 genoemde Elam, duizend twee honderd vier en vijftig (Nehemia 7: 34).

32. De kinderen van Harim, drie honderd en twintig (Nehemia 7: 35).

Dit vers staat zeker niet op de behoorlijke plaats en is oorspronkelijk op vs. 7 gevolgd..

33. De kinderen van Lod, Hadid en Ono (1 Kronieken 8: 12. 1 Makk. 12: 38), zeven honderd vijf en twintig (Nehemia 7: 37 staat 721).

34. De kinderen van Jericho (Jozua 6: 1), drie honderd vijf en veertig (Nehemia 7: 36).

35. De kinderen van Senaä 1), drie duizend zes honderd en dertig. In Nehemia 7: 38 staat 3.930.

1) De oudere uitleggers noemen deze plaats Seëna of Magdalsenna. Hieronymus spreekt van haar als de grens van Juda uitmakende (terminus Judae). Zij zal dicht bij Jeruzalem hebben gelegen. -

2) Overzien wij de namen, zo zijn die in vs. 3-19 zonder enigen twijfel namen van geslachten of vaderhuizen, die in vs. 20-29 en 33-35 evenzo zonder twijfel namen van steden, hier ook bewoners der steden genoemd. Deze opeenvolging is echter door vs. 30-32 onderbroken, dewijl insgelijks Harim en hoogstwaarschijnlijk ook Magbis persoons-, niet plaatsnamen zijn en bij dit tweede Elam bevreemding wekt de gelijkheid van het getal 1254, evenals bij Elam in vs. 7..

Van de namen der geslachten of vaderhuizen (vs. 3-19 treffen wij velen in de andere lijsten uit de tijden van Ezra en Nehemia aan, waaruit wij de gevolgtrekking kunnen maken: a. dat van vele geslachten met Zerubbabel en Jozua slechts een gedeelte is teruggekeerd, en een ander deel eerst onder Ezra volgde; b. dat hoofden van vaderhuizen niet naar hun eigen namen, maar naar de namen van hun voorvaderen zijn genoemd. De namen stammen zonder twijfel grotendeels uit den tijd vóór de Ballingschap, ofschoon wij ze in de Geschiedboeken

van dien tijd niet aantreffen, wijl deze Boeken slechts van de, in de geschiedenis ingrijpende betekenisvolle, mannen geslachtslijsten geven en de Geslachtsregisters der Kronieken niet volledig zijn en hoofdenkelijk slechts de geslachten der oudste tijden optellen. De meesten der geslachten of vaderhuizen, zo niet allen, hebben wij wel voor vroegere bewoners van Jeruzalem te houden..

36. De priesters. De kinderen van Jedaja (1 Kronieken 24: 7), van het huis van Jesua 1) of Jozua, negen honderd drie en zeventig (Nehemia 7: 36).

1) Jedaja is 1 Kronieken 24: 7 de tweede priesterklasse. Indien nu Jedaja hier, de naam van die Priesterklasse is, zo mag men bij het huis van Jesua niet denken aan den in vs. 2 genoemden Hoge priester wijl de tweede Priesterklasse naar alle waarschijnlijkheid behoorde tot de lijn van Ithamar en het hogepriesterlijk geslacht tot de lijn van Eleazar. Dezen naam van Jesua treffen wij ook aan in andere Priestergeslachten, b.v. als naam van de negende Priesterklasse (1 Kronieken 24: 11), zodat hij een bekende naam van een ander priesterlijk geslacht kan zijn. Daar het echter niet waarschijnlijk is, dat van de Priesterklasse, van welke de Hoge priester afstamde, geen priesters zijn teruggekeerd, zo ligt het vermoeden voor de hand, dat Jesua de Hoge priester is en de zonen Jedaja's een afdeling van het vaderhuis is, waartoe Jesua behoorde..

37. De kinderen van Immer, de zestiende Priesterklasse (1 Kronieken 24: 18), duizend twee en vijftig (Nehemia 7: 40).

38. De kinderen van Pashur 1) Jer. 20: 1; 21: 1), duizend twee honderd zeven en veertig (Nehemia 7: 41).

1) Pashur komt in 1 Kronieken 24 niet voor onder de Priesterklassen. Waarschijnlijk is het een priesterlijk geslacht geweest, wat zich later heeft uitgebreid, en nu opgenomen is in de plaats van een uitgestorven geslacht.

39. De kinderen van Harim (1 Kronieken 24: 8), duizend en zeventien (Nehemia 7: 42).

Tot den tijd van Ezra (Hoofdstuk 8: 2) schijnen alleen de vier bovengenoemde afdelingen der priesters den godsdienst van de nieuwe gemeente bezorgd te hebben. Hun getal was zeer aanzienlijk, omtrent het tiende gedeelte van de gehele gemeente..

40. De Levieten in den engeren zin van het woord (1 Kronieken 23: 5 1). De kinderen van Jesua en Kadmiël, van de kinderen van Hodavja, vier en zeventig. (Nehemia 7: 43).

41. De zangers. De kinderen van Asaf, honderd acht en twintig. 1)

1) Bij den eersten terugkeer voegden zich alleen de zonen van Asaf bij degenen, die de tempel zouden herbouwen. Later vinden we alle drie geslachten weer in Jeruzalem. (Nehemia 11: 17 11.17).

42. De kinderen der poortiers. De kinderen van Sallum, de kinderen van Ater, de kinderen van Talmon, de kinderen van Akkub, (1 Kronieken 9: 17) de kinderen van Hatita, de kinderen van Sobai; deze allen waren honderd negen en dertig.

43. De Nethinim (1 Kronieken 9: 2). De kinderen van Ziha, de kinderen van Hasufa, de kinderen van Tabbaoth.

44. De kinderen van Keros, de kinderen van Siaha, de kinderen van Padon.

De Levieten met de zangers en poortiers maakten te zamen nog geen 350 uit. Er was een tijd geweest, dat de Levieten nauwgezet hun plicht betrachtten, dan de priesters (2 Kronieken 29: 34); maar die tijd was nu voorbij..

45. De kinderen van Lebana, de kinderen van Hagaba, de kinderen van Akkub.

46. De kinderen van Hagab, de kinderen van Samlai, de kinderen van Hanan.

47. De kinderen van Giddel, de kinderen van Gahar, de kinderen van Reaja.

48. De kinderen van Rezin, de kinderen van Nekoda, de kinderen van Gazzam.

49. De kinderen van Uza, de kinderen van Paseah, de kinderen van Bezai.

50. De kinderen van Asna, de kinderen der Mehûnim, de kinderen der Nefûsim.

51. De kinderen van Bakbuk, de kinderen van Hakufa, de kinderen van Harhur.

52. De kinderen van Bazluth, de kinderen van Mehlda, de kinderen van Harsa.

53. De kinderen van Barkos, de kinderen van Sisera, de kinderen van Thamah.

54. De kinderen van Neziah, de kinderen van Hatifa (Nehemia 7: 46-56).

Dit zijn allen namen van de afdelingen der lijfeigenen van het heiligdom, zo als duidelijk blijkt uit Nehemia 11: 21, waar Ziha als een der hoofden genoemd wordt. Onder dezen behoren dan ook de krijgsgevangenen van de Meunieten (2 Kronieken 26: 7), alsook de krijgsgevangenen der Nefusieten, of zonen van Naphis, den zoon van Ismaël (Genesis 25: 15), terwijl de overigen afstammelingen waren van de Gibeonieten (Jozua 9: 27)..

55. De kinderen der knechten van Salomo 1) (2 Kronieken 8: 7 vv.). De kinderen van Sotai, de kinderen van Sofereth, de kinderen van Peruda.

1) De knechten van Salomo zijn niet met de Kanaänietische vroondienstmannen (1 Koningen 9: 20. 2 Kronieken 8: 7) te vereenzelvigen, maar waarschijnlijk krijgsgevangenen van een

ander volk, die Salomo aan den tempel overliet, als onderworpen aan zulke dienstbetoningen, welke de Gibeonieten moesten bewijzen..

Zij worden hier onder de Nethinim gerekend (vs. 58).

57. De kinderen van Sefatja, de kinderen van Hattil, de kinderen van Pochéret-Hazebaïm = hertenjagers, de kinderen van Ami (Nehemia 7: 57-59)

58. Al de Nethinim, en de kinderen der knechten van Salomo, waren drie honderd twee en negentig (Nehemia 7: 60).

59. Dezen, die in vs. 60 nader zijn opgegeven naar de huizen der vaders en de geslachten togen ook op van Tel-melah (Zoutheuvel), Tel-harsa (Bosheuvel), beide Babylonische provincies, Cherub, Addan en Immer (deze drie namen betekenen waarschijnlijk de drie plaatsen in de genoemde provincies, die aan de geslachten, in vs. 60 genoemd, toebehoorden); doch zij konden hunner vaders huis en hun zaad niet bewijzen, of zij uit Israël waren.

60. De kinderen van Delaja, de kinderen van Tobia, de kinderen van Nekoda, zes honderd twee en vijftig. (In Nehemia 7: 61 v. staat 642).

Er was een groot aantal onder hen, die beweerden, dat zij van het zaad van Jakob waren, maar zij konden hun geslachtregister niet tonen, en toch wilden zij naar Jeruzalem gaan, daar zij ene sterke begeerte hadden naar het huis en het volk Gods. Zij beschaamden also diegenen, die ware, echte Israëlieten waren; al droegen zij dan ook den naam niet; zij werden gerekend als kinderen der belofte, als kinderen Sions. Zij spraken als Ruth: "Uw volk is mijn (ons) volk; uw God is mijn (onze) God."

61. En van de kinderen der priesteren, de kinderen van Habaja, de kinderen van Koz of, Hakkoz, de kinderen van Barzillai, die van de dochteren van Barzillai, den Gileadiet (2 Samuel 17: 27; 19: 32 vv. 1 Koningen 2: 7 vrouw genomen had, en naar hunnen naam genoemd was, en zich, omdat deze ene erfdochter was, gelijktijdig in haar geslacht deed inschrijven, maar ook juist daardoor zijne priesterlijke afkomst verduisterde.

Zij werden uitgesloten door den Tirsatha of landvoogd Zerubbabel (Nehemia 8: 9) totdat er een Hogepriester zou opstaan met de Urim en Tummim, die door ene onmiddellijke openbaring van God de zaak zou beslissen. Maar zulk een Hogepriester was er niet gedurende het bestaan van den tweeden tempel. Zij, die niet kunnen bewijzen, dat zij door wedergeboorte priesters van God zijn door Christus, hebben geen recht op de vertroosting en voorrechten der ware Christenen..

62. Dezen zochten hun register, waaruit zou moeten blijken, dat zij werkelijk door afkomst tot het priestergeslacht behoorden, onder degenen, die in het geslachtsregister gesteld waren, maar zij werden niet gevonden 1); daarom werden zij als onreinen van het priesterschap geweerd.

1) Het verbod ene priesterlijke ambtsbezigheden te verrichten en deel te hebben aan de daaraan verbondene priesterlijke inkomsten, waarop alleen de priester in werkelijken dienst aanspraak had, verplichtte niet om afstand te doen van de priesterlijke waardigheid in het algemeen, en ontnam hun de overige priesterlijke inkomsten niet, maar stelde hen gelijk met die priesters, die zich als Levieten verontreinigd hadden (Leviticus 22: 1 vv.), waarom er dan ook in vs. 62 staat: "daarom werden zij als onreinen van het priesterdom geweerd," d.i. van den werkelijken priesterdienst. Op dergelijke wijze werd aan de in vs. 59 genoemde geslachten, die, omdat zij hun Israëlitische afkomst niet konden bewijzen, onder het vermoeden lagen van tot de Nethinim te behoren (vergelijk den naam Nekoda vs. 60, die ook in vs. 48 2.48 staat) ook de terugkeer naar Jeruzalem niet geweigerd, ja zij werden als leden der nieuwe gemeente beschouwd. Zij bleven echter uitgesloten van de rechten der vaderhuizen in de gemene vergaderingen, tot nadere regeling..

Van de drie namen komt Hakkoz (1 Kronieken 24: 10) als zevende Priesterklasse voor; maar de naam alleen was niet voldoende tot bewijs van te behoren tot het priesterschap, dewijl ook andere personen dezen naam voerden. (Vergelijk Nehemia 3: 4)..

We kunnen ook vertalen: Deze raadpleegden hun boek der getelden, maar zij werden er niet in gevonden. Het boek, waarin zij zochten, had tot opschrift: De getelden. In Nehemia 7: 5 is van dit zelfde boek sprake en wordt daar genoemd: het geslachtsregister.

63. En Hattirsatha 1), eigenlijk de tirsatha, d.i. stadhouder, namelijk Zerubbabel (Hoofdstuk 1: 11),zei tot hen, dat zij van de heiligste dingen 2) niet zouden eten (Leviticus 21: 2), totdat er een priester stond met Uriem en met Tummim 3) lichten en volmaaktheden, en door middel van deze godsspraak de eindbeslissing kon uitspreken (zie op Exodus 28: 30 en 2 Koningen 25: 17).

1) Het Perzische woord Tirsatha komt altijd alleen met het lidwoord (Hebr. ha) voor, en is een bijzondere titel, bijna hetzelfde betekenende als het tegenwoordige Excellentie of WelEd. Gestrenghe. (Nehemia 7: 65 en 70). In Habakuk. 1: 14 staat in plaats van tirsatha, Pechah = Heerser, volgens Luther: Vorst of Landvoogd, hetzelfde betekenende als het woord "Pacha." Beide titels draagt ook Nehemia (Nehemia 8: 10; 10: 1; 4: 14 en 18; 12: 26

Anderen zijn van mening, dat het betekent, prefect, iemand bij wie het bevel is. (Gesenius, Thes. p. 1521).

2) Zij mochten dus niet bij het brandofferaltaar komen, om daarop te offeren en als dienstdoende priesters van de offeranden eten. Van het genot der overige priesterlijke inkomsten waren zij echter niet uitgesloten.

3) Dit betekent niet, dat Jesua geen wettig Hogepriester was. Maar het is bekend, dat de Uriem en Tummim ten nauwste waren verbonden aan de Arke des Verbonds en aan de zichtbare openbaring Gods in het midden van Israël, al gaf God ook antwoorden niet in de onmiddellijke nabijheid van den Tabernakel (1 Samuel 23: 4,6,9). De Heere God, die boven de Arke troonde, gaf op bijzondere wijze Zijn wil door de Uriem en Tummim te kennen. En

nu was er nog geen tempel en ook niet de Arke des Verbonds. Bovendien had God de Heere, zich niet op bijzondere wijze geopenbaard, gelijk bij den Tabernakel en bij den Tempel. Men kon dus nog niet weten, welke de wille Gods was, maar, en dit moet niet worden voorbijgezien, Zerubbabel spreekt hier de hoop uit, dat, als straks de tweede Tempel is herbouwd, de Heere God zich ook weer op bijzondere wijze zou openbaren.

64. Deze ganse gemeente te zamen, als één man staande, was twee en veertig duizend drie honderd en zestig 1) (42.360) Nehemia 7: 66).

1) Telt men de bovengenoemde opgaven te zamen, dan krijgt men een veel kleiner getal:

1) Mannen van het volk (vs. 3-35)...24.144

2) Priesters (vs 36-38).. 4.289

3) Levieten (vs. 40)....74

4) Zangers (vs. 41).....128

5) Poortiers (vs. 42)....139

6) Nethinim en knechten van Salomo (vs. 43-58) 392

7) Personen van onzekere afkomst (vs. 59) 652

Te zamen.. 29.818

In Nehemia echter bedraagt het gehele getal: 31.089 personen. Naar de mening van Michaëlis is bij de opgaven, deels gerekend van personen van 20 jaar en daarboven, en hier bij de totale opgave van 12 jaar en ouder. Anderen en daaronder Prideaux, menen, dat in de telling in vs. 3 vv. (29.818) de personen uit Juda en Benjamin alleen werden bedoeld en de overige ontbrekende 12.542 van het getal 43.360 (vs. 64) personen van de andere stammen waren..

Alting lost het verschil in de opgaven van Ezra en Nehemia aldus op: Indien wij de tekortkomende personen bij Ezra tellen bij het getal van Nehemia, en het overschot van Nehemia bij het getal van Ezra, dan komt er voor beiden 31.533 personen, van de stammen Juda en Benjamin, en voor de overige stammen 10.777.

65. Behalve hun knechten en hun maagden, die waren zeven duizend drie honderd zeven en dertig; en zij hadden twee honderd zangers en zangeressen 1). Zij waren, in tegenstelling der heilige zangers, in vs 4, bestemd om door hun gezang mede te werken tot vermeerdering der vreugde bij wereldlijke vermaken, of der rouw bij de doden door het zingen van klaagliederen.

1) De Israëlieten hadden van oude tijden her zangers en zangeressen, niet alleen tot verhoging der vreugde bij de maaltijden, maar ook tot het zingen van klaagliederen bij treurige gebeurtenissen (Prediker 2: 8. 2 Kronieken 35: 25). Dezen zijn, wijl zij zongen tegen betaling, bij de knechten en dienstmaagden gerekend en van de Levitische zangers en zangeressen te onderscheiden..

66. Hun paarden waren zeven honderd zes en dertig; hun muilen, muildieren, twee honderd vijf en veertig.

67. Hun kamelen, vier honderd vijf en dertig; de ezelen, zes duizend zeven honderd en twintig.

68. En sommigen van de hoofden der vaderen, als zij kwamen ten huize des HEREN, die te Jeruzalem woont, de plaats waar vroeger de tempel had gestaan, en waar nu een nieuw Godshuis zou gebouwd worden, gaven vrijwilliglijk, ten huize Gods, om dat te zetten op zijne vaste, vroegere plaats.

69. Zij gaven naar hun vermogen tot den schat des werks, aan goud, een en zestig duizend drachmen of dariken (een Perzische munt) (823.500 gulden), en aan zilver vijf duizend ponden (360.000) 1), of minen, en honderd priesterrokken.

1) Het zilver werd bij het gewicht berekend.

In dit vers zijn alleen ronde getallen opgegeven; 5.000 in plaats van 4.700 pond zilver, en 100 in plaats van 97 priesterrokken. Bij Nehemia 7: 70 wordt opgegeven 41.000 drachmen goud; een van beiden zal wel foutief zijn opgegeven door het overschrijven..

In Nehemia 7: 70-72 wordt opgegeven, wat de voornaamste hoofden ieder afzonderlijk had gegeven.

70. En de priesters en de Levieten, en sommigen uit het volk 1), zo de zangers als de poortiers, en de Nethinim woonden in hun steden, en gans Israël in zijne steden. 2)

1) Sommigen van het volk of die van het volk, zijn de gewone burgers, in tegenstelling van de Priesters en Levieten. Eerst worden de Priesters en de Levieten vermeld, dan de gewone burgers en eindelijk de andere beambten aan den Tempel, zoals de zangers en de deurwachters en de Nethinim.

2) Zij kwamen naar het huis des Heren te Jeruzalem; dat huis, dat heilige en prachtige huis was een puinhoop. Zij gaven vrijwillig om een ander te bouwen. Laat niemand klagen over de noodzakelijke uitgaven, die men voor den godsdienst moet doen. Zij, die eerst het Koninkrijk Gods en zijne gerechtigheid zoeken, hun zullen alle dingen worden toegeworpen. Hun gaven waren niets in vergelijking van de vorsten in David's tijd; maar omdat zij naar hun vermogen gaven, ware zij Gode aangenaam. Ofschoon hun steden bijna niet konden opgebouwd worden, toch waren zij tevreden er in te wonen, omdat zij zodanig waren, als God ze hun had

gegeven! en zij waren zelfs dankbaar voor de vrijheid en het eigen bezit, al was het dan geheel zonder pracht of overvloed of macht. Hier was plaats genoeg voor hen allen en voor aller onderhoud; er was geen ijverzucht onder hen, maar eensgezindheid; een gezegend voorteken bij hun vestiging, omdat twist en tweedracht vóór de ballingschap de oorzaken waren geweest van den ondergang des Staats. Alzo wil de Heere ons bij alle ondernemingen ondersteunen, die begonnen worden overeenkomstig Zijnen wil, en ter verheerlijking van Zijnen naam, in het vaste vertrouwen op Zijnen bijstand. Zij, die op het geklank van het Evangelie afstand doen van de zonde en tot den Heere wederkeren, zullen bij alle gevaren op den weg beschermd en geleid worden, en eindelijk veilig aankomen in de woningen des lichts, die voor hen bereid zijn in de heilige stad, in het nieuwe Jeruzalem..

HOOFDSTUK 3.

VAN HET BRANDOFFER-ALTAAR, HET FEEST DER LOOFHUTTEN EN DE GRONDVESTING VAN DEN TEMPEL.

III. Vs. 1-13. Nadat de nieuwe gemeente in de eerste zes maanden na hare aankomst, zich naar omstandigheden vrij goed had gevestigd, komt zij op den eersten dag van de maand Tisri in Jeruzalem bijeen, en zet het brandoffer-altaar weer op de vroegere plaats. De dagelijkse morgen- en avond-godsdienst begint weer, en op den bepaalden tijd wordt weer het Loofhuttenfeest gevierd. Nadat het feest is geëindigd, maken de oudsten der gemeente toebereidselen tot den bouw des tempels, bestellen de daartoe vereist wordende werklieden, en verzamelen stenen en hout van den Libanon, waartoe zij met die van Tyrus en Sidon in onderhandeling treden. In de eerste maand van het tweede jaar na de aankomst in het heilige land, is men reeds zoverre gevorderd, dat de grondsteen van den nieuwen tempel kan gelegd worden. Daarbij staan priesters en Levieten met trommelen en cimbalen en snarenspeel, en zingen bij beurt om den Heere te danken en te loven, omdat Hij goedertieren is, en Zijne barmhartigheid eeuwig duurt over Israël, en al het volk stemt mede in. Velen echter van de oudsten des volks, die den ouden Tempel nog gezien hadden, wenen luid, bij het zien van den geringen aanvang van dezen nieuwen Tempel.

1. Toen nu de zevende maand aankwam, de maand Tisri, bijna met onze maand Oktober overeenkomende (Exodus 12: 2), van het jaar 535 v. Chr., want de uittocht uit Perzië was aangevangen in de eerste maand Nisan van hetzelfde jaar, en toen de kinderen Israël's in de steden waren, terwijl aan de teruggekeerden gedurende de eerste zes maanden Nisan, Ijar, Sivan, Tammuz, Ab en Elul hun verschillende woonplaatsen waren ten deel gevallen, verzamelde zich het volk, als een enig man 1), te Jeruzalem, bij de Waterpoort, aan de oostzijde van de plaats, waar vroeger de tempel had gestaan (Nehemia 8: 1 vv.), om toebereidselen te maken voor het Loofhuttenfeest, dat in deze maand moest gevierd worden.

1) Als een enig man, wil niet zeggen, dat allen opkwamen. Er zullen velen, wegens omstandigheden, die hen verhinderden, zijn thuis gebleven, maar als één van hart en zin, zodat zij eensgezind kwamen, om bij de inwijding van het altaar te zijn. De reden van deze eensgezindheid wordt nader aangegeven in vs. 3.

2. En Jesua, de in Hoofdstuk 2: 2 genoemde hogepriester, de zoon van Jozadak, maakte zich op, en zijne broederen, de gewone priesters, en de aldaar reeds genoemde stamvorst van Juda Zerubbabel, de zoon van Sealthiël, en zijne broederen, de tien overige aanvoerders der gemeente (Hoofdstuk 2: 2), en zij bouwden het altaar des Gods van Israël, om daarop brandoffers te offeren en terstond het dagelijkse Morgen- en Avondoffer weer in te stellen, gelijk a) geschreven is in de wet van Mozes, den man Gods.

a) Exodus 29: 38 vv. Leviticus 6: 8 vv. Numeri 28: 3 vv.

3. En zij vestigden het altaar op zijne stelling, bouwden dit nieuwe altaar op het fundament van het oude, dat door Nebukadnezar verwoest was (2 Koningen 25: 9), maar met

verschrikking, die over hen was 1), van wege de volken der landen 1), omdat zij de naburige volken vreesden, die wel eens de nieuwe vestiging van hun godsdienstige en burgerlijke inrichtingen konden tegenwerken; daarom zochten zij zich terstond te verzekeren van de bescherming van hunnen God, door zo spoedig mogelijk den dagelijkschen godsdienst weer in te voeren; en zij offerden daarop nog op dezelfde dag (vs. 6), brandoffers den HEERE, brandoffers des morgens a) en des avonds.

a) Numeri 28: 3.

1) Of, want verschrikking was over hen. Zij vreesden voor de inwonende volken en zochten daarom in het onderhouden van 's Heren geboden bij den Heere beschutting en bescherming, of zoals Michaëlis het uitdrukt: "de vrees voor gevaar dreef hen aan, om tot de heiligheid Gods de toevlucht te nemen."

4. En zij hielden toen, gedurende de dagen van den 15den tot den 21sten der maand Tisri, het feest der Loofhutten, gelijk geschreven is in Leviticus 23: 33 vv.: en zij offerden brandoffers dag bij dag in of naar het getal, naar het recht a) overeenkomstig de voorschriften, van elk dagelijks op zijnen dag, op den 15den van Tisri 13 varren enz.; op den 16den Tisri 12 varren enz., op den 21sten Tisri 7 varren enz., waarbij nog het offer op den 22sten Tisri kan gevoegd worden, als de laatste plechtige viering van het jaarlijkse feest.

a) Leviticus 23: 34. Numeri 39: 12-34.

5. Daarna, toen het Loofhuttenfeest geëindigd was, hielden zij weer den gewonen geregelde godsdienst, in offeranden bestaande; ook offerden zij het gedurig brandoffer, waarvan reeds in vs. 3 gesproken is, en de brandoffers der a) nieuwe maanden (Numeri 28: 8 vv.); het Pascha (Numeri 28: 16 vv.); het Pinksterfeest (Numeri 28: 26 vv.); het feest des geklanks (Numeri 29: 1 vv.), en de Verzoendag (Numeri 28: 7 vv.), ook van een ieder, die ene vrijwillige offerande den HEERE vrijwilliglijk offerde 1).

a) Nehemia 10: 33. Leviticus 23: 17.

1) De Wet vereiste veel, maar zij brachten nog meer. Want schoon zij weinig rijkdoms bezaten, om de kosten hunner offeranden te dragen, zij waren nochtans vol ijvers en zullen het waarschijnlijk uit hun monden gespaard hebben, om des te meer op Gods altaar te brengen. Gelukkig de zodanige, die uit den oven der verdrukking, zulk een heilige hitte als deze met zich brengen..

6. Van den eersten dag af der zevende maand op welken de vergadering (vs. 1) plaats had, en waarop het feest des geklanks gevierd was (Leviticus 23: 23 vv.), begonnen zij den HEERE brandoffers te offeren, omdat op dezen dag het altaar daarvoor in haast was gereed gemaakt (vs. 2 vv.), doch de grond van den tempel des HEREN was niet gelegd, om welke reden ook de godsdienstplechtigheden altijd nog zeer gebrekkig gevierd werden, zodat zelfs de Grote Verzoendag (Leviticus 16: 1 vv. 23: 26 vv. Numeri 28: 7 vv.), in het geheel nog niet kon gehouden worden.

Bij gelegenheid van de eerste offerande op het weer herstelde brandofferaltaar schijnt Psalm 107 te zijn gezongen, die geheel daarop toepasselijk is, zodat daarin duidelijk de eerste vreugde en verrukking der terugkerenden in het oog valt. De gemeente des Heren viert daarin, zoals Hengstenberg zo treffend opmerkt, haar genezingsfeest. Maar deze zelfde gemeente, die zich nog geenszins als geheel hersteld kon beschouwen, die nog zwak was uitwendig, het land slechts ten dele bezittende, en nog zonder tempel, had daarom zo nodig vertroost en opgebeurd te worden. Een voor ons onbekende heilige dichter, misschien dezelfde, die Psalm 107 gemaakt heeft, heeft tot dit doel, uit twee gedeelten van andere, door David vervaardigde Psalmen namelijk van Psalm 57: 8-12 en Psalm 60: 7-14 een nieuwen Psalm samengesteld, en wel Psalm 108. Daarin wordt aan de ene zijde God gedankt voor de genade en de ontfermende liefde, die Hij door het weder brengen uit Babel heeft bewezen, en aan de andere zijde Hem tevens herinnerd aan de vervulling van de gedane beloften, aan Israël toegezegd, dat het land waarin zij nu teruggekomen waren, hun tot ene eeuwige bezitting zou zijn, en dat zij over alle vijanden, die zij bij de naburige volken hadden, gewis zouden zegevieren..

7. Zo gaven zij, de oudsten der gemeente, terwijl zij terstond na het eindigen van den tijd van het Loofhuttenfeest (vs. 4), toebereidselen tot den tempelbouw maakten, evenals Salomo voor het bouwen van den eersten Tempel had gedaan (1 Koningen 5), geld aan de houwens en werkmeesters, en aan al degenen, die het werk moesten verrichtten, ook spijs, en drank, en olie aan de Zidoniërs en aan de Tyriërs (1 Koningen 5: 6), om stenen over land en cederenhout van den Libanon te brengen, aan (over) de zee naar Jaffo of Joppe (1 Koningen 5: 9), naar de vergunning van Kores, koning van Perzië, aan hen, omdat zij na van Cyrus het verlof hadden gekregen om te bouwen, waardoor zij gemachtigd waren om verdragen te sluiten met de Feniciërs, welke onder de opperheerschappij van Perzië stonden.

8. In het tweede jaar nu hunner aankomst, ten huize Gods te Jeruzalem, nadat zij teruggekeerd waren naar de stad des groten Konings, de stad van den verwoesten, maar nu weer opgebouwd wordenden tempel, in het jaar 534 v. Chr., in de tweede maand, d.i. Ijar of Bloemaand, overeenkomende met onze maand Mei (Exodus 12: 2), begonnen 1) Zerubbabel, de zoon van Sealthiël, en Jesua, de zoon van Jozadak, en de overige hunner broederen (Hoofdstuk 2: 2), of medebestuurders, het werk van den tempelbouw, ook de priesters en de Levieten, en allen, die volgens de telling in Hoofdstuk 2: 3 vv., uit de gevangenen het vreemde land nu te Jeruzalem gekomen waren, en zij stelden te dien einde de Levieten, van twintig jaren oud en daarboven (1 Kronieken 23: 24), om opzicht te nemen over het werk van des HEREN huis, opdat alles geregeld zou kunnen geschieden (1 Kronieken 23: 4).

1) Begonnen...en stelden, d.i. begonnen aan te stellen. Hiermede wordt het begin van den tempelbouw vermeld. Nadat de voorbereidingen, in het vorige vers vermeld, getroffen waren, begonnen zij met de Levieten van twintig jaren en daarboven aan te stellen, om met den tempelbouw te beginnen en het opzicht daarover waar te nemen.

9. Toen stond of) stonden Jesua, niet de hogepriester van dien naam, maar de voornaamste van ene klasse der Levieten (Hoofdstuk 2: 26), zijne zonen en zijne broederen, en Kadmiël, de voornaamste van ene andere klasse, met zijne zonen¹⁾, de Levieten, die tot zijne klasse

behoorden, kinderen van Juda, in Hoofdstuk 2: 40 de kinderen van Hodavja genoemd, als één man, allen zonder uitzondering, om opzicht te hebben over degenen, die het werk deden aan het huis Gods, en bovendien nog met de priesters, die tot ene derde klasse behoorden, de zonen van Henadad 2), Nehemia 10: 9), hun zonen en hun broederen, met al degenen, die zich tot hun geslacht rekenden, de Levieten, aan wie dus de leiding van den tempelbouw was toevertrouwd.

1) Drie klassen worden hier genoemd, waarvan twee in Hoofdstuk 2: 40 reeds vermeld zijn. Dewijl aldaar, na de kinderen van Kadmiël, gesproken wordt van de kinderen van Hodavja, zo is het waarschijnlijk, dat ook hier in plaats van Juda moet gelezen worden Hodavja, dewijl de Levieten niet, zoals bekend is, uit het geslacht van Juda, maar uit dat van Levi waren.

2) Het valt in het oog, dat de zonen van Henadad, de derde klasse, eerst vermeld worden aan het slot van dit vers en niet onmiddellijk na de eerste twee geslachten, die van Jesua en Kadmiël. De reden schuilt ongetwijfeld hierin, dat, kon van de eerste twee gezegd worden, dat zij als een enig man zich verbonden, om het opzicht te hebben, dit niet van de derde klasse kon worden gezegd.

10. Als nu de bouwlieden den grond van des HEREN tempel leiden, het eigenlijke tempelgebouw (1 Koningen 6: 2 vv.); zo stelden zij, Jesua en Zerubbabel, de priesters, daarbij aangekleed zijnde met hun ambtskleren zoals hun in de wet van Mozes was voorgeschreven, (Exodus 28), met trompetten, naar het model van het voorschrift in Numeri 10: 1 vv., en daarenboven de Levieten, Asafs zonen (Hoofdstuk 2: 41), met cimbalen, om den HEERE te loven, naar de instelling, volgens anderen naar de ordening van David, den koning van Israël (2 Kronieken 23: 18).

11. En zij zongen bij beurten, in twee elkaar afwisselende koren, met den HEERE te loven en te danken, dat Hij goedig is, dat Zijne weldadigheid tot in eeuwigheid is over Israël 1). En al het volk, dat bij het feest tegenwoordig was, juichte met groot gejuich, als men den HEERE loofde over de grondlegging van het huis des HEREN 2).

1) De uitleggers verwijzen hier gewoonlijk naar Psalm 136 als den Psalm, die bij deze gelegenheid werd gezongen, en zonder twijfel was deze Psalm, met zijn 26 maal herhaald refrein: "want Zijne goedertierenheid is in der eeuwigheid," zeer gepast. Hoe schoon is de vergelijking van Dachsel (niet te verwarren met Dächsel (G.)), die dit refrein vergelijkt bij de blaadjes van ene bloem, die wel aan elkaar gelijk zijn: maar door hun talrijkheid juist meer geur en aangenaamheid doen genieten. Al het volk nam immers aan dat lofgezag deel. Wij zouden hier echter liever op Psalm 115 wijzen, zo geheel overeenstemmende met de omstandigheden van het uit de ballingschap teruggekeerde volk, bedreigd (vs. 2) door hun heidense tegenstanders. Hoe werden hierin de harten des volks versterkt door het zien op den Heere, hunnen God, die het huis Israël's zo kennelijk wilde zegenen en schragen, en die Zijne eer waar zij nu zo bedreigd werd, gewis zou willen redden niet alleen, maar daar ook de macht toe had. Wij geloven, dat, toen deze Psalm gezongen werd, al het volk wel geroerd zal geweest zijn, en dat zich bij het gejuich ook wel de toon des geklags zal gevoegd hebben, dat in vs. 10 wordt gemeld..

Anderen zijn van mening, dat de Psalmen 106, 107 of 118 zijn gezongen, dewijl deze beginnen met het bevel, om den Heere te prijzen.

2) Laten alle de stromen van goedheid en liefdadigheid dus altoos tot de eerste Bron en Oorsprong der eindeloze ontferming en genade opwaarts vlieten; en laten wij, in allerhande omstandigheden, en hoe groot onze bekommelingen en machteloosheid ook wezen moge, altijd erkennen, dat God goed is, en dat, wat ons ook ontzakken of begeven mocht, deze Zijne goedertierenheid ons eeuwiglijk zal bijblijven. Laten wij dit met hartelijkheid en ernst zingen, dat Zijne goedheid niet alleen eeuwig dure, maar in het bijzonder Zijn geliefd Erfdeel, Zijn uitverkoren Israëel onophoudelijk gadesla, schoon het gevangen ware in een vreemd en afgodisch, en vreemd en bevreesd in zijn eigen land..

12. Maar vele van de oude priesteren, en de Levieten, en hoofden der vaderen, die oud waren, die het eerste ongeveer vier en vijftig jaar geleden verwoeste huis (2 Koningen 25: 8 25.8) gezien hadden, dit huis in zijne grondlegging voor hun ogen zijnde, weenden met luider stem 1), van smart over dat armzalig begin, waaruit reeds zo duidelijk te zien was, hoe nietig deze tempel in vergelijking van den vroegere zou worden (Hagg. 2: 3. Zach. 4: 10 4.10); maar velen onder de jongere priesters en Levieten, en van de hoofden des volks, die minder op het verledene dan op het tegenwoordige zagen, en nu hun hoop op de herstelling van den tempel weldra dachten vervuld te zien, verhieven de stem met gejuich en met vreugde 2), zodat men hun gejubel zeer ver kon horen.

1) Dewijl de Salomonische tempel in het jaar 588 verwoest werd en de grond voor den nieuwen Tempel in het jaar 535 of 534 gelegd werd, zo konden de ouden onder de aanwezigen den vroegeren tempel nog gezien hebben, terwijl ook volgens Hagg. 2: 3 zelfs in het tweede jaar van Darius Hystaspes nog mannen in leven waren, die de heerlijkheid des vorigen tempels hadden gezien..

Er was hiervoor wel enige redenen, want zo zij hun tranen in het juiste kanaal lieten lopen en de zonden beweenden, die de oorzaak van deze treurige standverwisseling en vernedering was, zo deden zij zeer wel. Doch het was voor deze zuchtende en wenende Joden ene verzwaring van moedeloosmaking des volks, daar zij, die Priesters en Levieten waren, veelal anderen eerder behoorden onderwezen en voorgegaan te hebben, in een gelaten en bedaard berusten in de wegen der Hemelse Voorzienigheid en het zien der tegenwoordige zegeningen, niet door het al te treurig herdenken van het vorig leed behoorden besmet te hebben..

2) Men zou uit het bovengenoemde opmaken, dat de nieuwe tempel veel kleiner was aangelegd dan die van Salomo. De plaats in Hoofdstuk 6: 3 vv. weerspreekt dit echter uitdrukkelijk; daar wordt van 60 ellen hoogte en 60 ellen breedte gesproken, terwijl de oude tempel 30 ellen hoog en 20 ellen breed was, beiden gerekend zonder het voorhuis, dat 20 ellen lang was. Het eigenlijke nieuwe tempelgebouw was 40 ellen breed en 40 ellen hoog, en daarbij kwam dan 20 ellen in de hoogte voor de bovenvertrekken en aan weerszijde voor de zijkamers tien ellen; dit maakt dan 60 voor de gehele hoogte en 60 voor de breedte, en de lengte bleef de zelfde als bij den tempel van Salomo. Het kon dus niet om de ruimte zijn, dat er werd geweend, maar wel om de mindere pracht en heerlijkheid. Er was gene arke des

verbonds meer; die was vernietigd bij de verwoesting met al wat er in was; zo als de Shechina, het zichtbare teken van de goddelijke tegenwoordigheid; het heilige vuur voor het brandofferaltaar en de Uriem en de Tummim van den Hogepriester (vergelijk Hoofdstuk 6: 15)..

"In dit ellendige leven zijn altijd vreugde en leed onder elkaar vermengd; de vreugde moge bij den mens nog zo groot zijn; toch is er wat treurigs onder gemengd. maar wanneer wij ons in den Heere verheugen (Fil. 4: 4) dan kan dit de tijdelijke treurigheid niet doen opmerken; zodat men door de vreugde het wenen niet opmerkt. In het eeuwige leven daarentegen zal geen leed meer zijn, noch geschrei (Openbaring 21: 4), maar verzadiging van vreugde (Psalm 16: 11), en liefelikheden in Gods hand eeuwiglijk."

Deze onderenmenging van droefheid en vreugde is ene voorstelling van deze wereld; sommigen baden zich in stromen van vreugde en anderen in een vloed van tranen. In den hemel zingen allen, en er is geen geweene; doch in de hel is geweene en gejammer, maar gene vreugde. Op aarde kunnen wij nauwelijks de vreugdekreten van de jammerklachten onderscheiden. Leren wij ons te verheugen met hen die blijde zijn, en te wenen met de wenen; leren wij ons te verheugen als ons niet verheugende, en te wenen als niet wende. De goedertierenheid Gods en de gedachte aan onze onwaardigheid moet ons dankbaar maken voor elk teken van Zijne gunst. Moge de Heere Jezus ons verlossen van den toekomenden toorn, en ons bereiden het heerlijke en eeuwige geluk, om eeuwig te zijn, waar Hij is..

13. Zodat het volk, dat bij het feest tegenwoordig was, niet onderkende de stem van het gejuich der vreugde, van de stem des geweens van het volk 1). Zij konden het ene van het andere niet onderscheiden, want het volk juichte met groot gejuich, dat de stem van verre gehoord werd.

1) Het ligt voor de hand, dat niet alleen in den engeren kring, onmiddellijk bij de plaats, waar de tempel zou gebouwd worden, er een wenen en een juichen was, maar ook in den meer verwijderden kring. De ouden van dagen weenden, de jongeren waren verblijd, maar, en dit wil de Heilige Geest hier zeggen, het lofgezag overstemde het klaaglied. Zeker, er was wel stof tot wenen, om der zonden wil, waardoor die kostelijke tempel verwoest was, maar er was nog veel groter stof tot dankbaarheid en daarom tot juichen, dewijl de Heere "de gevangenen Sions" weer had teruggebracht. In dit juichen was bij het geestelijk Israël merkbaar "een vergeten van wat achter was en een zich uitstrekken naar hetgeen voor is."

HOOFDSTUK 4.

MOEILIKHEDEN BIJ HET BOUWEN VAN DEN TEMPEL DOOR DE VIJANDEN DER JODEN.

Vs. 1-5. Nauwelijks hadden de Samaritanen, die na het vertrek der Israëlieten naar Babel, ontstaan waren uit de Heidenen, die hun plaats hadden ingenomen, en zich aldaar met de nog achtergeblevene Joden door huwelijken hadden verenigd, gehoord, dat de tempel te Jeruzalem weer werd opgebouwd, of zij boden zich aan om daaraan mede te helpen; de Joden echter gevoelden zich verplicht, deze hulp beslist van de hand te wijzen, Daarover wreken zich de Samaritanen door lasteringen bij den koning van Perzië.

1. Toen nu de wederpartijders 1) van de beide in het land terugkerende stammen Juda en Benjamin, die vreemdelingen, welke omstreeks het jaar 676 vóór Chr. door den Assyrische koning Esar-Haddon naar het voormalige land der 10 stammen waren overgeplaatst, en onder welke de overgeblevene kinderen Israël's waren versmolten, waaruit de Samaritanen waren ontstaan (2 Koningen 17: 24 vv.), hoorden, dat de kinderen der gevangenis, de uit hun ballingschap ontslagene kinderen van Benjamin en Juda, den HEERE, den God Israël's, den tempel bouwden, zo als in het vorige hoofdstuk 3: 9 is vermeld geworden;

1) De Samaritanen worden hier terstond wederpartijders genoemd, hoewel nog niets van hun vijandschap bekend is, ja, hoewel zij zich vriendelijk kwamen aan te bieden als helpers. Zij verdienen echter dezen naam, dewijl zij in het vervolg zich als heftige vijanden van het ware zaad Israël's deden kennen, die op allerlei manier hebben getracht, om den tempelbouw te verhinderen en daarmee de herstelling van den waren en zuiveren Godsdienst. Waarschijnlijk heeft de vrees hen bekropen, dat door Jeruzalem's herstelling en den wederopbouw van den tempel, het uit was met valschen godsdienst, dat toch niet anders was dan ene vermenging van heidendom en Jodendom, of liever van heidendom en kalverdienst. Zij en hun vaderen waren toch onderwezen door een priester uit het rijk der Tien stammen en niet door een Priester uit Juda, door een priester des Heren. Zij doen zich voor als ware aanbidders van den Heere, want letterlijk staat er in vs. 2; "Wij zoeken uwen God. gelijk gijlieden." Als dan ook straks hun aanbod wordt geweigerd, treden zij in hun ware gedaante als van den van Gods volk te voorschijn.

2. Zo kwamen zij aan tot Zerubbabel, en tot de hoofden der vaderen, de andere aanvoerders der gemeente (Hoofdstuk 2: 2), en zeiden tot hen: Laat ons met ulieden bouwen, want wij zullen uwen God, den Heere Zebaoth, zoeken, gelijk gijlieden; ook hebben wij niet geofferd aan de afgoden, maar wij hebben Hem geofferd sinds de dagen van a) Esar-Haddon, den koning van Assur, die ons uit Syrië en de landen van den Eufraat herwaarts heeft doen optrekken 1), en ons zelfs een priester, die de wijze van den God van dit land kende, heeft toegezonden.

a) 2 Koningen 17: 24 vv.

1) In het midden van Palestina lag in den tijd van het nieuwe Testament, zo als wij weten, de provincie Samaria, zich omtrent 12 uren van het noorden naar het zuiden uitstreckende, terwijl de breedte van het westen naar het oosten 10 uren gaans was. De noordelijke grensplaats was de voormalige Levietenstad, En-Gannim (Jozua 19: 21; 21: 29) aan het zuidelijke einde van de vlakte van Jizreël (2 Koningen 9: 27). De zuidelijke grensplaats was het vlek Silo; in het westen echter behoorde de zeekust tot aan Akko of Ptolemaïs mede aan Judea. Dit landschap bevatte aldus een aanzienlijk deel van het vroegere stamgebied van Efraïm en Issaschar, ja sloot in den tijd, waarvan wij hier spreken, het eerste geheel in, terwijl het zich toen in het zuiden uitstreckte tot aan Bethel, en in het westen tot aan de Middellandse zee. Het oostelijke deel, dat zich tot aan den Jordaan uitstreckte, bestond uit de zuidelijke helft van het stamgebied van Issaschar. In 1 Makk. 10: 30 komt de verdeling van het land ten westen van den Jordaan (Palestina cisjordanica) in de drie districten Judea, Samaria en Galilea reeds als ene uitgemaakte daadzaak voor; wanneer die verdeling plaats had, laat zich niet nauwkeurig bepalen; maar zij was reeds zeer vroeg voorbereid, zo als blijkt uit Jozua 20: 7. De uitdrukking "de steden van Samaria" in 1 Koningen 13: 32, vóór de ballingschap, spreekt nog niet van deze verdeling; daar betekent "Samaria" het ganse rijk der tien stammen of Israëel, naar den naam van de hoofdstad. Wij vinden Samaria eerst als provincie genoemd in 2 Koningen 17: 24; daar is het inderdaad niet het gehele rijk der 10 stammen, dat de Assyrische koning met vreemde kolonisten bezet, maar slechts de steden van het zuidelijke deel kregen de heidense bevolking, dat deel namelijk, dat naar het middelpunt van die streek Samaria genoemd werd in de engere betekenis, terwijl het noordelijk deel, het latere Galilea nog door afstammelingen van de oude Israëlieten bewoond werd. Dit zuidelijke deel was door den oorlog, die de verovering van de hoofdstad voorafging, door de wegvoering van het grootste deel der inwoners bijzonder verwoest, en had daarom eerst ene nederzetting van nieuwe kolonisten nodig, die door de latere Joden naar de voornaamste plaats hunner toekomst Cutheërs genoemd werden, naar de stad Cutha (2 Koningen 17: 30), om daardoor hunnen heidensen oorsprong uit te drukken. Het is hier de vraag, of er onder hen nog Israëlieten gebleven waren of niet. Voor het laatste pleit eensdeels hetgeen in 2 Koningen 17: 6 en 32; 18: 11 wordt aangevoerd, dat Salmanasser geheel Israël wegvoerde, en anderdeels, dat de gelaatstrekken van de nu nog bestaande Samaritanen hun Israëlitische afkomst weerspreken.

Zonder twijfel heeft zich die wegvoering echter slechts bepaald tot de bekwaamste en bruikbaarste mannen, en de rijkste en voornaamste families, terwijl de gebrekkigen en de zwakken, benevens de geringe klassen in het land werden gelaten, en waarschijnlijk velen zich door de vlucht aan de gevangenschap zullen hebben onttrokken, en later in het land zijn teruggekeerd. Dit is op te maken uit 2 Kronieken 30: 4 vv. en 34: 6 en 9, waar Hizkia ook naar de overige Israëlieten in het vroegere rijk der 10 stammen zendt, om hen tot het Paasfeest te nodigen, en koning Josia ook in het gebied van het voormalige noordelijke rijk den afgodendienst uitroeit en van daar gelden voor den tempelschat doet inzamelen. Onder deze overgeblevene Israëlieten in het land van Samaria waren er, en wel bijzonder sedert de hervorming door Josia enkelen, die zich wat den godsdienst aangaat aan de Godsverering in Jeruzalem aansloten. In Jer. 41: 7 vv. leest men van 80 mannen van Sichem, van Silo en van Samaria, die over de verwoesting van den tempel treuren en naar de plaats, die hun nog altijd heilig is spijsoffer willen brengen (2 Koningen 25: 26). Anderen daarentegen hielden het met

de grondstellingen van den kalverdienst van Jerobeam (1 Koningen 12: 25 vv.), en waren geheel bevredigd, toen Esar-Haddon door de zending van enen priester den dienst te Bethel weer herstelde (2 Koningen 17: 25 vv.), en verenigden zich des te gemakkelijker met de heidense, uit Assyrië gezondene, mannen tot een gemengd volk, dat nu den naam van Samaritanen droeg, daar de zinnebeeldige dienst van Jehova, die in het noordelijk rijk bestaan had, niet zo scherp tegenover den afgodendienst stond. De begeerte van deze Samaritanen om aan het bouwen van den tempel deel te mogen nemen, schijnt van die eerstgenoemde Israëlieten te zijn uitgegaan, die den Jehovadienst in Jeruzalem voor de enige ware Godsverering hielden, en de herstelling daarvan met blijdschap begroetten. Zij alleen echter deden het verzoek niet aan de nieuwe gemeente der Joden, maar zij deden het in vereniging met de vreemde kolonisten. Het was niet zozeer hun verlangen om aan den tempelbouw zelf deel te nemen, maar zij duldden gene zelfstandige Joodse gemeente, welker ontwikkeling werkelijk aan het bezit van een eigen tempel verbonden was.

Zulk ene gemeente naast zich te hebben, was hun een aanstoot, en daar zij in de steden van Samaria en in andere streken ten westen van den Eufraat geregelde gemeenten tot een geheel verenigd onder eigene bestuurders hadden (vs. 9 van dit Hoofdstuk .), beschouwden zij zich als diegenen, aan wie de leiding van de openbare aangelegenheden in de landen aan deze zijde der rivier was opgedragen. Hieruit laat het zich verklaren, waarom de hoofden der aangekomene Joden niet alleen Het verlangen zo beslist afwezen, maar ook in hun antwoord zich daarop uitdrukkelijk beriepen, dat aan hen en aan hen alleen door den koning van Perzië het verlot tot het bouwen van den tempel gegeven was, want dat verlot sloot tevens in zich de bevoegdheid om de aangelegenheden van de gemeente, die zich om den tempel verzamelde, te leiden. Had men eenmaal de deelneming aan het bouwen toegestaan, dan had men daardoor tevens aan de vreemde kolonisten, die Jehova slechts als den God van het land nevens hun afgoden dienden, enen al te overwegenden invloed op de godsdienstige inrichting van de nieuwe Joodse gemeente gegeven; en de kalverdienaars, die den dienst van Jerobeam volgden, zich daaraan sluitende door hun langdurig samenwonen in het land, nauw met hen verbonden, zouden met de eersten van al te veel betekenis in het ganse land geworden zijn. Die weigering aan de deelneming tot het bouwen strekt zich niet zo ver uit, dat het niet zou geoorloofd zijn geweest voor die enkele Israëlieten, die naar Jeruzalem heentrokken, om daar bij den tempel te wonen, of van tijd tot tijd dat huis Gods te kunnen betreden, als de zichtbare woonplaats van Jehova op aarde, om deel te nemen aan de Godsverering aldaar; in Hoofdstuk 6: 21 wordt die deelneming uitdrukkelijk als toegelaten beschouwd. Hier handelen de hoofden der gemeente voorzeker zeer wijs, daar zij Jehova, die in Bethel onder het beeld van een stier en hier en daar op de hoogten vereerd werd, niet voor dien God wilden erkennen, voor Wie zij te Jeruzalem een huis wilden bouwen; zo behoedden zij zich tegen ene schending van den waren Godsdienst met nadruk, en hielden die zuiver van enen toestand, die half heidens zou geweest zijn. Daarmee bewaarden zij zowel hun nationale als hun godsdienstige zelfstandigheid, hoewel daaruit vele moeilijkheden voortsproten..

3. Maar Zerubbabel, en Jesua, en de overige hoofden der vaderen van Israël zeiden tot hen: Het betaamt niet, dat gijlieden en wij in gemeenschap met elkaar onzen God een huis bouwen, omdat wij uw voorgeven, alsof gij met ons dezelfde God diendet, niet als waar kunnen aannemen; maar wij alleen 1) zullen het den HEERE den God Israël's, bouwen, opdat Zijn

dienst rein zij, en niet vermengd met den dienst der afgoden a); gelijk als gij het wilt, komt het ook niet met het burgerlijke recht overeen, want gij weet immers zeer goed, dat de koning Kores, koning van Perzië, het niet aan u of anderen, maar alleen aan ons geboden heeft 2).

a) Ezra 1: 1-3.

1) Nooit heeft een volk in zijne gevangenschap ondervonden, wat met Israël geschiedde aan de boorden van den Eufraat. Dit volk, dat vroeger zo licht tot de afgoderij overging, en zo gemakkelijk werd verlokkt door de plechtigheden van dezen of genen afgodendienst, had in de Ballingschap zulk een afgrijzen gekregen van alle afgoden, dat zij het verlangen der Samaritanen rondweg afsloegen, en liever een vijand in hun onmiddellijke nabijheid hadden, dan een vriend te hebben, die maar in het minste aan het heidendom verbonden was..

Elke poging om den waren godsdienst te herstellen, zal den tegenstand van den Satan opwekken, en van de kinderen der ongehoorzaamheid in welke hij werkt. De Cutheërs en de Samaritanen stonden voornamelijk onder den invloed van de vijandschap van het zaad der slang tegen de ware Kerk van God, voortkomende uit haat tegen de heiligheid van Zijne wet, van Zijne inzettingen, Zijne waarheden en Zijn volk..

2) Met recht konden zij zich beroepen op het edict van Cyrus, dewijl deze alleen aan de stammen van Juda en Benjamin het verlof en het recht had gegeven, om den tempel te herbouwen. Ook de Samaritanen waren toen onder de heerschappij van Perzië gekomen, zodat ook zij het edict van dien koning hadden te eerbiedigen.

4. Evenwel maakte het volk des lands, zich wrekende over de ontvangene weigering, de handen des volks van Juda slap, en verstoorde, hinderde hen in het bouwen;

5. En zij huurden tegen hen raadslieden, zonden zaakwaarnemers aan het Perzische hof, die het moesten voorstellen als gevaarlijk voor de veiligheid van het rijk, als door het bouwen van een tempel te Jeruzalem gelegenheid gegeven werd, dat aldaar een zelfstandig Joods volk zou gevestigd worden; deze deden pogingen, om hunnen, der Joden raad 1) te vernietigen, al de dagen van Kores, den koning van Perzië, tot aan het koninkrijk van Darius Hystaspes, den koning van Perzië 2), in wiens tweede regeringsjaar (520 v. Chr.) de bouw werd voortgezet (vs. 24).

1) Raad, in den zin van voornemen, n.l. om den tempelbouw te voltooien. Hun plannen gelukken in zover, dat de tempelbouw, omtrent 14 jaren, geschorst werd. Dit lag voornamelijk aan de Perzische beampten, die zoals boven reeds is gemeld, de ondersteuning inhielden.

2) Men weet niet, hoe het aan de tegenstanders der Joden gelukt was om Cyrus tot andere gedachten te brengen, hem, die zoveel belang stelde in een tempelbouw, dat hij niet alleen verklaarde, dat hij dien als een werk beschouwde, door God zelfs aan hem opgedragen, waartoe hij al de vaten des tempels weer teruggaf (Hoofdstuk 1: 2 en 11), maar ook de grootte van het heiligdom bepaalde, en de kosten voor het bouwen uit de koninklijke schatkamers aanwees (Hoofdstuk 6: 3 en 4). Volgens Jes. 44: 28 moest hij het echter niet verder brengen

dan tot de grondvesting des tempels, en bovendien staat er niets geschreven van een formeel verbod, zodat ook der Joden eigene achteloosheid, waartoe zij door gebrek aan vertrouwen op God en door traagheid des vlezes vervielen (verg Hoofdstuk 5: 1 vv), voor een groot deel de schuld daarvan droeg..

Met den naam Ahasveros wordt gewoonlijk Cyaxares I, de vader van den Medischen koning Astyages en van zijnen broeder Cyaxares II (Dan. 9: 1), als ook de vijfde Perzische koning Xerxes I (Esther 1: 1) aangeduid; enige uitleggers denken hier dan ook aan dezen laatsten, zodat dan onder genoemden Arthahsasta, zoals in Hoofdstuk 7: 1 en Nehemia 2: 1, de opvolger van Xerxes, Artaxerxes I zou te verstaan zijn (Hoofdstuk 1: 4). Indien deze laatste opvatting waar was, dan zou hetgeen voorkomt in vs. 6-23 van dit Hoofdstuk betrekking hebben op de hinderpalen, die de vijanden van Juda en Benjamin later, toen de tempel onder Darius Hystaspes reeds lang gereed was (Hoofdstuk 6: 15), in den weg legden, bij het verder opbouwen der stad, en hare versterking door muren en poorten, omstreeks het jaar 446 v. Chr. (Nehemia 1: 3).

De vijandige houding der Samaritanen had voor de tempelkolonie zeer nadelige gevolgen. Uit het verwijt, door den profeet Haggai tot het volksgericht, blijkt ten volle, dat het niet volstrekt onmogelijk was geworden, den tempelbouw voort te zetten, maar dat de ondersteuning, die Cyrus had toegezegd, door de beambten des konings werd onthouden zodat de ijver verslapte, en de arbeid eerst in het 2de jaar van Darius, niet zonder het geroep van velen, dat het "de tijd nog niet was om te bouwen." (Hagg. 1: 2) werd opgevat en in het 6de jaar van Darius, ongeveer 18 jaar na het edict van Cyrus voltooid werd..

Cyrus regeerde van 536-529, n.l. als wereldheerser Cambyses van 529-522, Smerdis, bijgenaamd de valse, enkele maanden, ook in het jaar 522, op wie Darius volgde.

6.

AANKLACHTEN DER SAMARITANEN, BIJ HET PERZISCHE HOF TEGEN DE JODEN INGEBRACHT.

Vs. 6-23. In deze perikoop wordt meegedeeld, hoe de Samaritanen ook in latere jaren tegen de Joden hebben samengespannen, door herhaaldelijk aanklachten naar het Perzische hof te zenden, waardoor wordt bewerkt, dat het herbouwen van de heilige stad enigen tijd wordt gestaakt.

6. En om hier op de geschiedenis reeds iets vooruit te lopen, onder het koninkrijk van Ahasveros 1), d.i. leeuwen- of heldenkoning, of Xerxes, den bekenden vorst uit het Boek Esther, in het begin zijns koninkrijks, dewijl hij toen nog niet, zoals later, den Joden zeer genegen was, schreven zij enen aanklacht tegen de inwoners van Juda en Jeruzalem.

1) Dewijl hier niet kan bedoeld zijn, de vader van den Medischen koning Astyages, moet hier bedoeld zijn de bekende Ahasveros uit de geschiedenis van Esther, en dewijl de Arthahsasta uit vs. 7 niemand anders is dan de opvolger van Ahasveros (Xerxes) (Ezra 7: 1, 11; 8: 1.

7.1,11 8.1 Nehemia 2: 1 vv.), wiens naam in de ongewijde geschiedenis luidt Artaxerxes, zo is het duidelijk, dat wij in vs. 6-23 ene mededeling hebben van hetgeen later heeft plaats gehad onder de regeringen van beide genoemde koningen, om daarmee te doen zien, hoe de Samaritanen niet alleen den tempelbouw, maar ook den herbouw van Jeruzalems muren hebben tegengewerkt. Bij nauwkeurige lezing én van vs 6 én van vs. 7, welke beide beginnen met en in de dagen valt het op, dat de Schrijver hier van twee gebeurtenissen melding maakt, die er later hebben plaats gehad. Dewijl ook door dit tegenwerken de Samaritanen zich als ware tegenpartijen (vs. 1) deden kennen, wordt het nu reeds meegedeeld als bewijs, hoe de ziele des Schrijvers gruwte van zulk een wroeten tegen het volk Gods van de zijde der vijanden, die niet geweigerd waren, omdat zij, zoals zij zeiden, zich van heidenen tot den dienst van God hadden bekeerd, maar dewijl zij nog in al hun doen en laten zich bewezen, geen gemeenschap te kunnen hebben met het echte volk des Heren. De Schrijver doet op hun handelwijze dit licht vallen, dat zij nu precies tonen wie zij zijn, dewijl zij met het volk, van hetwelk zij afstammen, heulen, om het nakroost van Abraham kwalijk te bejegenen. Het is toch duidelijk, dat in deze gehele perikoop niet van een bouwen des tempels maar van een bouwen der muren der stad sprake is.

7. En in de dagen van Arthahsasta, d.i. sterke koning noemde, schreef, schreven, Bislam, Mithredath, Tabeël, en de overigen van zijn gezelschap, die in gemeenschap met de genoemden de openbare gelegenheden der Samaritanen leidden, aan Arthahsasta, koning van Perzië, ene aanklacht van gelijken inhoud als de in vs. 6 genoemde; en de schrift des briefs was in het Syrisch, met Arameïsche letters geschreven, en werd in het Syrisch uitgelegd 1).

1) Het Syrisch of Arameïsch van de Samaritanen was nog weer enigszins anders als het Syrisch of Arameïsch, hetwelk aan het Perzische hof werd gesproken. Vandaar dat er staat, dat de brief in het Syrisch (letterlijk met Arameïsche letters), was geschreven en in het Syrisch werd uitgeleed, of beter, overgezet. Dit laatste geschiedde natuurlijk door hem, die den brief in de Annalen of in de acte-stukken van het Perzische hof inschreef.

De inhoud van den brief wordt ons niet meegedeeld, evenmin als datgene, waarvan in vs. 6 gesproken wordt. Alleen de inhoud van een derden brief, ongetwijfeld geschreven op aanhitsing van de drie hier genoemden, is door den Schrijver meegedeeld, n.l. van dien, welke in vs. 11-17 wordt vermeld.

8. Rehum, de kanselier, woordelijk: de heer der beslissing, d.i. die het ambt van rechter bij de Samaritanen bekleedde, en Simsai, de schrijver, die de officiële stukken moest opstellen en in het net overschrijven, schrijven om hier nog van ene derde aanklacht uit den tijd van Ahasveros en van Arthasasta te gewagen, enen brief tegen Jeruzalem, aan den koning Arthahsasta, op deze manier:

9. Toen is dit geschreven door: Rehum, de kanselier, en Simsai, de schrijver, en de overigen van hun gezelschap, hun medebestuurders, de Dinaïeten, die van Deinaver, de Afarsathchieten, Paraetuker, de Tarpelieten, de Afarsieten (de Perzen), de Archevieten (die van Arach), de Babyloniërs, de Susanchieten (die van Susan), de Dehavieten (de Daër der Grieken), de Elamieten (uit Elam);

1) Hoogstwaarschijnlijk zijn de namen van Rehum en Simsai en de genoemde volken alleen vermeld, om het verzoek meer kracht bij te zetten.

10. En de overige in 2 Koningen 17: 24 genoemde volkeren, die de grote en vermaarde Asnappar, een hoog staatsbeambte van den Assyrische koning Esar-Haddon, heeft vervoerd en doen wonen in de stad, of steden van Samaria, ook in de overigesteden, aan deze zijde der rivier 1) den Eufraat, en op zulke tijd 2).

1) Vergelijken wij de namen der volken in ons vers met de namen der steden, uit welke volgens 2 Koningen 17: 24 kolonisten naar Samaria werden overgebracht, zo zijn hier onder deze namen van het land Babylon de meeste der in 2 Koningen 17: 24 genoemde steden Babel, Chuta en Avva te samengevat en de beide anderen Hamath en Sefarvaim kunnen gevoeglijk onder de "overigen der volkeren" begrepen zijn, dewijl uit het Syrische Hamath voorzeker slechts enkele kolonisten naar Samaria zullen overgebracht zijn. Het hoofdverschil tussen beide plaatsen zit hierin, dat in ons vers niet alleen de in de steden van Samaria overgebrachte kolonisten, maar alle volken, die in het grote gebied aan deze zijde der rivier waren gevestigd, worden opgeteld. Alle deze volken echter hadden tegen de Joodse gemeente gelijke belangen te verdedigen en wilden door gemeenschappelijk optreden hun aan den Perzischen koning gerichte voorstelling van zaken groter gewicht bijzetten, om de Gemeente te Jeruzalem niet tot macht te laten komen, dat er alleszins grond was voor de bezorgdheid, dat met haar alle overblijfselen der Israëlieten in Palestina en andere streken aan deze zijde van den Eufraat zich mochten verbinden en de zo verenigende Israëlieten sterk genoeg konden worden, om hun heersende wederpartijders een tegenstand te betonen, die grote gevolgen kon hebben..

2) Sommigen menen, dat het Chaldeeuse woord betekent: enz., en dat er alzo nog meer volken hadden kunnen genoemd worden; de Nederlandse overzetters houden dit echter voor den datum des briefs, dien wij soms boven aan plaatsen, maar ook menigmaal onder aan.

11. Dit is een afschrift des briefs, dien zij, de in vs. 9 genoemde volkeren, door hun ambtenaren aan hem, aan den koning Arthasatha, zonden: Uwe knechten, de mannen, die gij gesteld hebt over uwe landschappen aan deze zijde der rivier, en op zulke tijd 1) doen u groeten.

1) In het Chaldeeus (Ezra 4: 8-6: 18 is niet in het Hebreeus, maar in het Chaldeeus geschreven) Ook hier past beter de vertaling van enzovoort, dan die van, op zulk een en tijd, dewijl dit woord de opsomming der verschillende volken vervangt.

12. Den koning zij bekend, dat de Joden, die van u uit het land aan gene zijde van den Eufraat waar zij gevangen geweest zijn in uw rijk, het machtige Babylon, zijn opgetogen 1), naar dit land, dat aan deze zijde der rivier is gelegen, tot ons gekomen zijn, en nu wonen te Jeruzalem, bouwende die rebellerende en die boze stad, waarvan zij de muren voltrekken en de fondamenten samenvoegen en optrekken (vergelijk op vs. 7).

1) De aanklagers zwijgen van het edict van Cyrus, waarbij den Joden niet alleen verlof, maar als het ware bevel was gegeven, om naar Jeruzalem te trekken, wel wetende, dat een wet door den Perzischen monarch uitgevaardigd, niet kon ingetrokken worden. Bovendien had dit edict niet gesproken van den opbouw der muren van Jeruzalem, maar van den tempelbouw. Als dan ook straks de vijanden der Joden voorlopig hun wens vervuld zien, heeft er geen intrekking van enig edict plaats, maar een tijdelijke schorsing van den opbouw der muren.

13. Zo zij nu den koning bekend, indien deze stad zal worden opgebouwd, en de muren voltrokken, dat zij den cijns, belastingen, ouden impost, accijns, en tol, die van de reizigers op de landstreek werd geheven, niet zullen geven, en gij zult door het bouwen toe te laten, aan de inkomsten 1) der koningen, uwe opvolgers, schade aanbrengen; gij zult daardoor voor de toekomst de koninklijke heerschappij benadelen.

1) In het Chaldeeus Weaphtoom. LXX kai touto. Door de Staten-vert. overgezet met: de inkomsten. Het is echter een woord uit het Perzisch overgenomen, en betekent in die taal voor de toekomst. De vertaling is derhalve beter: En gij zult voor de toekomst den koningen schade toebrengen. Wij zien derhalve hier deze vijanden van het volk des Heren hun toevlucht nemen tot het lage middel, om den hartstocht der geldgierigheid in beweging te brengen. Aan elke hogere inspraak gespeend zoeken ze het in de lagere sferen van hebzucht en geldddorst, wel wetende, dat aan het Perzische hof er grote behoefte bestond aan ruime inkomsten, van wege het weelderig leven der vorsten.

Zij zullen dan ook voor een ogenblik hun doel bereiken, maar straks zal het blijken, dat de Heere met Zijn volk is, dat Zijn Raad bestaat en Hij al Zijn welbehagen zal doen.

14. Nu, omdat wij salaris 1) uit het paleis trekken, en wij ambtenaren des konings zijn, en zijn brood eten, en het ons niet betaamt des konings oneer en schade te zien; daarom hebben wij gezonden, en dit alles aan den koning bekend gemaakt;

1) Salaris uit het paleis trekken. Letterlijk staat er: Zout uit het koninklijke paleis zouten, d.i. zout eten uit het koninklijke paleis, hetwelk een Oosterse uitdrukking is voor: in soldij staan van den koning, door hem bezoldigd worden. Terecht gebruikt dan ook de Staten-vertaling het woord salaris. Salaris toch komt van het Latijnse woord salarium, hetwelk zoutgeld betekent. Iemands zout eten is dus, van iemand het nodige levensonderhoud ontvangen, hoogstwaarschijnlijk ene uitdrukking, ontleend aan het gebruik van zout bij vlees en vis, om de spijzen voor bederf of ondergang te bewaren.

Uit laffe vleierij maken zij nu den koning er opmerkzaam op, dat dewijl zij zijn brood eten, zij ook nu genegen zijn, om voor zijne belangen te waken, alsof niet alles wat zij deden, niet in des konings, maar in hun eigen vermeend belang was. In dit opzicht vertoont de Gode en Zijn Kerk vijandige wereld altijd hetzelfde karakter. Om des keizers wille moest de Heere Christus door Pilatus worden veroordeeld, om de rust van het land moesten de Christenen vervolgd en verdrukt worden. Om de veiligheid van den Staat moet immer nog Christus' Kerk van de publieke markt van het leven worden verdrongen. Met of zonder vernis, altijd toont de wereld hare vijandschap tegen den Christus Gods en Zijne Gemeente.

15. Opdat of, dat men zoek in het boek der kronieken uwer vaderen 1), uwer voorgangers op den stoel des koninkrijks van Babylon, zo zult gij vinden in het genoemde boek der kronieken, en weten, dat deze stad ene rebelle, ene oproerige stad geweest is, en den koningen en landschappen schade aanbrengende, en dat zij daarbinnen afval gesticht hebben, van oude tijden af; en zij zullen ook andere steden tot afval bewegen, daarom is deze stad onder Nebukadnezar verwoest.

1) Uwer vaderen zijn degenen, die gezeten hebben op den troon van Assyrië, Babylonië en Perzië. De Boeken der Kronieken zijn de gedenkschriften van het Perzische hof, waarvan ook in Esther 6: 1 vv. sprake is.

16. Wij maken dan aan den koning bekend, dat, zo deze stad zal worden opgebouwd, en hare muren voltrokken, gij daardoor geen deel zult hebben {1} aan deze zijde der rivier, want zij zal geheel Palestina weer onder hare heerschappij brengen.

{1} De wederpartijders der Joden weten wel, hoe zij moeten schrijven om het hart des konings naar hun wensen te neigen; want hebben zij in den beginne nog alleen gesproken van het nemen van tol en cijns, nu waarschuwen zij den koning, dat hij de regering over dat gedeelte van zijn rijk geheel zal verliezen, indien hij niet met zijne koninklijke macht tussen beide treedt. Had God dan ook niet getoond, dat Zijn Raad bestaan zou, de muren der stad waren onvoltooid gebleven, maar de vijanden kunnen veel, maar niet alles doen. God, de Heere, regeert en Hij zal ten leste hebben het laatste woord.

17. De koning zond, dit lasterlijk schrijven zonder verder onderzoek gelovende en aannemende, antwoord aan Rehum, den kanselier, en Simsai, den schrijver, en de overigen van hun gezelschappen, die te Samaria woonden; mitsgaders aan de overige bestuurders aan deze zijde der rivier, aldus luidende: Vrede en op zulke tijd (zie vs. 10).

18. De brief, dien gij aan ons geschikt, gezonden hebt, is duidelijk voor mij gelezen.

19. En als van mij bevel gegeven was, hebben zij gezocht en gevonden, dat deze stad zich van oude tijden af tegen de koningen van Assyrië en Babylonië heeft verheven, en dat onophoudelijk rebellie en afval daarin gesticht is.

20. Ook zijn er machtige koningen geweest over Juda en Jeruzalem, David en Salomo, die geheerst hebben overal aan gene zijde der rivier 1), in alle landen ten westen van den Eufraat, bevattende Palestina en Syrië; en hun is cijns, oude impost en tol gegeven.

1) Gerekend van de hoofdstad van Perzië, die aan de oostzijde van den Eufraat was gelegen, en dus Palestina rekende als aan gene zijde der rivier.

21. Geeft dan nu bevel, om diezelfde mannen het bouwen te beletten, opdat die stad niet opgebouwd worde, totdat van mij bevel zal worden gegeven 1), om op te houden met het bouwen van de stad, en het optrekken van hare muren.

1) Zo hard en streng is het lot der vorsten, die zien en horen moeten door eens anders oor en ogen, en hun oordeel vellen over zaken, zoals zij hun voorgesteld worden, hoe nadelig en vals zulk vertrouwen ook wezen moge. Hierom zijn Gods oordelen integendeel altijd rechtvaardig, naardien Hij alles in den grond doorzoekt, gelijk het waarlijk is, en overeenkomstig met de waarheid..

22. Weest gewaarschuwd, van feil in dezen te begaan; waarom zou het verderf tot schade der koningen aanwassen?

23. Toen, van dat stuk het afschrift was gemaakt, en de inhoud des briefs van den koning Arthahsasta voor Rehum, den kanselier, en Simsai, den schrijver, en hun gezelschappen, de overige leden van de regering der Samaritanen, gelezen was, togen zij in haast naar Jeruzalem tot de Joden, en beletten hen met arm, met kracht, en geweld, gewapenderhand.

24. Toen 1) hield het werk op van het huis Gods, die te Jeruzalem woont, ja het hield op tot in het tweede jaar van het koninkrijk van Darius, Hystaspes, den koning van Perzië 2), die van 521-486 vóór Chr. regeerde, dus tot het jaar 520.

1) Met vs. 24 wordt het verhaal van den tempelbouw voortgezet, hetwelk in vs. 5 was afgebroken, door de inlassing van ene mededeling, omtrent hetgeen later geschiedde.

2) Gedurende den tijd van den opgeschorten tempelbouw en de onenigheden met de Samaritanen werd toch de godsdienst bij het brandofferaltair en de viering der feesten (Hoofdstuk 3: 2) voortgezet. De gemeenschappelijke bedevaarten naar Jeruzalem, die ten tijde van David en Salomo waren ontstaan, werden zelfs meer opgewekt, en kregen meer betekenis, hetgeen blijkt uit de Psalmen, die in dat tijdvak ontstaan zijn, welke behoren tot de liederen "in het hoge koor", zoals Luther ze noemt, ook trappsalmen genoemd, of naar de mening van anderen tot de bedevaartsliederden behoren. David, die zijne dichterlijke gaven aanwendde om God te verheerlijken, en heilige gezangen aan het volk te geven, had reeds gezorgd voor zulke bedevaartsliederden (Psalm 122,124,131 en 133); en Salomo had hem daarin nagevolgd (Psalm 127 en 132). Nu kwam er nog een derde zanger bij, die zijne dichterlijke voortbrengselen met die van zijne voorgangers tot een aaneengesloten geheel verenigde, waaruit een bedevaartsboekje ontstond (Psalm 120-134). Wij bevelen daarom het lezen van Psalm 120,121,123, 125,126,128-130 en 134 aan, waardoor wij enen diepen blik kunnen slaan in de inwendige gemoedsstemming der nieuwe gemeente, in hun leed en hun smart, maar ook in hun hoop en hun gebeden; maar in Psalm 125 en 128 zien wij tevens, hoe zich ene droeve moedeloosheid van de gemoederen had meester gemaakt, ten gevolge van hun bedrogene verwachting en het langdurig en schijnbaar vergeefse wachten, maar ook dat het verderf in Israël weer dreigde te ontkiemen. Dit laatste moet bijzonder in het oog gehouden worden, om het gezicht van den profeet Zacharia goed te verstaan, terwijl het eerste duidelijk maakt wat in het begin van het volgende 5de hoofdstuk verhaald wordt. De gemeente schijnt namelijk zich eindelijk er aan gewend te hebben geen tempel te bezitten en ook er zich geen te bouwen; zij beproefden in het geheel niet ene ondersteuning te krijgen tot het voortzetten van het afgebroken werk, dat zij toch wel hadden kunnen doen, bij de

afwisselingen van koningen op den Perzischen troon, die toch in meerdere of mindere mate een verandering van regeringsstelsel ten gevolge had.

Na het vermoorden van Pseudo-Smerdis had de Achaemenide Darius I den troon beklommen en van dezen hadden zij mogelijk wel wat goeds voor zich kunnen verwachten. De godsdienstigen onder het volk zelfs twijfelden aan de vervulling der Goddelijke beloften, en de anderen vestigden zich zo gemakkelijk mogelijk, bouwden huizen en herstelden de paleizen, die gedeeltelijk verwoest waren, maar het huis des Heren werd geheel vergeten (Hagg. 1: 4). In het tweede jaar van Darius werden de profeten Haggai en Zacharia verwekt, om door hun profetieën den stadhouder Zerubbabel te ondersteunen en den verflauwden of liever geheel uitgedoofden ijver voor den tempelbouw weer aan te wakkeren, en de hoop op het heil der toekomst weer levendig te maken..

Dit Hoofdstuk toont ons de tegenkating, die het volk Gods te lijden heeft, zowel van valse vrienden als van openbare vijanden. Zij, die Christus Jezus willen volgen, moeten vervolging ondergaan. Indien Christus het fundament is, dan is Hij de steen des aanstoots en de rots der ergernis voor allen, die het vlees liefhebben. Rust op dat enige fundament, want niemand kan er zulk een leggen. Op Hem rust het ganse gewicht der zaligheid; Hem komt daarvoor de lof toe. En hoe ook het werk schijnbaar moge verhinderd worden, toch bestuurt de Heere Jezus het, en Zijn volk verrijst tot een heiligen tempel in den Heere, tot ene woning Gods door Zijn geest.

HOOFDSTUK 5.

VOORTZETTING VAN DEN TEMPELBOUW.

V. Vs. 1-Hoofdstuk 6: 12. Zo als het in de laatste opmerking in het vorige hoofdstuk reeds is gezegd, wakkeren de profeten Haggai en Zacharia den uitgedoofden ijver der Joden voor den bouw des tempels op nieuw aan, waardoor in het tweede jaar van Darius Hystaspes het werk weer wordt aangevangen. Nu komt echter de Perzische landvoogd Thathnaï, die over het gebied aan de westzijde van den Eufraat het bevel voerde, met zijne beambten naar Jeruzalem, en vraagt aan de oudsten, wier namen hij opschrijft, wie hun de vrijheid tot bouwen gegeven heeft. Hij belet de voortzetting van het werk niet, maar geeft er toch bericht van aan den koning. Deze geeft ene beslissing, die zeer gunstig is voor de Joden; hij staat niet alleen het verdere bouwen toe, maar geeft hun zelfs een deel van de inkomsten des lands, ten behoeve van den offerdienst.

1. Haggai 1) nu, de profeet, wiens naam betekent: "de Feestelijke," wellicht een der grijsaards, die den ouden Tempel nog in al zijne heerlijkheid gezien hebben (Hoofdstuk 3: 12. Haggai 2: 4), van wie echter gene bijzonderheden meer bekend zijn, en Zacharia, d.i. "de Heere gedenkt" (2 Kronieken 24: 20 vv.), de zoon van Berechja en kleinzoon van Iddo, het hoofd van een priestergeslacht, dat met Jesua en Zerubbabel uit de ballingschap was teruggekeerd, profeten, profeteerden in het tweede jaar van Darius (Hoofdstuk 4: 24 op den eersten dag van de zesde maand, d.i. Elul (Exodus 12: 1), omstreeks onze maand September, tot de Joden, die in Juda en te Jeruzalem waren 1), in den naam des Gods van Israël profeteerden zij tot hen 3), en spoorden het volk met groten nadruk aan tot het weder opvatten van het gestaakte opbouwen des tempels.

1) Het Boek van Haggai in ongeunstelde taal, maar niet zonder retorische levendigheid geschreven, bevat waarschijnlijk slechts de hoofdgedachten van zijne mondelijke redevoeringen, en verdeeld in vier afdelingen, waarvan de eerste en de derde, zo ook de tweede en de vierde bij elkaar behoren. In de eerste, op den dag der nieuwe maan van de 6e maand gehoudene redevoering (Hoofdstuk 1), bestraft de Profeet de lauwheid in het bouwen van den tempel, die door den heersenden nood niet kan verontschuldigd worden, daar toch het volk prachtige huizen voor zich zelven bouwde, veeleer was de tegenwoordige nood ene straf voor die onverschilligheid. Deze redevoering maakt indruk; ten gevolge daarvan wordt het bouwen weer ter hand genomen, en de Profeet belooft den zegen en den bijstand des Heren. De tweede redevoering, gehouden op den zevenden dag van het Loofhuitenfeest (Hoofdstuk 2: 1-10), toen het bouwen van den tempel reeds weer vier weken in vollen gang was geweest, spreekt hij over de neerslachtigheid van het volk, toen het den vroegeren tempel vergeleek met dien, waarvan de grondslagen al deden zien, wat hij zou worden. De Profeet troost het volk, zeggende: dat de Heere nog niet van hen is geweken, en belooft in den naam des Heren, dat de heerlijkheid van dezen nieuwen tempel groter zal worden, dan die van den eerste geweest is. De derde, juist drie maanden na het weder opvatten van den tempelbouw gehouden redevoering (Hoofdstuk 2: 11-20), zet de gedachte voort van de eerste, en toont aan, dat de voortdurende nood, daar hemel en aarde hun tegen waren, als ene straf was te beschouwen voor des volks geringachting van den dienst huns Gods, en wijst op den sedert

korten tijd aangevangen overvloedigen vroegen regen, als een bewijs, dat de Heere der natuur Zijne beloofde zegeningen niet onthoudt aan de gemeente, die getrouw is aan 't verbond met Hem gesloten. De vierde rede, gehouden op dezelfde dag als de derde (Hoofdstuk 2: 21-24) sluit zich aan de tweede aan, en zegt, dat de hemel en de aarde zullen bewogen worden, en dat er ene geweldige verandering zal plaats hebben in de volkeren der aarde, en belooft dat het koningschap van Israël zal behouden worden in Zerubbabel, als den vertegenwoordiger van het koninkrijk van Israël, in weerwil van alle toekomstige stormen en oordelen.

Nadat Haggai in zijne vierde profetische rede den ondergang van alle koninkrijken der volken en de behoudenis van Zerubbabel in deze verwoesting heeft voorzien, sluit zich de profeet Zacharia twee maanden later daaraan, nadat hij drie maanden te voren zijne roeping heeft ontvangen (Zach. 1: 1-6). Merkwaardig is het gedurig terugkeren van den 24sten der maand, bij de openbaringen, die de Profeten ontvingen (Dan. 10: 4. Hagg. 2: 1,11,21. Zach. 1: 7), en nu volgt bij Zacharia, even als bij Haggai ene nieuwe openbaring insgelijks op den 24sten der derde maand na zijne roeping (Hagg. 2: 11 en 21. Vergelijk Hoofdstuk 1: 1. Zach. 1: 8). Hij zag des nachts zeven gezichten, die hem de toekomstige ontwikkeling van het rijk Gods tot de gehele voleinding daarvan in heerlijkheid, in hoofdpunten onthullen (Zach. 1: 7-6: 8). Hieraan sluit zich ene zinnebeeldige voorstelling, die de voleinding van het rijk Gods door den groten nakomeling van David, die het priesterlijke met de koninklijke waardigheid in zich verenigde aanwijst (Zach. 6: 9-15). Twee jaren later op den vierden dag van de negende maand van het jaar 581 v. Chr. ontvangt de profeet ene nieuwe Goddelijke openbaring, betrekking hebbende op ene vraag van enige mannen van Juda aan de priesters en profeten. Men was namelijk in onzekerheid of die nationale treur- en vastendagen, die vroeger waren ingesteld ter herinnering aan de verwoesting, van Jeruzalem en de verbranding van den tempel, nu, bij den gezegenden bloei van de nieuwe gemeente, nog verder moesten gehouden worden. Het antwoord des Heren luidde, dat Hij het vasten op zich zelve niet beschouwde als ene Hem welgevallige verering, maar dat Hij boven alles gehoorzaamheid aan Zijn woord verlangde. Zo Hij Israël verstrooid had om zijn hardnekkig wederstreven tegen de geboden der gerechtigheid, der waarheid en der liefde, hun door de Profeten voorgehouden, nu wilde Hij in Zijne neerbuigende liefde Zich weer tot Sion en Jeruzalem wenden, en Zijn volk met rijken zegen begenadigen, wanneer zij slechts waarheid gerechtigheid, trouw en liefde jegens elkaar wilden oefenen. In het laatste geval zou hij de vastendagen veranderen in dagen van blijdschap en vreugde, en zich dermate aan Jeruzalem verheerlijken, dat er vele en machtige volken zouden komen, om aldaar den Heere Zebaoth te zoeken en te aanbidden (Zach. 8: 1-8 en 23). Deze Goddelijke openbaring verbindt hetgeen Zacharia in zijne nachtgezichten aanschouwd heeft, met de beide voorzieningen van bedreigenden aard, die in Hoofdstuk 9 en 10 over het land Chadrach, den zetel der godvergetene wereldheerschappij, en in Zach. 11: 14 over Israël worden uitgesproken. Enerzijds wordt hier aan het volk de voorwaarde op het hart gedrukt, die het te volbrengen heeft, om de heerlijke toekomst in de nachtgezichten voorgesteld te bereiken en anderdeels wordt het voorbereid tot den strijd, die het volk Israël's, naar Hoofdstuk 9-14 te voeren heeft tot aan de voleinding van het Godsrijk..

2) Die in Juda en te Jeruzalem woonden. Hier worden deze Joden onderscheiden ook wel van degenen, die in de andere stamgebieden woonden, maar inzonderheid van hen, die in Babylon waren terug gebleven.

3) in het Chaldeeus Beschum èlah Jischraël alehoon. Beter: in den naam van den God van Israël, die onder hen was. Er is reeds gezegd tot wie de profeten profeteerden, n.l. tot Juda en Jeruzalem. Daarom moet dit laatst tot of over verbonden worden met den Naam. De Naam Gods was over hen gekomen, was onder hen betuigd. Van de valse goden waren zij bekeerd geworden en den enigen en waarachtigen God hadden zij weer leren kennen, om Hem, den Heere, alleen te dienen. Welnu, in diens Naam, Wie zij weer erkenden hun God te zijn, Die hun weer in Kanaän had teruggebracht, profeteerden de profeten, opdat er een gehoorzaamheid zou volgen aan zijn bevel.

2. Toen, gehoorzamende aan het woord der profeten, maakten zich op Zerubbabel, de zoon van Sealthiël, en Jesua, de zoon van Jozadak, de beide hoofden en leidsmannen der gemeente (Hoofdstuk 2: 2), en begonnen opnieuw (Hoofdstuk 3: 8 vv.) te bouwen het huis Gods 1), die te Jeruzalem woont; en met hen, hun ter zijde staande, de beide vroeger genoemde profeten Gods 2), die hen ondersteunden, en hen door hun voorzeggingen moed en opgewektheid inboezemden.

1) Dewijl slechts de grondslagen van den tempel waren gelegd, werd het voortzetten van den bouw een beginnen te bouwen genoemd. Al wat vroeger had plaats gehad, kon als het ware geen bouwen worden genoemd.

2) Deze zijn de vs. 1 genoemde Haggai, en Zacharia, de zoon, d.i. de kleinzoon van Iddo, want zijn vader heette Berechja. Haggai trad op den eersten dag van de zesde maand in het 2de jaar van Darius op, en zijne eerste rede maakte zulk een indruk, dat Zerubbabel en Jozua met het volk den nagelaten bouw des tempels reeds op den 24sten dag van genoemde maand en jaar begonnen (vgl. Hagg. 1: 1 en 14 vv.). Twee maanden later, n.l. in de 8ste maand van genoemd jaar, trad Zacharia op met de vermaning tot het volk, zich oprecht tot den Heere God te bekeren en niet weer te vallen in de zonden der vaderen..

Men heeft het eerste hoofdstuk van Haggai's profetie, welke een goede verklaring van deze twee verzen insluit, maar te lezen, om te zien, welke grote dingen God door Zijn Woord, waaronder Zijn H. Geest werkt, tot vestiging van Zijn Naam wenst uit te voeren..

3. Te dier tijd, toen de Joden den tempelbouw weer ter hand hadden genomen, kwam tot hen Thathnai, de landvoogd, vermoedelijk op ene aanklacht der Samaritanen, over wie hij ook door den koning van Perzië gesteld was, als behorende tot het land, aan deze zijde der rivier den Eufraat, en Sthar Bosnai, de schrijver, en hun gezelschap, de overige hun ter zijde staande koninklijke beampten (vs. 6), en zeiden aldus tot hen: Wie heeft ulieden bevel gegeven dit huis te bouwen, en dezen muur te voltrekken?

4. Toen zeiden wij 1), die bezig waren met bouwen (Hoofdstuk 4: 7), aldus tot hen, nadat wij het in vs. 11-16 medegedeelde antwoord gegeven hadden, en welke de namen waren der mannen, die dit gebouw bouwden, opdat zij verder met hen zouden kunnen spreken.

1) Hieruit blijkt, dat de Schrijver van dit stuk zelf aan den bouw heeft medegewerkt, in elk geval bij deze onderhandeling met Thathnai tegenwoordig was.

5. Doch het oog 1) huns Gods was over de oudsten der Joden, ter hunner bescherming, dat zij hun het verder bouwen niet beletten, waardoor zij intussen nog konden voortgaan met het werk, tot dat de zaak in een bijzonder bericht aan Darius kwam, en zij alsdan daarover enen brief, bevattende de koninklijke beslissing weder brachten.

1) Hiermede wijst de Schrijver er op, dat in den weg van Gods voorzienige zorg, den Joden niet belet werd, voort te bouwen, wat ongetwijfeld in de macht had gestaan van den Perzischen landvoogd, dewijl de Joden nog altijd stonden onder de heerschappij van den Perzischen koning. De Heere echter, die de harten neigt als waterbeken, bewoog het hart van den heiden, om niet met zijn bevel tot staken tussen beide te komen, maar hun vergunning te geven, den arbeid voort te zetten, totdat er een beslissing van den koning Darius was ingekomen. Gods oog, d.i. Zijn toezicht en zorg was hier voor Zijn volk ten goede werkzaam.

6. Afschrift des briefs, dien Thathnai, de landvoogd aan deze zijde der rivier, met Sthar Bosnai, den schrijver, en zijn gezelschap, zijne medegenoten, de Afarsechaïeten, in Hoofdstuk 4: 9 Afarsathchieten genoemd, die aan deze zijde der rivier waren, aan den koning Darius zond.

7. Zij zonden een verhaal aan hem; en daarin was aldus geschreven: Den koning Darius zij alle vrede 1)!

1) Alle vrede, d.i. vrede in alle opzichten.

8. Den koning zij bekend, dat wij, ten gevolge van ene ons gedane aanwijzing (vs. 3), getogen zijn naar het landschap Juda, ten huize des groten Gods, den God van den hemel, zo als Kores, de koning van Perzië, den God der Joden genoemd heeft (Hoofdstuk 1: 2), hetwelk gebouwd wordt met grote stenen, gehouwen stenen en het hout, de balken, wordt worden geleid in de wanden 1) (Hoofdstuk 6: 4), en dat werk wordt ras gedaan, en gaat voorspoediglijk door hun handen voort.

1) Hier is te denken aan die balken, die in de wanden gelegd werden, opdat daarop de vloer zou rusten, dewijl men nog pas met den bouw was aangevangen.

11. En zij hebben ons op die eerste vraag (vs. 9) dusdanig antwoord wedergegeven, zeggende: Wij zijn knechten van den God des hemels en der aarde 1), en bouwen het huis, dat vele jaren vóór dezen, eer het door Nebukadnezar verwoest is, en vóórdat ons volk in de Babylonische gevangenschap werd gebracht, is gebouwd, en gedurende zo vele jaren het sieraad van onze stad Jeruzalem is geweest, en waaraan zo vele kostbaarheden waren van goud en zilver en koper en cederenhout: want een groot koning van Israël, Salomo, had het gebouwd en voltrokken.

1) Hiermede wijzen zij er op, n.l. de Joden, dat zij dien God dienen, die niet aan enige plaats of stad gebonden is, maar die de Heere is der ganse schepping. En dit met nadruk, opdat de Perzische koning niet zou menen, dat het hun te doen was. om een aanhang te zoeken, of zich partij te stellen tegen den koning, aan wie zij waren onderworpen. Bovenal, opdat, waar zij

dien God dienden, die den hemel had tot Zijn troon en de aarde tot een voetbank Zijner voeten, de koning niet zou verhinderen Hem Zijn heiligdom te bouwen en zich niet zou bezondigen, door zich tegen Hem te verheffen.

12. Maar a) nadat onze vaders den God des hemels hadden vertoornd 1), heeft Hij hen gegeven in de hand van Nebukadnezar, den koning van Babel, den Chaldeeër (2 Koningen 25: 1 vv.), welke dat huis heeft vernield, en het volk naar Babel weggevoerd.

a) 2 Kronieken 36: 16,17 vv.

1) Zij geven het op als een straf voor hun zonden, dat zij een tijdlang uit de bezitting van het Huis des Heren gestoten waren, niet omdat de afgoden der volken tegen hunnen God overmocht hadden, waarom Hij hun land en alle des zelfs inwoners met stad en Tempel in de handen des konings van Babel had overgegeven; schoon Hij daarmee niet bedoeld had, een volslagen einde te maken aan hunnen Godsdienst, maar denzelve alleenlijk voor een wijle tijds op te schorten..

13. a) Doch in het eerste jaar van Kores, koning van Babel, heeft de koning Kores bevel gegeven dit huis Gods te bouwen (Hoofdstuk 1: 1 vv.).

a) 2 Kronieken 36: 22 vv. Ezra 1 vv.

14. Ja, de vaten van Gods huis, welke van goud en zilver waren, die Nebukadnezar uit den tempel, die te Jeruzalem was, had weggenomen en deze gebracht in den tempel zijns gods van Babel, die heeft de koning Kores uitgehaald uit den tempel van Babel, en zij zijn a) gegeven aan enen, wiens naam was Sesbazar, de vorst van Juda, ook Zerubbabel genoemd, dien hij tot landvoogd in deze provincie had gesteld.

a) Ezra 1: 8.

15. En hij zei tot hem: Neem deze vaten, ga ze afvoeren, leg ze neer in den tempel, die te Jeruzalem gebouwd zal worden, waartoe door mij bevel gegeven is, en laat het nieuwe huis Gods (vs. 13) gebouwd worden op zijne plaats, daar, waar de verwoeste tempel gestaan heeft (vs. 12).

16. Toen kwam deze Sesbazar, nu omtrent 15 jaren geleden naar deze stad; hij leide de fondamente van het huis Gods (Hoofdstuk 3: 8 vv.), die te Jeruzalem woont, en er is van toen af tot nu toe gebouwd, doch wegens de tussenbeide komende moeilijkheden niet volbracht, maar op het bevel des Heren, onzes Gods, zijn wij er nu op nieuw mede aangevangen.

17. Op deze wijze beriepen zich de oudsten der Joden op een door Kores ontvangen bevel om te bouwen, en wij briefschrijvers hebben daarom gemeend dit niet te mogen verhinderen, totdat wij de zaak aan u koning Darius, hebben opgedragen (vs. 5). Zo het dan nu den koning goeddunkt, laat er gezocht worden in het schathuis des konings aldaar, dat te Babel is, of het

werkelijk, zo als de oudsten beweren, zij, dat een bevel van den koning Kores gegeven zij, om dit huis Gods te Jeruzalem te bouwen, en dat men des konings believen hiervan tot ons zende 1), opdat wij ons kunnen houden aan zijne beslissing.

1) Men ziet het onderscheid tussen dwarskijkers, zowel tussen goede als slechte mensen. De tempelbouw was hetzelfde, het volk der Joden was hetzelfde, maar ten opzichte van dit volk wordt de zaak anders behandeld door slechte dwarskijkers, anders door goede mannen.

HOOFDSTUK 6.

DE VOLTOOIING EN INWIJDING VAN DEN TEMPEL.

1. Toen gaf de koning Darius, na het ontvangen van dit bericht, dat zo eenvoudig en onopgesmukt was, bevel, om onderzoek te doen naar de zaken, die in dit bericht genoemd waren; en zij zochten in de kanselarij, waar de schatten waren weggelegd want daar werden de archieven of jaarboeken van het koninkrijk bewaard, deze kanselarij was in Babel, ene der residenties der Perzische vorsten (Hoofdstuk 1: 4). Men wilde zich van het gezegde in Hoofdstuk 5: 13 overtuigen.

Men vond echter in het archief te Babel het gezochte stuk niet, maar nadat men naar Achmetha, het latere Hamadan, door de Grieken Ekbatana geheten, de voorjaarsresidentie der koningen, gezonden had, werd daar een stuk gevonden uit den tijd van Cyrus, dat aldaar was heengebracht tot meer zekere bewaring..

2. En te Achmetha 1) (Ekbatana), in den burcht, die in het landschap Medië is (2 Koningen 22: 2), werd ene rol of een boek gevonden; en daarin was aldus geschreven: GEDACHTENIS of, gedenkwaardigheden:

1) In Babel zelf werd het gezochte document niet gevonden; waarschijnlijk vond men daar bij het zoeken de mededeling, dat documenten uit de regeringstijd van Cyrus in den burcht te Achmetha bewaard werden, waar men dan ook de bewuste oorkonde vond. Achmetha is de hoofdstad van Groot-Medië, Ekbatana of, Achbatana, door Dejokos gebouwd, en zomerresidentie van de Perzische en Parthische koningen, in de nabijheid van het tegenwoordige Hamadan. De burcht in Ekbatana bevatte waarschijnlijk ook het koninklijke paleis en de regeringsgebouwen..

3. In het eerste jaar van den koning Kores gaf hij, de koning Kores, dit bevel: Het huis Gods te Jeruzalem, dat huis zal gebouwd worden, ter plaatse, of liever tot ene plaats, waar zij offeranden offeren, en de fondamenten daarvan zullen zwaar zijn 1), zijne hoogte van zestig ellen, en zijne breedte van zestig ellen 2) (Hoofdstuk 3: 13).

1) Dit kan ook vertaald worden: zijne grondslagen zullen opgericht worden. De koning geeft in dit edict aan, de maat van hoogte en breedte. Was de eigenlijke Salomonische tempel 30 ellen hoog en 20 ellen breed, zonder de nevengebouwen, de koning van Perzië eist, dat de nieuwe tempel 60 ellen hoog en evenzo breed zal zijn. Dit bevel is ook opgevolgd. Door Josefus weten we, dat Herodes de Grote, toen hij om het volk te believen, den tempel wenste te verfraaien, zei, dat de tempel van Zerubbabel slechts 60 el hoog was, maar dat hij de hoogte zou verdubbelen en brengen op de maat van den Salomonische, waarvan het voorhuis, volgens 2 Kronieken 3: 4. 120 ellen was. Het is dus duidelijk, dat dit de hoogte van het buitenwerk was en niet van het binnenwerk.

2) De 60 ellen breedte zijn zo te verdelen, dat de zijgebouwen, welke in den Salomonischen tempel slechts 5 ellen breedte van binnen hadden tot 10 ellen werden verbreed, waardoor bij

de 5 ellen bedragende dikte der muren het ganse gebouw van buiten 60 ellen breed werd (5+10+5+20+5+10+5).

4. Met drie rijen, lagen of gedeelten muur, van groten steen, gehouwen stenen, en daarop ene rij, een wand van nieuw hout 1); en de onkosten zullen uit des konings huis, uit het bedrag der belastingen in het land ten westen van den Jordaan, gegeven worden 2).

1) Op de drie van gehouwen stenen, die het onderste deel der buitenmuren van het tempelgebouw tot ene hoogte van 30 ellen vormden moest ook ene rij balken ter hoogte van 30 ellen volgen, zodat de muren niet geheel massief waren. Intussen is het de vraag of hier van het gehele gebouw gesproken wordt of slechts van dat gedeelte, dat door den muur des voorhofs wordt afgesloten (1 Koningen 6: 3 en 36); ook bij den tempel van Salomo was de binnenste voorhof uit 3 rijen gehouwen stenen en ene rij van cederen balken opgericht..

2) In vs. 8 wordt nader aangegeven, hoe en op welke wijze de kosten moesten worden gevonden.

5. Daartoe zal men ook de gouden en zilveren vaten van het huis Gods, die Nebukadnezar uit den tempel, die te Jeruzalem was, heeft weggevoerd en naar Babel gebracht, wedergeven, dat zij gaan naar den tempel, die te Jeruzalem is, of, gebouwd wordt, aan zijne plaats, en men zal ze afvoeren of, neerleggen ten huize Gods 1) (Hoofdstuk 1: 7 vv.).

1) Tot hiertoe zijn het de woorden van het gedenkschrift, dat men in het archief in den burcht te Ekbatana vond. Verder zal verhaald worden, hoe Darius op grond van het gevonden geschrift een edict aan de verslaggevers gaf (Hoofdstuk 5: 6), hun den staat der zaken mededeelde, en op grond van het bevelschrift van Cyrus nu zijn gebod tot voortzetting van den tempelbouw gaf. Alle andere punten slaat het verhaal over, en gaat eenvoudig over tot het laatste punt: het bevel van Darius aan zijne genoemde beambten..

6. Nu, gij Thathnai, landvoogd aan gene zijde, ten westen der rivier, gij Sthar-Boznai, met ulieder gezelschap, gij Afarsechaïeten, die aan gene zijde der rivier zijt, die om mijne beslissing hebt gevraagd (Hoofdstuk 5: 17), weest verre van daar 1), en hindert de Joden niet, die te Jeruzalem bouwen; bemoeit u niet met hetgeen daar plaats heeft!

1) Onder daar is Jeruzalem te verstaan. De koning geeft aan genoemde personen te verstaan, om zich niet te bemoeien met de zaken te Jeruzalem, met den tempelbouw. Die tempelbouw is bevolen, en dit bevel mag niet worden ingetrokken. De Heere God beweegt het harte van Darius ten goede voor Zijn volk.

7. Laat hen aan den arbeid van het huis Gods; dat de landvoogd der Joden, en de oudsten der Joden dit huis Gods bouwen aan zijne plaats, zo als koning Kores hun heeft geboden.

8. Ook wordt van mij bevel gegeven, wat gijlieden doen zult aan de oudsten dezer Joden, om datgene te volvoeren, wat deze koning verder heeft verordend (vs. 4), om dit huis Gods te

bouwen; te weten, dat uit des konings goederen van den cijns aan gene zijde der rivier, de onkosten dezen mannen spoediglijk gegeven worden, opdat men hun niet belette¹⁾ te bouwen.

1) In het Chald. Di-la lebatthala. Beter: opdat het niet blijve steken. Darius geeft last, dat het edict van Cyrus geheel en al worde uitgevoerd. Wat derhalve door de vijandige Samaritanen het volk des Heren ten kwade was bedacht, werd door God, den Heere, ten goede beschikt.

9. En wat voor hen nodig is, als jonge runderen, en rammen, en lammeren tot brandoffers, die zij aan den God des hemelswillen brengen, als ook tarwe, zout, wijn en olie, naar het zeggen naar het verlangen der priesters, die te Jeruzalem zijn; zij zullen u bekend maken, wat zij nodig hebben; zorgt, dat het hun dag bij dag, naar de dagelijkse behoefte gegeven worde, dat er gene feil zij in het uitvoeren van mijne bevelen.

10. Opdat zij offeranden van liefelijken reuk aan den God des hemels offeren, en bidden voor het leven des konings en zijner kinderen ¹⁾).

1) Wij zien, hoe Darius eerbied toedroeg aan de gebeden, die aan God door zijne onderdanen werd opgedragen. Hij wist toch, dat de Joden in het bijzonder een biddend volk was en hij had zeker wel gehoord, dat God nabij hen in alles was, dat zij Hem hartelijk en vurig smeekten. Hij begreep en gevoelde wel, hoe zeer hij zelf hun gebeden behoefde, ten einde er de gunstige uitwerking van te genieten.

Het is de plicht van Gods volk te bidden voor degenen, die over hen in hoogheid gesteld zijn, niet alleen voor de goeden en rechten, maar ook voor de strengen en harden..

Bij den profeet Jeremia (Hoofdstuk 29: 2) wordt het Israël bevolen, om te bidden voor den vrede der stad, waarheen de Heere hen gevankelijk had weggevoerd, en dit bevel wordt aangedrongen met de verzekering: "want in haren vrede zult gij vrede hebben." Het is daarom dan ook, dat de Joden, naar luid der Makkabese boeken en volgens Josefus, hun gebeden voor de Perzische koningen, den Heere hebben opgedragen, opdat het hun zelf wèl mocht gaan.

11. Voorts wordt bevel van mij gegeven, dat al degenen, die dit woord zal veranderen, die tegen deze bevelen zal handelen, een hout uit zijn huis zal gerukt en opgericht worden, waaraan hij zal worden opgehangen ¹⁾; en zijn huis zal om diens wille, om zijne ongehoorzaamheid, aan mijn bevel, tot een drek- of mesthoop gemaakt worden (2 Koningen 10: 27. Dan. 2: 5). Elke verandering of schending van een koninklijk bevel in het Perzische rijk staat gelijk met ene misdaad van gekwetste majesteit (zie Esther 1: 19).

1) Hier wordt de kruisstraf bedoeld, die bij de Assyriërs en Perzen niet vreemd was, al werd zij ook niet zo toegepast als later bij de Romeinen.

Darius dreigt derhalve met een der schrikkelijkste straffen, opdat Israël's volk ongestoord zou kunnen bouwen aan het Huis Gods. De vijanden zijn beschaamd uitgekomen en God is voor Zijn volk in de bresse getreden.

12. De God nu, die Zijnen naam aldaar heeft doen wonen, werpe ter neer alle koningen en volken, die hun hand zullen uitstrekken, om te veranderen en te verderven dit huis Gods, dat te Jeruzalem is. Ik, Darius, heb het bevel gegeven, dat het spoediglijk gedaan worde.

Het besluit van Cyrus tot het bouwen des tempels wordt hier herhaald, nadat het aan het licht was gekomen. De toorn der vijanden werd door God ten goede gewend; in plaats van hunnen wil te doen en den tempelbouw tegen te werken, beveelt hij hun de Joden te helpen uit zijne eigene inkomsten. Hij gevoelde, dat hij hun gebeden nodig had, en dat zij hem tot zegen zouden kunnen zijn; daarom was hij hun zo goed gezind. De gebeden der rechtvaardigen vermogen veel. Wanneer Gods tijd is gekomen om Zijne genadige voornemens uit te voeren voor Zijne kerk, dan kan Hij zelfs de pogingen der vijanden daartoe doen medewerken. Terwijl onze gedachten op deze gebeurtenissen zijn gevestigd, worden wij door Zacharia op een meer verheven, op een geestelijk gebouw gewezen. Hij wijst ons op den waren Zerubbabel, den bouwer Zijner Kerk, op den Heere Jezus Christus (Zach. 6: 13). Dit gebouw verrijst onder Zijn opzicht en met Zijne hulp, ook in onze dagen; Hij gaat voort den enen steen op den anderen te leggen, en wij moeten toezien dat grote werk niet te willen verhinderen, maar liever onze hulp daartoe lenen. "Hij zal den hoofdsteen voortbrengen met toeroepingen: Genade, genade zij dezelve!" (Zach. 4: 7)..

13.

VI. Vs. 13-22. Het bouwden gaat voorspoedig, en het gebouw is voltooid in de maand Maart van het jaar 515 v. Chr, waarna eerst de inwijding van den nieuwen tempel volgt; daarna wordt in April van hetzelfde jaar, op den vastgestelden tijd, naar de wet van Mozes, het Paasfeest gevierd. Dit werd geheel naar het voorschrift der wet gehouden, en vele Israëlieten, die in het land waren blijven wonen, toen de anderen naar Babel vertrokken, of de daarvan afstammende families, hadden hun verbintenissen met de heidenen afgebroken, en zich bij de nieuwe gemeente gevoegd, met welke zij nu het Paasfeest vierden.

13. Toen deden Thathnai, de landvoogd aan gene zijde der rivier, Sthar-Boznai en hun gezelschap spoediglijk of, stiptelijk, al zoals het bevel luidde in vs. 6, en handelden naar hetgeen de koning Darius gezonden had.

14. En de oudsten der Joden bouwden en gingen voorspoediglijk voort, in hunnen ijver aangemoedigd, door de profetie van den profeet Haggai en Zacharia, den kleinzoon van Iddo, en zij bouwden en voltrokken het gebouw, naar het bevel van den God Israël's, en naar het bevel van Kores, en Darius, en Arthahsasta 1) Artaxerxes I, koning van Perzië; want ook de laatstgenoemde koning, ofschoon toen niet levende, heeft later grote diensten aan het Joodse volk bewezen (Nehemia 2: 1 vv.).

1) De naam Arthahsasta is hier vermeld, niet dewijl hij aan den eigenlijken tempelbouw heeft medegewerkt, maar wel veel heeft gedaan, om den bloei van den tempel te bevorderen (Hoofdstuk 7: 15,21). Ezra neemt hem op onder de beschermers van Israël's Godsdienst.

15. En dit huis werd volbracht, voltooid, op den derden dag der maand Adar, overeenkomende met onze maand Maart (Exodus 12: 2) in het jaar 515 v. Chr.; dat was het zesde jaar van het koninkrijk van den koning Darius, Hystaspes

Ene meer nauwkeurige beschrijving van den tweeden, door Zerubbabel gebouwden, tempel, zo als van dien van Salomo, kan niet gegeven worden, omdat er gene berichten van te vinden zijn. Slechts zoveel is er van te zeggen, dat volgens 1 Makk. 4: 38 vv. de tempel verscheidene, ten minste twee voorhoven had, met cellen of kamertjes voor de priesters, met zullen en poorten, van welke laatste, volgens Sirach 50: 1 vv. de buitenste later vergroot en waarschijnlijk ook versterkt werd. Volgens 1 Makk. 1: 44 vv. was het brandofferaltaar in den binnensten voorhof niet van koper, maar van steen; en volgens Sirach 50: 3 was het koperen wasvat vervangen door een stenen; maar toen dit later vervallen was, werd op last van den hogepriester Simon een ander wasvat vervaardigd, weer van metaal en van dezelfde grootte als dat in den eersten tempel. Eindelijk kan nog gemeld worden, dat volgens 1 Makk. 1: 29 vv. en 4: 49 in het Heilige zich slechts één gouden kandelaar en ene tafel der toonbroden, aan beide zijden van het reukofferaltaar bevond, terwijl ten opzichte van datgene, wat in 2 Koningen 25: 1 zij vermeld wordt, het Heilige der Heiligen geheel ledig bleef; in plaats van de verbrande arke des verbonds lag daar een platte steen, waarop de hogepriester op den groten verzoendag het wierookvat neerzette. Daar in Haggai 1: 8 aan het Hebr. woord Weikkabdah = "Ik wil er van verheerlijkt worden," aan het slot (volgens Chetib) de h ontbreekt, en daar deze letter het getalteken voor vijf is, hebben de latere Talmudisten daaruit aanleiding genomen om te beweren, dat er in den tweeden tempel 5 dingen ontbroken hebben: 1. de Arke des verbonds; 2. het heilige vuur 3. de Shechina; 4. de Heilige Geest en 5. de Uriem en Tummim (Exodus 28: 30)..

16. En de kinderen Israël's, namelijk de priesters en Levieten, en de overige kinderen der gevangenis, die nog overig waren van degenen, die vroeger in ballingschap waren geweest, maar nu teruggekeerd naar hun vaderland, deden de inwijding van dit huis Gods met vreugde.

17. En zij offerden, ter inwijding van dit huis Gods, honderd runderen, twee honderd rammen, vier honderd lammeren en twaalf geitenbokken, ten zondoffer voor gans Israël 1), naar het getal der stammen Israël's.

1) Voor gans Israël, dewijl de Tempel en de tempeldienst niet alleen was voor de twee, maar voor al de twaalf stammen Israël's, ook al waren die allen niet of nog niet bij de feestviering aanwezig. Het teruggekeerde Israël rekende niet met de scheuring, maar met het gehele volk. De tijd der scheuring was voorbij.

18. En zij stelden de priesters in hun onderscheidingen ieder bij de klasse, waartoe hij behoorde, en de Levieten in hun verdelingen, ieder bij de afdeling, waar hij zijn ambt te verrichten had, tot den dienst Gods, die te Jeruzalem is a), naar het voorschrift des boeks van Mozes 1).

a) Numeri 3: 6,32; 8: 11. 1 Kronieken 24: 1 vv.

1) Schoon de tempeldienst nu niet kon gedaan worden met zo veel pracht en overvloed van statelijke plechtigheden als weleer, uit hoofde van hun armoede, werd ze nu mogelijk met des te meer zuiverheid en verkleefdheid aan de heilige inzettingen verricht, die er de grootste ere en luister aan gaven; want geen schoonheid of praal is bij deze Heiligheid te vergelijken..

Hier is het zeer geschikt Psalm 118 te lezen, welke waarschijnlijk bij de inwijding van den nu voltooide tempel in de 2de maand van het 6de jaar van Darius is gezongen, zo als duidelijk is op te maken uit het 19de vers van dezen Psalm. Anderen veronderstellen, maar met minder grond, dat hij gezongen is bij de viering van het Loofhuttenfeest in de zevende maand van het eerste jaar der terugkering, toen er slechts een eenvoudig altaar was opgericht op de heilige plaats (Hoofdstuk 3: 1 vv.), of bij het leggen van den eersten steen, of den grondsteen des tempels in de tweede maand van het tweede jaar (Hoofdstuk 3: 8 vv.). volgens de eerste mening is de Psalm in twee helften verdeeld, Psalm 118: 1-19 bezingt den feestelijken optocht, die door priesters en Levieten wordt begeleid, met zich voerende offerdieren, naar den in te wijden tempel optrekkende, en wel Psalm 118: 1-4 bij het in beweging komen van den tocht, Psalm 118: 5-18 op den weg, en Psalm 118: 19 bij het intreden des tempels. Psalm 118: 20-26 wordt gezongen door de Levieten, die den optrekkenden feestelijken stoet als het ware in ontvangst nemen en verwelkomen; in Psalm 118: 28 volgt het antwoord der aangekomenen, en in Psalm 118: 29 de slotzang van allen gezamenlijk. Delitzsch noemt het lied een Psalm in vlecht- of bloemkransstijl, waarin de ene gedachte aan de andere gevlochten is, als takje bij takje, bloem bij bloem, wanneer men een krans vlecht. De andere Psalmen of voor het inwijdingsfeest van den tempel of voor het daaropvolgende Paasfeest, waarvan in de overige verzen van dit hoofdstuk verhaald wordt, bestemd, zijn de Psalmen 95-100, 135-137. Wij kunnen hier niet in bijzonderheden treden, maar willen toch iets opmerken omtrent den eerst- en den laatstgenoemden dezer Psalmen. Naar de overlevering der Rabbijnen zongen de Levieten juist toen Jeruzalem door de Chaldeeën verwoest werd (2 Koningen 25: 8 vv.) den toen reeds bestaanden 94sten Psalm en waren daarmee gekomen aan de woorden van het 23 vers: "en Hij zal hen in hun boosheid verdelgen," toen de vijanden in den tempel drongen, waardoor zij de slotwoorden: "de Heere, onze God, zal hen verdelgen," niet konden zingen. Hoe is dit vervuld geworden in dit tijdsverloop van de 73 daarop volgende jaren, en hoe schoon sluit de aanvang van Psalm 95: 1 niet alleen uitwendig maar ook inwendig aan dat afgebrokene slotwoord van Psalm 94. Nu zongen zij: "Komt laat ons den Heere vrolijk zingen, laat ons juichen den Rotssteen onzes heils." Niet alleen was intussen het Babylonische rijk gevallen, maar Darius Hystaspes had kort te voren in het zesde jaar zijner heerschappij ook de stad Babel = de verwoestende tot ene verwoeste stad gemaakt (Hoofdstuk 1: 4) en wel door de zelfopofferende list van enen jongeling Zopyrus. Deze had zich zelf oren en neus afgesneden en met geselen zijn vlees vaneen gereten, om bij de Babyloniërs, die sedert anderhalf jaar met de belegering door Darius spotten en hem uittartten, op deze wijze toegang te verkrijgen. De in het aangezicht geschonden jongeling begaf zich naar de belegerden in de stad, en verhaalde daar, dat Darius hem zo wreed mishandeld had, hij bood zich nu aan, om met hen tegen de Perzen ten strijde te trekken en op het gezicht van zijn mismaakt gelaat sloegen zij geloof aan zijne woorden; wie zou kunnen vermoeden, dat iemand zich zo zou schenden en pijnigen, als Zopyrus gedaan had? Hij zei wraak te willen nemen over de hem aan gedane mishandeling en men was dan ook bereid ene kleine bende onder zijne bevelen te stellen. Zo als afgesproken was met Darius, behaalde hij bij ene uitval op de Perzen ene

overwinning, zodat de belegeraars vluchtten, ja hij was in alles zo voorspoedig naar het scheen, dat hem zelfs het opperbevel over de belegerde stad werd toevertrouwd. Nu had hij zijn doel bereikt; toen Darius met zijn gehele leger kwam aanrukken opende Zopyrus de poort, en de stad viel in handen der Perzen. Met betrekking daarop wordt zij in Psalm 137: 8 vv. aldus aangesproken: "O, dochter van Babel, die verwoest zult worden," en werd hij geluk gewenst, die haar de misdaad vergelden zal, aan Israël gedaan..

19. Ook hielden de kinderen der gevangenis (zie vs. 16), het a) Pascha, op den veertienden dag der eerste maand, de maand Nisan (Exodus 12: 2).

a) Exodus 12: 1 vv. Leviticus 23: 5. Numeri 28: 16. Deuteronomium 16: 2.

Justinus, de martelaar, in zijne samenspraak met Trypho, den Jood, haalt ene aanspraak van Ezra aan, die hij gedaan zou hebben vóór de viering van het Pascha, waarin hij de betekenis van die instelling verklaart, als duidelijk betrekking hebbende op Christus. Justinus toont aan, dat dit door de Joden reeds in de vroegste tijden in hun afschriften er was uitgelaten, daar het zo overtuigend het Christendom begunstigde. Whitakker meent, dat deze aanspraak gestaan heeft tussen vs. 20 en 21 van dit hoofdstuk, en dat het dus vertaald kan worden: "En Ezra zei tot het volk: dit Pascha is onze Zaligmaker en onze Toevlucht, en indien gij zult verstaan, en in uw hart overwegen, dat wij Hem zo als dit teken aanduidt, willen vernederen, en wij daarna in Hem zullen geloven, dan zal deze plaats niet voor altijd verwoest worden, zegt de Heere der heirscharen. Maar indien gij niet in Hem wilt geloven, noch Zijne prediking horen, dan zult gij ene bespotting zijn voor de Heidenen." Daar men niet weet, dat deze plaats in het Hebreeuws heeft bestaan, en ook in geen afschrift van de Septuaginta wordt gevonden, veronderstellen de meeste Bijbeluitleggers, dat het oorspronkelijk in enige Griekse Bijbels is ingeslopen naar ene randtekening van een Christen in de eerste eeuwen van het Christendom, liever dan dat het door de Joden werd uitgeschrapt. Anderen echter houden het voor echt, maar willen het overgebracht hebben naar de plechtigheid, die in het laatste hoofdstuk van Ezra wordt verhaald..

20. Zij konden dit intussen geheel op de in de wet voorgeschrevene wijze doen, zo als men dat vroeger gedaan had, toen koning Josia zulk een plechtig Paasfeest had gehouden (2 Kronieken 35); want de priesters en de Levieten hadden zich gereinigd als een enig man; zij waren allen Levietisch rein; en zij 1) slachtten het Pascha voor alle kinderen der gevangenis, en voor hun broederen, de priesteren, en voor zich zelve.

1) Zij, n.l. de Levieten. Sedert de dagen van Josia schijnt het gewoonte geworden te zijn, dat niet de huisvaders, maar de Levieten én voor de gewone Israëlieten én voor de Priesters het Paaslam slachtten. Dit had zijn reden dan hierin, om de wet zo zuiver mogelijk op te volgen, opdat geen enkel onreine het lam voorbereidde, en opdat de Priesters niet verhinderd werden ten volle hun ambt waar te nemen.

21. Alzo aten de kinderen Israëls, die uit de gevangenis wedergekomen waren, mitsgaders al degenen, die tot hiertoe met de heidense bewoners des lands hadden te zamen geleefd, maar zich nu van de onreinigheid der Heidenen des lands tot hen afgezonderd hadden 1),

verbrekende hun verzwagering en vroegere verbinding met hen, om den HEERE, den God Israëls, te zoeken, het Paaslam op den 14den van Nisan.

1) In verband met Ezra 9: 1; 10: 2,10. Nehemia 9: 2 en 10: 29 kunnen degenen, van wie hier sprake is, niet Heidenen zijn, maar Israëlieten, die zich met Heidenen verzwagerd hadden, die den dienst Gods met heidense gruwelen hadden vermengd, maar nu met al wat heidens was gebroken hadden, den heidensen zuurdesem hadden uitgezuiverd en door de genade Gods zich verenigd hadden met het volk uit de Ballingschap, om in Jeruzalem's tempel den God Israëls en Hem alleen te dienen.

22. En zij hielden daarna het feest der ongezuurde broden zeven dagen, tot den 27sten van Nisan, met blijdschap: want de HEERE had hen verblijd 1), en het hart des konings van Assur 2) d.i. de koning Darius, als een der latere opvolgers van de koningen van Assyrië, tot hen gewend, om hun handen te sterken in het werk van het huis Gods, des Gods van Israël.

1) Zij, die zich op goede gronden verblijden, hebben hierom redenen van dankbaar te zijn, dewijl het God is die hen verblijdt. Hij is de Fontein, uit welke alle de stromen onzer rechtmatige blijdschap voortvloeien. Hij heeft beloofd, alle degenen, die Zijn verbond houden in Zijn Huis des gebeds te zullen vervrolijken..

2) Het volgende hoofdstuk verplaatst ons terstond in het zevende jaar van den Perzischen koning Artasasta (Artaxerxes I, zie op Ezra 1: 4 en 4: 6) en laat dus ene tijdruimte van 57 jaren over, zonder ons iets te berichten van den overigen tijd der regering van Darius, noch van den tijd van Xerxes. (Behalve hetgeen Hoofdstuk 4: 6-23 is vermeld. G.) Over het algemeen behelzen de Boeken van Ezra en Nehemia slechts enkele gewichtige gebeurtenissen uit de geschiedenis van de achtereenvolgende regeringen der Perzische koningen. Daarom kan er over dit gedeelte van de geschiedenis der Joden in Palestina niets zekers gezegd worden. In het tijdsgewricht, waarin het Boek Ezra (Hoofdstuk 7: 1 vv.) den draad van het verhaal weer opneemt, dat is in het zevende jaar van de regering van Artaxerxes Longimanus (458 v. Chr.) zo ook het Boek Nehemia in het twintigste jaar van denzelfden vorst (445 v. Chr.), was de Joodse nederzetting in het Heilige land in een kwijnenden toestand. Wel is waar had het Joodse volk zich meer uitgebreid naar het zuiden (Nehemia 11: 25 vv.), maar de toestand van het volk was hoogst treurig. De willekeurige heerschappij der Perzische stadhouders drukte zwaar op hen (Nehemia 5: 15); inwendig was er verwarring, terwijl de theokratische instellingen òf vervallen waren, òf nog niet weer waren in het leven geroepen. De lauwheid van het volk was blijkbaar, daar zij zich door huwelijken verbonden met de Heidenen, die òf rondom hen, òf in hun midden woonden. De 85ste Psalm toont ons aan, hoe bij het volk, dat door allerlei gebrek en ellende gedrukt werd, het verlangen naar ene nieuwe heilsbedeling van den Heere, hunnen God steeds vuriger werd. Zij gevoelden het zo innig, dat de tegenwoordige uit- en inwendige toestand verre verwijderd was van hetgeen zij gehoopt hadden van hun nationale herstelling bij het einde der Ballingschap. Het is onzeker hoe lang Jozua en Zerubbabel geleefd hebben na deze herstelling; ook weet men niet wie den laatste als landvoogd is opgevolgd, of de Joden nog langer een eigen landvoogd gehad hebben, en of zij niet veeleer onder de willekeurige heerschappij der landvoogden of satrapen van Syrië geraakten. Van Jozua weten wij, dat na hem zijn zoon Jojakim, en na dezen weer diens zoon

Eljasib het ambt van hogepriester bekleedde. (Nehemia 12: 11 vv.). Eindelijk is het moeilijk te bepalen in hoeverre de Joden gewikkeld waren in de oorlogen, die de Perzische koningen tegen Griekenland hebben gevoerd; het bericht bij Herodotus (VII. 89) volgens hetwelk "de Feniciërs met de Syriërs, die in Palestina wonen," 300 schepen voor Xerxes uitrustten, is, de nauwkeurigheid van genoemden Schrijver in aanmerking nemende, niet als bewijs daarvan aan te nemen, omdat ook de Joden volstrekt geen zeevarende natie waren.

In den hierboven genoemden tijd, tussen het 6de en 7de hoofdstuk van Ezra valt de gebeurtenis voor, die in het boek Esther verhaald wordt, benevens het ontstaan van een nieuw feest der Joden, dat in den tijd van het Nieuwe Testament algemeen verbreid was: het zogenaamde Purimfeest of het feest van het lot (Esther 9: 24 vv. en 3: 7) in 2 Makk. 15: 36 het Mordechaïfeest geheten. Het Boek Esther is geschreven door enen in Perzië wonenden Jood, die in nauwe betrekking stond tot de daarin verhaalde gebeurtenissen, en is bij het afsluiten van den Kanon van zo hoge waarde gerekend, dat men het op ééne lijn stelde met de Thora of de Wet van Mozes. Uit alle bijzonderheden, die daarin voorkomen, blijkt het ook, dat het geloofwaardig en echt is; de Jodin Esther, die in 478 v. Chr. gemalin van den Perzischen koning Xerxes (Ahasveros) werd, is dezelfde, die Herodotus opgeeft onder den naam van Amestris (Her. IX, 108), als de moeder van de zonen van Xerxes, die hunnen vader konden opvolgen; dit heeft grote betekenis en bevestigt de waarheid van den Bijbel. Wat daar in Suzan plaats had, was de daadwerkelijke verhoring van de gebeden des volks in het heilige land, zo als ons die in Psalm 85 worden voorgesteld. Alzo werd een Joods meisje door de bijzondere leidingen Gods op den Perzischen troon geplaatst, om het werktuig in Gods hand te zijn ter behoudenis van haar volk, en werd de genegenheid voorbereid, die Artaxerxes Longimanus voor het Joodse volk toonde, door mede te werken tot de voltooiing van het huis Gods. Het bovenstaande mag echter niet als zeker opgegeven worden, zodat wij daar vast op zouden kunnen bouwen; zekerder is het, dat de bereidwilligheid, die Ezra van vele Joden ondervond, om mede uit Perzië naar hun vaderland terug te keren, voortkwam uit de omstandigheid, dat het Joodse volk, hetwelk in Perzië woonde, 15 jaren geleden, zoveel benauwdheid had doorgestaan door het gebod, dat Haman, de Agagiet, van den koning had weten te verkrijgen. Door ene gelukkige wending waren zij toen den ondergang ontkomen. Zij begrepen zeer goed, dat er niet altijd Mordechai's en Esthers zouden zijn, om hen van zulke dreigende gevaren te verlossen, en op hun veiligheid bedacht zijnde, gaven zij ook gehoor aan de uitnodiging van Ezra om naar het land der vaders terug te keren.

Het Boek Esther is een klaar bewijs, dat het zeer nodig was, om naar het vaderland weer te keren, niet alleen tot uitwendige veiligheid, maar ook om des geloofs wille. Het Boek zelf heeft het bewijs in zich, dat men van God vervreemd was; want gene enkele maal staat er in vermeld, dat men zijn vertrouwen op God stelde, en die vervreemding van Jehova dreigde bij alles door te dringen. Wat er in verhaald wordt toont wel aan dat er grote ijver bestond bij het volk tot instandhouding van de Joodse natie, maar geenszins het diepe bewustzijn van ene theocratie of Godsregering; uiterlijke godsdienstigheid verving de plaats van inwendige gemeenschap met God. Het was ook hoog tijd, dat er nog ene tweede bezending van de kinderen der gevangenis naar het geliefde Kanaän heentrok, anders zou de roeping, die het volk Israëls in de geschiedenis des heils had ontvangen, verloren zijn gegaan, te meer daar de vroeger teruggekeerden, door hun klein getal en hun lauwheid te midden der menigte

vijanden Gods, gevaar zouden gelopen hebben onder de Heidenen te versmelten. In dit opzicht verdiende het Boek van Esther alleen in den Kanon te worden opgenomen. De leidingen van God met Zijn volk kunnen er immers klaar en duidelijk in worden opgemerkt..

HOOFDSTUK 7.

EZRA WORDT NAAR JERUZALEM GEZONDEN OM ORDE OP DEN GODSDIENST TE STELLEN.

I. Vs. 1-28. In het 6de jaar der regering van den Perzischen koning Artaxerxes Longimanus, daardoor door de priesters en Schriftgeleerden opgewekt, krijgt Ezra de uitgebreide volmacht om ene nieuwe kolonie van Israëlieten uit Babel naar Juda en Jeruzalem over te voeren, al de kosten van hetgeen voor den godsdienst nodig was, te bestrijden uit de vrijwillige geschenken en uit het bedrag van ene kollekte, en voor de verdere behoeften uit de koninklijke schatkist zoveel te nemen, als hij meende nodig te hebben, maar altijd tot ene zekere gestelde som. In het land aan Israël moest hij zowel de koninklijke instellingen handhaven als de Goddelijke geboden ten strengste ten uitvoer leggen. Krachtens deze volmacht verzamelt hij nu zo spoedig mogelijk, aan de rivier de Ahava, in het landschap van denzelfden naam, de hoofden zijns volks, dewijl hier alles van hun besluit zou afhangen; want waren dezen bereid om te vertrekken, dan kon men verwachten, dat de geslachten en families, aan welker hoofd zij stonden, zich zonder bedenken aan hen zouden aansluiten.

1. Na deze in Hoofdstuk 1-6 verhaalde geschiedenissen nu, in het koninkrijk, onder de regering van Arthahsasta (Artaxerxes I, met den bijnaam Longimanus 1), koning van Perzië, regerende van 465-424 v. Chr. (Hoofdstuk 1: 4), Ezra = hulp, helper, de zoon van Seraja (vergelijk 1 Kronieken 6: 3-15), den zoon van 2) Azarja, den zoon van Hilkia.

1) In het jaar 465 v. Chr. besloot Artabanus, bevelhebber van de koninklijke lijfwacht, om te trachten zich van de kroon van Perzië meester te maken, en op enen nacht, die hem daarvoor gunstig scheen, vermoordde hij Xerxes, ging daarna naar den jongsten zoon des vermoorden konings, Artaxerxes geheten, terwijl de middelste, Hystapes geheten als stadhouder van Baktrië afwezig was, beschuldigde den oudsten broeder Darius van den beganen moord, en haalde den jongsten broeder over, om den vadermoord aan zijnen oudsten broeder te wreken. Hierna deed hij Artaxerxes den troon beklimmen, in de hoop van dien onbedreven jongeling wel naar zijne hand te kunnen stellen en zich later geheel van de regering meester te maken. Artaxerxes echter bleef niet onbekend met de listen van den moordenaar, en deed hem het loon van zijn verraad ontvangen. Vervolgens wist hij zich staande te houden tegen zijnen broeder en tegenstander Hystaspes, overwon hem in een bloedigen slag en daarna algemeen als koning erkend zijnde, wist hij ene betere orde in het bestuur te brengen, en de inkomsten te doen vermeerderen, terwijl hij zich tevens door zijne zachtheid en edelmoedigheid wist bemind te maken. Hij was de schoonste man van zijnen tijd, en kreeg den bijnaam van "Langhand" wel niet, zo als men beweert, omdat zijne rechterhand buitengewoon lang was, maar omdat zijne macht zich zover uitstreekte..

2) Zo Ezra de zoon is geweest van dien hogepriester Seraja, die bij de verwoesting van Jeruzalem (588 v. Chr.) mede naar Riblath gevoerd, en daarop bevel van Nebukadnezar werd gedood (2 Koningen 25: 18 vv.) dan was hij een oom van den hogepriester Jozua (1 Kronieken 6: 15) onder wien de eerste terugkering vóór omstreeks 78 jaren had plaats gehad (Hoofdstuk 2: 1 vv.), en dan moet hij in den tijd, waarvan hier gesproken wordt, 131 jaar oud

zijn geweest. Deze opvatting der oudere uitleggers zou op zich zelven wel aan te nemen zijn, en komt overeen met de roeping van Ezra als hersteller van de burgerlijke en godsdienstige wetgeving Israël, waarom de Joden hem den tweeden Mozes noemen. Dan zou hij dezelfde Ezra kunnen zijn, die in Nehemia 12: 1 genoemd wordt, waar hij opgegeven wordt, als behorende tot degenen die met de eerste Joodse kolonie naar Jeruzalem kwamen; dan zou hij naar Babel moeten teruggekeerd zijn om daar onder de achtergeblevene Joden te arbeiden. Intussen komt Ezra nog later (Nehemia 8: 1 vv. 12: 26 en 36) voor, als gelijktijdig met Nehemia in het jaar 445 v. Chr. werkzaam, zodat hij toen een ouderdom van 150 jaren bereikt zou hebben, hetgeen nieuwere uitleggers voor bijna ongelofelijk houden. Men beschouwt hem daarom veeleer als een kleinzoon of achterkleinzoon van Seraja, uit ene andere linie, dan die, waarin de hogepriesterlijke waardigheid erfelijk was, en dan was hij een neef van Jozua..

Dit laatste is het meest waarschijnlijk, dewijl tussen den dood van Seraja onder Nebukadnezar in het jaar 588 en den terugkeer van Ezra uit Babel in het jaar 458 een tijdruimte ligt van 130 jaar. Het is dus vrij zeker, dat hij een achterkleinzoon van Seraja is geweest.

2. Den zoon van Sallum, den zoon van Zadok, den zoon van Ahitub,

3. Den zoon van Amarja, den zoon van Azarja den zoon van Johanan, den zoon van Azarja, den zoon van Ahimaáz, den zoon van Zadok, den zoon van Ahitub, den zoon van Amarja (1 Kronieken 6: 6-9), den zoon van Merajoth,

4. Den zoon van Zerahja, den zoon van Uzzi, den zoon van Bukki,

5. Den zoon van Abisua, den zoon van Pinehas, den zoon van Eleazar, den zoon van Aäron, den hogepriester.

6. Deze Ezra toog op uit Babel; omdat bij de eerste terugkering onder Cyrus nog vele Joden achtergebleven waren (Hoofdstuk 1: 11); en hij was een vaardig schriftgeleerde 1) in de wet van Mozes, die de HEERE, de God Israëls, door Mozes gegeven heeft; en de koning gaf hem, naar de hand des HEEREN, zijns Gods 2), over hem, naar Gods genadige besturing, die zijn voornemen zegende en het hart van den koning ten zijnen gunste neigde, al zijn verzoek 3), zo als de brief in vs. 11 vv. nader aanwijst.

1) Het Hebreeuwse woord Sopher betekent eigenlijk schrijver, secretaris (maar kreeg later de betekenis van Schriftgeleerde G.), en dien ten gevolge in zo verre een schriftgeleerde, als zijne voornaamste bezigheid bestond in het woordelijk afschrijven der Heilige Schriften. Ezra bezat ongetwijfeld een eigen, door hem zelven vervaardigd afschrift van de Thorah; maar volgens vs. 10, maakte hij deze wet des Heeren ook tot een voorwerp van ijverig onderzoek, en hij deed zijn best om hare eisen ook op het dagelijkse leven toe te passen, waardoor hij een leraar der wet voor het volk werd, waartoe hem zijne priesterlijke afkomst zowel gerechtigde als verplichtte. Onder de in de Ballingschap blijvende priesters en Levieten vergaderde hij zijne leerlingen om zich heen (Hoofdstuk 8: 10 vv.), en dezen gebruikte hij later, om evenals hij in Jeruzalem gedaan had, leerrijke voordrachten te houden, die dan ook een werkelijk deel der godsdienstige vergaderingen uitmaakten, in de reeds gedurende de Ballingschap ontstane

Synagogen of scholen. Hij was also de grondlegger der werkzaamheden, die later onderscheidene Schriftgeleerden bezig hielden. Samuël had profetenscholen gesticht, die later nog bleven bestaan onder sommige koningen, maar nu in onbruik waren geraakt. Ezra was dus weer stichter van een bijzonderen schriftgeleerden stand, die zich meer en meer uitbreidde, maar ongelukkig ook langzamerhand een verkeerde richting aannam, zoals wij later ter geschikter plaats hopen aan te tonen. Wij vinden reeds in den tijd vóór de Babylonische ballingschap sporen van de verbreiding van de kennis der Schriften onder het volk, maar in hoeverre en op welke wijze de priesters in dezen tijd van hun roeping, om aan het volk de Woorden, die de Heere door Mozes gesproken heeft, te leren, beantwoord hebben, lost ons de geschiedenis niet op, behalve in een enkel geval onder koning Josafat in 2 Kronieken 17: 17 vv. De bovengenoemde profetenscholen, die door Samuël in het leven waren geroepen, en ene meer degelijke organisatie verkregen in het rijk der tien stammen door Elia en Eliza (zie op 1 Samuel 7: 6, en 1 Koningen 19: 21), waren eigenlijk gene scholen voor godgeleerden; zij waren verenigingen tot geestelijke vorming, om krachtig te werken op de tijdgenoten door woord en profetie; kweekscholen tot het opwekken en bevorderen van ene levendige theokratische gezindheid bij het volk tegenover de aanlokselen tot den afgodendienst door de heidenen. Eerst na de Ballingschap, toen de profetie begon te verminderen, werd de studie der wet een voorwerp van onderwijs in de Synagogen, het uitleggen der Schrift, om den inhoud aan het volk bekend te maken, verving nu het daarstellen van nieuwe scheppingen op het gebied der Schrift. Zo vermeerderden ook met hetzelfde doel de afschriften, zowel door vertaling der heilige Boeken, eerst de Thorah of de Wet, en later de overige Boeken, als door het nauwkeuriger afschrijven daarvan. De Hebreeuwse tekst werd nu overgebracht in enen onder het volk gebruikten tongval van het Syro-Chaldeeuws. De leervoordrachten waarvan boven gesproken is, verbonden met het voorlezen der wet in de Synagogen, bevorderden ook zeer de kennis der Heilige Schrift..

2) Naar de hand des Heeren, zijns Gods. Deze uitdrukking wordt in vs. 9 afgewisseld met die van, naar de goede hand zijns Gods en heeft de betekenis, dat God, de Heere, met Zijne voorzienige zorg over Ezra werkzaam was, zodat zijne plannen wèl gelukten. Hand Gods is Zijn kracht en macht, die het goede beschikt en het kwade afweert en bestrijdt.

3) "De koning gaf hem al zijn verzoek." Deze uitdrukking wijst aan, dat Ezra een verzoekschrift bij den koning heeft aangeboden, en het in vs. 12 vv. medegedeelde koninklijk besluit heeft ook geheel het karakter van een antwoord op dat verzoekschrift. Volgens dit stuk, also merkt Herzfeld, een Rabbijn uit Brunswijk aan, schijnt Ezra niet alleen zijne begeerte te kennen gegeven te hebben tot ene overplaatsing van de Joden op ene grotere schaal dan de eerste, maar ook hierop te hebben aangedrongen, met te kennengeving, dat Judea zich in een slechten toestand bevond, door dat de bewoners uit armoede de openbare Godsverering niet naar behoren konden doen plaats hebben, en de rechtspleging, die de Joden nog hadden behouden, even als de andere volken onder de Perzische heerschappij, meestal in handen van mannen was, die geheel onbekend waren met de Joodse wetten. Ook zal hij wel niet nagelaten hebben te zeggen, hoe hoog de Joden bij Cyrus waren aangeschreven, en hoe edelmoedig Darius hen behandeld had. Maar ook zal hij gewezen hebben op het belang, dat de koning en het rijk er zelve bij hadden, dat de Godsdienst bij de Joden beter werd in stand gehouden, en dat de rechtspleging werd verbeterd. Zulk een verzoekschrift kon des te meer

doen hopen een gunstig verhoor te ontvangen, omdat Artaxerxes een zeer goed vorst was, die gaarne orde in zijn rijk had. Hierbij kwam de omstandigheid, dat juist, toen Ezra dit rekwes indiende, er grote toerusting gemaakt werden om de Egyptenaren, die met goed gevolg tegen Perzië waren opgestaan, te beoorlogden. In zulk een tijd moest het ook den koning zijn voorgekomen, dat ene goede verstandhouding met het naburige Judea, hoe onbeduidend het ook was, voor Perzië gunstig kon zijn. Het is ook wel mogelijk, dat Artaxerxes, die bij het wingewest Judea meer schade dan voordeel had, op deze wijze de Joden meer aan zich wilde verbinden.

Bijzonder is hier op te merken, dat de goede hand des Heeren over Ezra was, en het daarom den koning in het harte gegeven werd om de Joden te begunstigen. Wanneer God voor is, wie zal dan tegen ons zijn? Deze Hand op te merken in alles wat ons ten deel valt, en het met dankbaarheid te erkennen, wanneer wij die goede hand over ons zien, dat is het voorrecht van hen, die den Heere vrezen met hun ganse hart..

7. Ook sommigen van de kinderen Israëls, mannen uit het volk, en van de priesteren, en de Levieten, en de zangers, en de poortiers, en de Nethinim (1 Kronieken 9: 2) togen, ten gevolge van het door den koning gegeven verlof (vs. 6), uit Babel op naar Jeruzalem, in het zevende jaar van den koning Arthasasta, d.i. in het jaar 457 v. Chr.

8. En hij kwam met de genoemde menigte in Jeruzalem, in de vijfde maand, Ab = Augustus (zie Exodus 12: 2); dat was het zevende jaar dezes konings, dus ook in 458 v. Chr.

9. Want op den eersten dag der eerste maand Nisan = April, was het begin des optochts uit Babel, maar er waren zoveel voorbereidselen voor de reis te maken, dat de eigenlijke tocht eerst aanving op den twaalfden dag derzelfde maand Hoofdstuk 8: 1 en 31), en op den eersten dag der vijfde maand kwam hij met zijne kolonisten, na ene moeilijke reis van 14-15 weken, te Jeruzalem, naar de goede hand zijns Gods over hem; tegen alle gevaren op den weg beschermde hem zijn God.

10. Maar die goede hand zijns Gods was, zo als wij nog menigmaal zullen moeten opmerken (vs. 28; Hoofdstuk 8: 18,22 en 23), op ene bijzondere wijze over hem. Want 1) Ezra had zijn hart voortdurend in vol vertrouwen daarop gericht, om de wet des HEEREN te zoeken, die te doorvorsen, en te doen, die ook in het leven toe te passen, en om, overeenkomstig de roeping eens priesters (Leviticus 10: 11), in Israël te leren de inzettingen en de rechten 2), zo als die in de geschreven wet zijn bepaald.

1) Wij hebben hier volstrekt niet het werkheilige beginsel, gelijk sommigen beweren, maar bevestiging van het woord, hetwelk de Heere God reeds vroeger had uitgesproken: Die Mij eren, zal Ik eren, maar die Mij versmaden, zullen licht geacht worden. Bij Ezra treffen wij aan een bereidwilligen ijver, om des Heeren wet te onderzoeken, wat den Heere welbehagelijk was, opdat hij Zijn volk zou kunnen onderwijzen in den rechten weg. Het was de vrucht der waarachtige bekering des volks van de afgoden tot den waren, zuiveren dienst Gods, vrucht van de werking des Geestes op dezen leidsman Israëls. Hij stelt al zijn lust er in, om zijn volk te behoeden voor een tweede ballingschap.

2) Men lette er op, op welk een wijze de Schriftgeleerde Ezra in deze handelde. Eerst leerde hij zelf en toen onderwees hij anderen; eerst onderzoekt hij des Heeren wet en leide een goeden schat van nuttige kennis in zijn hart en hersenen op, en toen onderrichtte hij zijne medebroeders, en zoekt dus winst te doen met zijne talenten..

11. Dit is nu het afschrift des briefs, zo als reeds in vs. 6 werd te kennen gegeven, dien de koning Arthahsasta gaf aan Ezra, den priester 1), den schriftgeleerde; den schriftgeleerde van de woorden der geboden des HEEREN, en Zijne inzettingen over Israël:

1) Priester, niet dewijl hij de priesterlijke waardigheid uitoefende, maar dewijl hij van priesterlijke afkomst was.

12. Arthahsasta, koning der koningen (Ezech. 26: 7. Daniël 2: 37), aan Ezra, den priester, den schriftgeleerde der wet van den God des hemels (Hoofdstuk 1: 2), volkomen vrede en op zulken tijd (Hoofdstuk 4: 10).

13. Van mij wordt bevel gegeven, door de volmacht, die ik hierbij geef, dat al wie vrijwillig is in mijn koninkrijk, namelijk van het volk van Israël, en van deszelfs priesteren en Levieten, om te gaan naar Jeruzalem, dat hij met u ga.

14. Dewijl gij van voor den koning en zijne zeven raadsheren¹⁾ (Esther 1: 13 vv.) gezonden zijt, in de hoedanigheid van koninklijk commissaris of inspecteur, om onderzoek te doen in Judea en te Jeruzalem, in hoeverre de thans daar bestaande burgerlijke en godsdienstige instellingen, naar de wet uws Gods, die in uwe hand is, zijn ingericht of niet;

1) In de geschiedenis lezen wij, dat zeven prinsen van Perzië door den overweldiger Smerdis zijn gedood, en dat de koningen van Perzië daarna zeven raadsheren hadden, welke grote voorrechten bezaten, en veel gezag uitoefenden in alle publieke aangelegenheden..

15. En om, daartoe gemachtigd zijnde, daarhenen te brengen het zilver {a} en het goud, dat de koning en zijne raadsheren vrijwilliglijk gegeven hebben aan den God Israëls, wiens woning te Jeruzalem is:

{a} Ezra 8: 25

16. Mitsgaders al het zilver en het goud, dat gij vinden zult, door het houden van ene collecte, waartoe ik u hierbij de vrijheid geef, in het ganse landschap van Babel, met de vrijwillige gave des volks en der priesteren, die vrijwillig geven, ten huize 1) huns Gods, dat te Jeruzalem is;

1) Ten huize, beter voor het huis. Van drieërlei gaven voor den tempel is hier sprake. Vooreerst van de schatten, die de koning met zijne raadsheren hadden gegeven; ten tweede van de gaven, die Ezra ontving, bij wijze van collecte,, van de inwoners van Babel, dus van de niet-Israëlieten, en ten derde van de gaven, die Israëls volk zelf afzonderde voor den dienst des Heeren.

17. Opdat gij spoediglijk voor dat geld koopt runderen, rammen, lammeren, met hun spijsofferen, en hun drankofferen, en die offert op het altaar, van het huis van ulieder God, dat te, Jeruzalem is.

18. Daartoe, wat u en uwen broederen, den priesteren en Levieten, of den geestelijken ambtenaren in Jeruzalem, die te beschikken hebben over het geld, dat voor de offeranden en voor den tempel bestemd is, goeddunken zal, met het overige zilver en goud te doen, dat zult gijlieden doen naar het welgevallen uws Gods 1).

1) Naar het welgevallen uws Gods, is ene andere uitdrukking voor, naar de wet Gods. Met het overige geld moest also gehandeld als de Heere wilde, en zoals Hij het had verordineerd in Zijne wet. De koning van Perzië staat er dus op, dat de dienst te Jeruzalem niet willekeurig mag worden ingericht, maar geheel in overeenstemming met de eigen wetten van Israëls volk, zoals die door God aan zijn erfdeel zijn gegeven.

19. En geef de vaten 1), die u gegeven zijn tot den dienst van het huis uws Gods, weer, of, over, en plaats die in de woning voor den God van Israël, Wiens woning te Jeruzalem is.

1) In Hoofdstuk 8: 25-27 wordt nader over deze vaten gesproken, als afkomstig van den koning en zijne raadsheren, en Zijne vorsten, en gans Israël. Deze moest hij overgeven voor den dienst des Heeren te Jeruzalem, opdat zij in Zijne heilige woning zouden worden gebracht. Had Cyrus alles wedergegeven, wat rechtens tot den tempel behoorde, maar was er veel gedurende de verwoesting verloren gegaan, hier ontvangt Israël nu weer veel nieuws, opdat de luister van den eersten en den tweeden tempel niet al te veel zou verschillen.

20. Het overige nu, dat behalve het bedrag der medegegeven geschenken en de collecten, van node zal zijn voor het huis uws Gods, dat u voorvallen zal, wat gij verplicht zult zijn uit te geven, zult gij, naar de aanwijzing van de bestuurders, van de openbare inkomsten in het land aan gene zijde van den Eufraat, geven uit het schathuis des konings.

21. (Hier volgt het beveldschrift, zo als het woordelijk luidt:) En van mij, mij koning Arthahsasta, wordt bevel gegeven aan alle schatmeesters, die aan gene zijde der rivier zijt, dat alles, wat Ezra, de priester, de schriftgeleerde der wet van den God des hemels, van u zal begeren, spoediglijk gedaan worde:

22. Tot honderd talenten zilvers toe (Exodus 30: 13), en tot honderd kor tarwe (zie Exodus 16: 36), en tot honderd bath wijns (zie Exodus 29: 40), en tot honderd bath olie, en zout zonder voorschrift, zoveel men nodig heeft.

23. Al wat naar het bevel, overeenkomstig de wet, van den God des hemels is, dat het vlijtiglijk gedaan worde, voor het huis van den God des hemels; want waartoe zou er grote toorn zijn over het koninkrijk des konings en zijner kinderen?

24. Ook laten wij ulieden, n.l. aan de schatmeesters weten, aangaande alle priesteren en Levieten, zangers, poortiers, Nethinim (een van de lijfeigenen des tempels, 1 Kronieken 9: 2)

en dienaars van het huis dezes Gods, dat men den cijns, ouden impost en tol hun niet zal vermogen op te leggen.

25. En gij, Ezra! tot wien nu na de inlassing van vs. 21-24 mijne rede terugkeert, naar de wijsheid uws Gods, die in uwe hand, in uw bezit is, stel regeerders en richters, die al het volk richten, dat aan gene zijde der rivier is, allen, die de wetten uws Gods weten 1), die tot het Israëlietische volk behoren, ook al wonen zij buiten het landschap Judea, en die ze niet weet, omdat zij ten tijde des afvals en der verwarring daarvan vervreemd zijn, zult gijlieden die bekend maken.

1) Die de wetten uws God weten, is nadere bepaling van het vorige, al het volk, dat aan gene zijde der rivier is. Ezra wordt volmacht gegeven, niet over alle volken, maar alleen over het volk Israël's. Hierin wordt aan de Joden de rechtsbedeling over hun volksgenoten, ook in wereldlijke zaken, overgedragen. Dit had Cyrus niet toegestaan. Deze had alleen bevel gegeven tot den tempelbouw, maar Artaxerxes geeft nu ook verlof, ja bevel, om regeerders en rechters aan te stellen, opdat zij naar eigene wetten onder de opperheerschappij van Perzië zouden kunnen richten. Dit blijkt uit het volgende vers zeer duidelijk.

26. En al wie van de Israëlieten de wet uws Gods, en de wet des konings niet zal doen, over dien laat spoediglijk recht 1) worden gedaan, naar den aard van de overtreding, en de straf die daarop gesteld is, hetzij ter dood, of tot uitbanning, uitsluiting van de gemeente, of tot boete van goederen, of tot de banden, d.i. tot de gevangenis.

1) Zonder rechters uit hun midden kon de Joodse gemeente in het eigen land niet recht gedijen, dewijl het burgerlijke en sociale leven in Israël zo innig met den godsdienst verbonden was, dat heidense rechters, hoe welgezind zij ook mochten zijn, niet in staat waren, het welwezen der Joden in waarheid te bevorderen..

Het bovengenoemde staatsstuk was niet zo zeer gewichtig voor de Joden, en de daarin genoemde gunstige beschikkingen, als wel door het ambtelijk karakter, waarmee het Ezra bekleedde (vgl. vs. 14, 25). Hem werd noch de waardigheid van pacha (Hoofdstuk 2: 63) opgedragen, noch enig ander ambt, anders zou dit wel op ene andere plaats, b.v. Nehemia 12: 26 vermeld worden; maar de uitdrukkelijke last des konings, zover het geschieden kon zonder krenking van de Perzische heerschappij, om Judea naar Joodse wetten te besturen, was voor een man als Ezra, die zo ijverig was om het goede voor zijn volk te zoeken, genoegzaam om de richting vast te stellen, die van toen aan het Jodendom genomen heeft..

27. Geloofd zij de HEERE, de God onzer vaderen, ik Ezra, gevoel mij gedrongen dit bij het koninklijk besluit te voegen, de God, die al zulks in het hart des konings gegeven heeft, om te versieren het huis des HEREN 1), dat te Jeruzalem is.

1) Om te versieren het huis des Heren. Ezra spreekt hier niet van bouwen, maar van versieren. Op andere plaatsen is het woord in den grondtekst vertaald door heerlijk maken (Jes. 60: 7,13). In verband met het stamverwante Arabisch kan het ook betekenen: uitmunten, verheffen. Ezra doelt hier niet op het uitwendig Godsgebouw alleen, maar voor zoverre dit in

verband staat met den bloei en vooruitgang van de kerk, zo dat het uitwendige moest inwerken op het inwendige en het inwendige, godsdienstige leven nu meer in wasdom zou kunnen toenemen, als Israël's volk, volgens Gods wetten en Zijne inzettingen geregeerd, bij Zijn Huis en altaar samenkwam, om den Heere God ongestoord te dienen.

28. En heeft tot mij weldadigheid geneigd, voor het aangezicht des konings en zijner raadsheren, en aller geweldige vorsten des konings! Zo heb ik mij gesterkt naar de hand des HEREN, mijns Gods, over mij (vs. 6 en 9), en ik heb de hoofden van vaderhuizen uit Israël vergaderd, in de eerste dagen der maand Abib of Nisan, aan de rivier Ahava (Hoofdstuk 8: 15 en 31), om hen over te halen om met mij op te trekken.

Ezra kan niet nalaten dankbaar te erkennen, dat God goed is voor hem en voor het volk. Voor twee zaken dankt hij zijnen God. 1. voor de opdracht aan hem gedaan door den koning. "Geloofd zij de Heere, die al zulks in het hart des konings gegeven heeft." God kan zaken in het hart der mensen geven, die daar van zelve niet in zouden opkomen: Hij is het die in ons werkt, beide het willen en werken van datgene, wat goed is. 2. Voor de aanmoediging, die hij ontving om te handelen tengevolge van zijne ontvangene opdracht: "Ik heb mij gesterkt naar de hand des Heren, mijns Gods voor mij." Wij mogen veronderstellen, dat de koning acht had geslagen op de verdiensten van Ezra, maar deze schrijft het geheel toe aan Gods Genade, die hem in de gunst van den koning deed delen. Ezra was een man van moed, maar hij schreef dit alleen toe aan de hand van God. Zo God ons Zijne hand toereikt, dan zijn wij moedig en verblijd, maar zo Hij die terugtrekt, zijn wij zwak als water, welken dienst wij ook menen voor God en mensen te kunnen verrichten: God komt er alleen de eer van toe. Alle kracht komt van Hem..

HOOFDSTUK 8.

DE REIS VAN EZRA NAAR JERUZALEM.

I. Vs. 1-33. Eerst werden de hoofden der geslachten, die aan de uitnodiging van Ezra gehoor gaven, met het aantal hunner onderhorigen genoemd. Behalve twee priestergeslachten en een tak van het huis van David, zijn het twaalf hoofden van vaderhuizen met 1496 manspersonen. Onder degenen, die aan de rivier Ahava vergaderd waren, bevonden zich gene Levieten; daarom zond Ezra eerst naar de hoofden der Levietenstad Chasifja om Levieten en Nethnim, die zich aan de gereed staande menigte zouden kunnen aansluiten. Met aanzienlijke giften, die hij bijeen gebracht had, maar zonder koninklijk geleide, dat hij niet raadzaam had geoordeeld te verzoeken, komt hij gelukkig in de maand Ab in het heilige land aan; na ene rust van drie dagen heeft er ene buitengewone offerande plaats, en bracht hij de medegebrachte gaven in de schatkist des tempels.

1. Dit nu zijn de hoofden hunner vaders, hunner vaderhuizen, met hun geslachtekening of liever de hoofden der vaderhuizen met hun geslachten, die met mij uit Babel optogen, onder het koninkrijk van den koning Arthahsasta, in het jaar 458 v. Chr. (zie Hoofdstuk 8: 7).

2. Van de kinderen Van Pinchas, Gersom als hoofd van een vaderhuis, plaatsbekleder van dit geslacht met de daartoe behorende priesters; van de kinderen van Ithamar, als hoofd van een vaderhuis, Daniël 1), niet te verwisselen met den profeet van dien naam; van de kinderen van David, als hoofd van een vaderhuis, den bekenden koning van Israël uit den stam van Juda, Hattus. (Nehemia 3: 10).

1) Dit wil niet zeggen, dat slechts twee priesters met Ezra terugkeerden (in vs. 24 wordt van 12 priesters gesproken), maar dat twee vaderhuizen, die van Gersom en Ithamar, zich bij hem voegden.

3. Van de kinderen van Sechanja, 1) van de kinderen van Paros, Zacharja; en met hem werden bij of, op de geslachtregisters gerekend aan manspersonen, honderd en vijftig (150).

1) Deze woorden zijn duister. Ons vermoeden is, dat een overschrijver het oog gehad heeft op vs. 5, dewijl daar vrij zeker heeft gestaan: van de kinderen van Zatthu, Sechanja, de zoon van Jahaziël, zoals ook de Septuaginta heeft en nu "van de kinderen van Sechanja" ook in vs. 3 heeft ingelast. In elk geval heeft in de oorspronkelijke tekst niet gestaan, wat ons hier is overgeleverd, dewijl, indien de woorden behouden blijven, de aanduiding van den persoon ontbreekt, die van de kinderen van Sechanja mede optrok.

4. Van de kinderen van Pahath-Moab (Hoofdstuk 2: 6), Eljehoënai (1 Kronieken 3: 23), de zoon van Zarahja, en met hem tweehonderd manspersonen (200).

5. Van de kinderen van Sechanja, de zoon van Jahaziël; hier zou oorspronkelijk moeten gelezen worden: van de kinderen van Zatthu (Hoofdstuk 2: 8), Sechanja, de zoon van Jahaziël, en met hem driehonderd manspersonen (300).

6. En van de kinderen van Adzin, Ebed, de zoon van Jonathan; en met hem vijftig manspersonen (50).

7. En van de kinderen van Elam (Hoofdstuk 2: 7), Jesaja, de zoon van Athalja; en met hem zeventig manspersonen (70).

8. En van de kinderen van Safatja (Hoofdstuk 2: 4), Zebadja, de zoon van MICHAËL; en met hem tachtig manspersonen (80).

9. Van de kinderen van Joab, een tak van het vaderhuis van Pahath-Moab (vs. 4 vgl. Hoofdstuk 2: 6) Obadja, de zoon van Jehiël; en met hem tweehonderd en achttien manspersonen (218).

10. En van de kinderen van Selomith, de zoon van Josifja; hier zou eigenlijk moeten gelezen worden: van de kinderen van Bani, (Hoofdstuk 2: 10) Selomith, de zoon van Josifja; en met hem honderd en zestig manspersonen (160).

11. En van de kinderen van Bebai (Hoofdstuk , 2: 11) Zecharja, de zoon van Bebai; en met hem acht en twintig manspersonen (28).

12. En van de kinderen van Azgad (Hoofdstuk 2: 12), Johanan, de zoon van Katan, volgens Luther de jongste zoon, en met hem honderd en tien manspersonen (110).

13. En van de laatste kinderen van Adonikam, die zich eerst later, zoals de in Hoofdstuk 2: 13) genoemde, tot een vaderhuis aansloten, welker namen deze waren: Elifeleth, Jehiël en Semaja; en met hen zestig manspersonen (60).

14. En van de kinderen van Bigvai (Hoofdstuk 2: 4) de beide zonen Uthai en Zabbud; en met hen zeventig manspersonen (70).

Overzien wij nu de 12 geslachten, zo treffen wij de namen reeds in de geslachtslijsten der met Zerubbabel uit Babel teruggekeerd geslachten (Hoofdstuk 2: 3-15) aan, met uitzondering van de zonen van Joab (vs. 9), die in Hoofdstuk 2 ontbreken, waar daarentegen nog vele andere geslachten zijn opgenoemd. Het vermoeden is mogelijk, dat van de zonen (nakomelingen) van Joab slechts een deel of een tak van dit geslacht met het geslacht van de zonen Pahat-Moab verenigd was en de overige kinderen Joabs nevens dezelve een bijzonder vaderhuis vormden, van welke geen familie met Zerubbabel was teruggekeerd. Bij de overige geslachten verklaart zich het voorkomen in beide geslachtslijsten (Hoofdstuk 2 en 8) gemakkelijk daaruit, dat van de daartoe behorenden slechts een deel met Zerubbabel, een ander deel met Ezra uit Babel naar Juda optrok..

Het aantal der gewone Israëlieten bedroeg 1496 man; het getal der priesters is niet opgegeven, maar moet niet onbeduidend geweest zijn, daar in vs. 24 twaalf van hun vorsten genoemd worden. Tussen de leken en de priesters worden dan nog bijzonder genoemd de nakomelingen van het koninklijk geslacht van David, onder dezen vindt men echter gene van die, welke in

Matth. 1: 13 vv. en Luk. 3: 23 vv. als van de voorvaderen van Jezus genoemd worden; maar deze waren reeds onder Zerubbabel (Hoofdstuk 2) teruggekeerd..

15. En ik vergaderde hen, nog in de eerste dagen van de maand Nisan, aan de rivier, gaande naar Ahava, ene landstreek zuidwestelijk van Zuza, later Ahwaz geheten, en wij legerden ons aldaar drie dagen; toen lette ik op het volk en de priesters, die op mijne uitnodiging daar bijeen gekomen waren, want ik wilde hen monstere[n], en ik vond aldaar gene van de kinderen van Levi 1).

1) In 2 Kronieken 29: 34 staat woordelijk: "Want de Levieten waren rechter van hart, om zich te heiligen dan de priesters." Daaruit is wel op te maken, dat de priesters tot op den tijd van Hizkia meer deel hadden gehad aan den dienst der afgoden, dan de Levieten; daarentegen kan men uit verscheidene plaatsen van den profeet Ezechiël het tegenovergestelde opmaken; de verhouding was in de laatste tijden van het rijk van Juda omgekeerd: de priesters namen den dienst der Levieten waar en de Levieten die der priesters; hoe zou anders Ezechiël. 44: 9 vv. en 48: 10 goed kunnen verklaard worden? Nadat namelijk de Profeet reeds in Ezechiël. 40: 46 en 43: 19 heeft verkondigd, dat onder de Levieten alleen de nakomelingen van Zadok den Heere in priesterlijken dienst mochten naderen, wordt op de bovengenoemde plaatsen aan de Levieten tot straf voor hunnen overgang tot den afgodendienst aangekondigd, dat zij in den nieuwen tempel in het algemeen van alle werkzaamheden van het priesterschap zouden uitgesloten zijn, en slechts zouden gebruikt worden tot geringe dienstbetoningen bij den godsdienst. Er wordt ook later een ongunstig licht op de Levieten geworpen, naar hetgeen in Hoofdstuk 2: 33 vv. over de terugkering uit Babel bericht wordt. Er kwamen namelijk met Zerubbabel met de 4289 priesters zeer weinig Levieten terug; uit de eerste klasse, of van de Levieten in engeren zin 74; uit de klasse der zangers 128; uit die der portiers 189; alzo tezamen 341. Evenzo wordt er ook onder Ezra weinig bereidwilligheid tot de terugkering betoond, dewijl zich geen enkele van hen op de aangewezen[e] verzamelplaats der nieuwe kolonie liet vinden. Men kan om deze in het oog vallende omstandigheid te verklaren, met Herzfeld aannemen, dat de Levieten, die zoals boven gezegd is reeds vóór de Ballingschap meer tot afgoderij waren geneigd dan de priesters, zich daardoor ook meer vermengd hebben met de Heidenen. De oorzaak hiervan zou ook kunnen gezocht worden in de jaloersheid, die reeds van de vroegste tijden af bestaan heeft tegen de voorrechten, die de Levieten uit het geslacht van Aäron steeds genoten (Numeri 16: 1 vv.). Volgens ene Joodse aflevering zou Ezra de Levieten voor hun onverschilligheid en nalatigheid daarmee gestraft hebben, dat hij hun de tienden ontnam, en die aan de priesters gaf. Nehemia 10: 38 en 13: 10 spreekt dit echter bepaald tegen..

16. Zo zond ik, om toch niet zonder de Levieten, waarvan er bovendien zo weinig in Juda waren, aldaar aan te komen, tot Eliëzer, tot Ariël, tot Semaja, en tot Elnathan, en tot Nathan, en tot Zacharja, en tot Mesullam, de hoofden, hoofden uit de rijen van diegenen, die op mijne uitnodiging reeds in Ahava waren verschenen, en tot Jojarib, en tot Elnathan, de leraars, priesters, die de wet kenden en zich daarom bijzonder bezig hielden met het onderwijzen van Gods Woord (Hoofdstuk 7: 6 3).

17. En ik gaf hun bevel mijne zaak op te dragen aan Iddo, het hoofd der genoemde leraars in de plaats Chasifja 1); en ik leide de woorden in hunnen mond, om te zeggen tot Iddo, en tot zijnen broeder, en de Nethinim 2), de lijfeigenen des tempels, die zich met hen tot een genootschap verenigd hadden, en hun verblijf hielden in de plaats Chasifja, dat zij ons brachten dienaars 3) voor het huis onzes Gods.

1) De ligging van de plaats Chasifja zal wel te zoeken zijn aan de rivier Choaspes, noordwaarts van Zuza, nabij de Kaspische zee. Daar schijnt een college of ene stichting geweest te zijn, waarin een groot aantal Levieten gemeenschappelijk bijeen woonden, die zich bezig hielden met het opsporen en navorsen van de oude geschiedenis en de wet van hun volk. Aan het hoofd daarvan stond Iddo, een man, die zeer veel invloed had, om welke reden Ezra zich door zijne gezanten juist tot hem wendde, om zijn doel te bereiken..

2) Of tot Iddo en zijne broederen, de Nethinim. Dan kan Iddo tot de Nethinim behoord hebben, hoewel dit niet noodzakelijk is, ja veeleer alles ervoor pleit, dat Iddo een Leviet was, die met andere Levieten en met sommigen uit de Nethinim in Chasifja vertoefde.

3) Onder dienaars hebben wij te verstaan niet alleen Levieten, maar ook Nethinim. Ezra had niet alleen de eersten, maar ook de tweeden nodig.

Wij zien uit het vervolg, dat de Heere God de poging van Ezra zegende, zodat niet alleen Nethinim, maar ook Levieten zich lieten overreden, om met hem naar Jeruzalem te trekken, om zich aan den dienst van den nieuwen Tempel te verbinden.

18. En ze brachten ons, naar de goede hand onzes Gods over ons, enen man van verstand, van de kinderen van Mahli, den zoon van Merari (Exodus 6: 19. 1 Kronieken 7: 19 6.20 1Ch 7.19), den zoon van Levi, den zoon van Israël; namelijk Serebja, met zijne zonen en broederen, achttien;

19. En Hasabja, en met hem Jesaja, van de kinderen van Merari, met zijne broederen, en hun zonen, twintig 1);

1) Hieruit blijkt, dat ze wel niet afkerig waren, om mede op te trekken, maar traag, vadsig en onbedacht, alleenlijk nodig hebbende, om geroepen en aangemoedigd te worden..

20. En van de Nethinim, die David en de vorsten ter dienste der Levieten gegeven hadden (1 Kronieken 9: 2), twee honderd en twintig Nethinim, die allen bij namen genoemd werden, op ene daarvan gegevene lijst.

21. Toen riep ik aldaar een vasten uit 1) aan de rivier Ahava, opdat wij ons verootmoedigden voor het aangezicht onzes Gods, om van Hem te verzoeken, verzekerd zijnde van Zijne genadige verhooring op onze gebeden en smekingen, enen rechten weg, op welken de reis zonder verhindering gelukkig zou kunnen gedaan worden, voor ons, en voor onze kinderkens, en voor al onze have.

1) Dit hun vasten geschiedde, om hun vernedering uit te drukken; dit verklaart Ezra zijn oogmerk en mening te zijn, te weten: zich te verootmoedigen voor het aangezicht Gods van wege hun zonden, en om dus geschikt te zijn ter vergiffenis van dezen. 2. Om hen tot gebed op te wekken. Het bidden was van ouds met een godsdienstig vasten gepaard. Hun verschijnen voor den troon der genade, was om van God den rechten weg af te smeken, d.i. om zich aan het bestuur der Goddelijke Voorzienigheid te onderwerpen, zich op des Heren bescherming gerustelijk te verlaten en God te kiezen tot hun Leidsman en Wegwijzer op den weg, en om hen veiliglijk over te brengen tot aan het einde hunner loopbaan, en uit genade bekronen met Zijne eeuwige goedertierenheid en liefde. Men merke hier op, hoe wijselijk en plichtmatig het zij, alle onze en onzer huisgezinnen en vrienden belangen, alle onze goederen, handelingen en ondernemingen, al biddende aan God te bevelen, en de zorg deswege aan Hem over te laten..

Zij waren vreemdelingen op den weg, moesten door het land der vijanden heentrekken en hadden gene wolk- en vuurkolom om hen te leiden, zoals hun vaders; maar zij geloofden dat zij in plaats daarvan op de macht en de gunst van God konden staat maken..

22. Want ik schaamde mij van den koning een heir en ruiters te begeren, om ons te helpen en te beschermen tegen de lagen van den vijand, de roofzuchtige Bedouïnen, op den weg door de Syrisch-Arabische woestijn; omdat wij tot den koning hadden gesproken 1), zeggende: De hand onzes Gods is ten goede over allen, die Hem zoeken, maar Zijne sterkte en Zijn toorn over allen, die Hem verlaten; daarom wilden wij hem ook ons geloof aan dit woord door de daad bewijzen, door de bescherming der mensen te weigeren.

1) Wij zien hieruit, dat de ere Gods Ezra na aan het harte lag. In zijn sterk geloofsvertrouwen had hij den koning gesproken van de trouwe hulpe en de sterke macht des Heren, en ziet, nu de reis zal worden aanvaard, ziet Ezra het gevaarlijke op zich zelve van de reis, het gevaar voor de zijnen en het zijne zeer goed in. Zal hij nu zijn toevlucht nemen tot een sterke ruiterbende des konings. Deze zou hem niet zijn geweigerd. Maar neen, dit mag dit kan niet. Dit zou de ere Gods te na komen, dit zou de hoogheid en almacht Gods in de ogen van den heidensen koning verduisteren. En daarom wordt Ezra van al het aardse afgebracht, om zich te wenden tot den Heere, en tot Hem alleen. Hij verwacht het niet van de bergen en de heuvelen der aarde maar enig en alleen van zijn Verbonds-God. Zijn bidden is een roepen tot den Heere, opdat Hij zich aan hem openbare als de Wachter Israël's, die niet slaapt of sluimert.

23. Alzo vastten wij, om niet nodig te hebben ons op de hulp van mensen te verlaten, en verzochten zulks van onzen God, opdat Zijne hand ten goede over ons zou zijn; en Hij liet Zich van ons verbidden.

In het levende geloof aan Gods bescherming en leiding heeft Ezra zijnen tocht aangevangen, en wil gene hulp bij mensen zoeken; de zaak moest juist voor deze Heidenen die nader bij het rijk Gods waren dan de andere, duidelijk als de zaak voor God voorkomen. Daar hij echter wist dat hij en zijne reisgezellen gezondigd hadden, zocht hij boetvaardig de genade Gods, een bewijs, hoe zuiver de grond was, waarop hij nu opnieuw bouwde..

24. Toen scheidde Ik, vóórdát wij de reis aanvingen, twaalf uit, ik zonderde er twaalf af van de oversten der priesters, en Serebja 1), Hasabja, en tien van hun broederen met hen.

1) Volgens vs. 18 en 19 zijn Serebja en Hasabja Levieten. De namen der twaalf priesters worden hier niet genoemd en van de Levieten slechts twee. Velen voegen dan ook het woordje en er tussen in. Een goede vertaling eist dit.

25. En ik woog hun het a) zilver, en het goud, en de vaten, zijnde de offering besteed tot de inwijding van het huis onzes Gods, die de koning en zijne raadsheren, en zijne vorsten, en gans Israël, die er gevonden werden, geofferd, gegeven hadden.

a) Ezra 7: 14 en 15.

26. Ik woog dan aan hun hand, in hun tegenwoordigheid, zes honderd en vijftig talenten zilvers en honderd zilveren vaten in talenten of, zilveren vaten, honderd aan talenten d.i. van honderd talenten waarde; aan goud, honderd talenten;

27. En twintig gouden bekens, tot duizend drachmen, of dariken, à 13.50 ieder; en twee vaten van blinkend goed koper, begeerlijk als goud, zo goed verguld, dat zij blonken als fijn goud.

28. En ik zei tot hen, de 12 oversten der priesters en der Levieten (vs. 24), terwijl ik hun al deze kostbaarheden ter zorgvuldige bewaring ter hand stelde: Gij zijt heilig den HEERE, en deze vaten zijn heilig; ook dit zilver, en dit goud, de vrijwillige gave, den HEERE, den God uwer vaderen.

29. Waakt en bewaart het 1), totdat gij het opweegt, in tegenwoordigheid van de oversten der priesters en Levieten, en der vorsten, oversten der vaderen van Israël, te Jeruzalem; in de schatkamers van des HEREN huis.

1) De Priesters en Levieten waren heilig den Heere, en daarom hadden zij ook dat, wat Ezra hun gaf, als heilige dingen te beschouwen en te bewaren. Zij hadden er voor te zorgen, dat niets ontbrak, als men te Jeruzalem was aangekomen.

30. Toen ontvingen de priesters en de Levieten, want Ezra had bij de twaalf oversten der priesters 12 oversten der Levieten tot medehelpers gevoegd (vs. 24), het gewicht des zilvers en des gouds, en der vaten 1), om te brengen te Jeruzalem, ten huize onzes Gods.

1) De gezamenlijke waarde van al deze kostbaarheden, de twee zwaar vergulden koperen vaten niet meegerekend, bedroeg naar onze schatting 8.260.009 (Herzfeld schat het op bijna 2 miljoen minder). Dit was ene nieuwe vervulling der belofte, die de kinderen Israël's bij hunnen uittocht in Egypte ontvangen hadden (Exodus 3: 21)..

31. Alzo verreiden wij van de rivier Ahava (vs. 15) op den twaalfde 1) der eerste maand om te gaan naar Jeruzalem; en de hand de beschermende macht onzes Gods was over ons, en redde ons van de hand des vijands, die ons lagen leide op den weg.

1) Volgens Hoofdstuk 7: 9 werd de reis aangevangen op den eersten der maand, maar dewijl Ezra gene Levieten en Nethinim aantrof, deed hij, wat hierboven vermeld is, waarmee drie dagen gemoeid waren. Toen echter deden zich nog vele bezwaren op omtrent de reis, zodat hij een vasten uitschreef. Hierop woog hij den Priesters en Levieten de schatten toe, zodat eerst met den twaalfden dag de reis voor goed kon worden ondernomen.

32. En wij kwamen 1) te Jeruzalem op den eersten dag der vijfde maand (Hoofdstuk 7: 9 7.9); en wij bleven 1) aldaar drie dagen, vóórdát wij begonnen aan het werk, dat ons te doen stond (Nehemia 2: 11).

1) Laten zij, die hun aangezichten standvastiglijk naar het nieuwe Jeruzalem henen gericht hebben, maar getrouwelijk voortgaan en tot het einde toe volharden, totdat zij voor God in Zion verschijnen; daar zullen zij bevinden, dat Hij het goede werk, hetwelk Hij in hen begonnen heeft ook volmaken zal..

2) In het Hebr. Wenesheb. Beter: Wij zaten, d.i. wij hielden rust, aleer wij aan den arbeid togen. Van wege de vermoeienis van de reis en het in orde brengen van alles, wat op de reis in het ongerede was geraakt, rustten Ezra en de zijnen drie dagen uit, aleer zij deden, wat in de volgende verzen wordt vermeld.

33. Op den vierden dag nu werd gewogen 1) het zilver, en het goud, en de vaten in of aan het huis onzes Gods, aan of, in de hand, in de tegenwoordigheid van Meremoth, den zoon van Urias, (Nehemia 3: 4,21) den priester, opdat deze het in bewaring zou nemen; en met hem werd het ook overgegeven aan Eleazar, den zoon van Pinchas; en met hem aan Jozabad (Nehemia 10: 10), den zoon van Jezua, en aan Nodab, den zoon van Binnui, uit de Levieten.

1) In het Hebr. Nischkal, werd gewogen, in den zin van, afgeleverd, toegewogen.

34. Naar het getal en naar het gewicht van die allen 1) werd alles, wat hierboven in vs. 25 vv. opgenoemd is, overgegeven; en het ganse gewicht werd terzelver tijd bij de overgift opgeschreven.

1) Of: In getal, in gewicht naar alles.

35. En de weggevoerden, die uit de gevangenis gekomen waren, offerden terstond na hun aankomst, overeenkomstig het bevel van den koning van Perzië (Hoofdstuk 7: 17), den God Israëls brandoffers: twaalf varren voor gans Israël, zes en negentig rammen, zeven en zeventig lammeren, twaalf bokken ten zondoffer; alles werd geofferd ten brandoffer den HEERE 1), zodat niets daarvan tot offermaaltijd werd gebruikt.

1) Het zondoffer werd eerst gebracht tot verzoening der zonde van gans Israël, daarna het brandoffer, om daarmee gans Israël aan den dienst des Heren te heiligen. Aan de scheuring des rijks werd niet meer gedacht. Als één volk, bestaande uit 12 stammen, plaatst zich hier Abrahams nakroost voor den Heere God in Zijn heiligen tempel.

36. Daarna 1) gaven zij de wetten des konings zoals die in Hoofdstuk 7: 21-24 zijn meegedeeld, aan des konings stadhouders of satrapen, onder welke Palestina stond, en aan de landvoogden, die het burgerlijk recht spraken aan deze zijde der rivier; en zij, de stadhouders zowel als de landvoogden, bevorderende belangen van het volk en van het huis Gods; 2) zij ondersteunden beiden, zover het bevel des konings hen daartoe verplichtte.

1) In vs. 35 hebben de 12 varren en de 12 bokken klaarblijkelijk betrekking op de 12 stammen van het volk. Aan dit getal hechtte men in het algemeen bij de grondvesting der nieuwe gemeente een groot gewicht, zoals dan ook in vs. 3-14 twaalf hoofden van vaderhuizen aan de spits der geslachten werden genoemd, opdat deze als een beeld der gemeente Israël's in 12 stammen erkend zouden worden. De 96 rammen zijn = 12×8 ; de 77 lammeren echter maken een veelvoud uit van zeven, het heilige bondsgetal..

2) Bij vs. 36 merken de "Wurtembergse Summariën het volgende op: De ambtenaren van koning Arthahsasta geven hier een goed voorbeeld aan alle ambtenaren, dat zij belang moeten stellen in het huis Gods en Zijn volk; dat zij den godsdienst moeten bevorderen en het volk des Heren beschermen en ondersteunen. Het zal dezen ambtenaren eenmaal op den jongsten dag verdraaglijker zijn dan velen ambtenaren bij de Christenen, die, ofschoon bewust zijnde, hoe zij zich omtrent God en Zijnen dienst moeten gedragen, hoe zij Zijne dienaren en Zijn volk moeten behandelen, dit zeer slecht in acht nemen, ja veel meer hun best doen om hen te onderdrukken (MATTHEUS. 11: 20 vv.)..

Het bovenstaande doet onze aandacht vestigen op de verlossing van zondaren van de geestelijke slavernij, en hun pelgrimsreis naar het hemelse Jeruzalem, onder de geleide en de bescherming van hunnen God en Zaligmaker. Zij, die lang de zonde en den satan gediend hebben, worden vermaand om hun gevangenschap te verlaten en dezen tocht aan te vangen. Moeilijkheden en gevaren wachten hen, maar de Heere zal met hen zijn op den weg, en hen geleiden en beschermen. Door Hem bewaard zullen de verlost des Heren, wat hun ook moge tegenkomen, hun reis blijmoedig voortzetten en al juichende Sion binnentreden, waar eeuwige vreugde hun deel zal zijn..

HOOFDSTUK 9.

EZRA BEDRIJFT ROUW EN BIDT TOT GOD.

IV. Vs. 1-15. Enigen tijd na de tot hiertoe verhaalde gebeurtenissen, komen enige oversten des volks tot Ezra met klachten, dat velen der kinderen Israël's, die nu weer in het land zijn komen wonen, en onder hen ook de priesters en Levieten, en wel het meest van de aanzienlijken, zich in het huwelijk begeven hebben met vrouwen uit de Heidenen. Ezra scheurt in hevige smart daarover zijne klederen, rukt zich het haar uit, en zit verbaasd neer tot den tijd des avondoffers. Daarna begeeft hij zich naar den tempel, valt daar voor den Heere op de knieën, breidt zijne handen uit, en doet uit het diepst van zijn hart, in den naam der ganse gemeente, belijdenis van schuld voor God.

1. Als nu deze dingen, die terstond na mijne aankomst in Jeruzalem door mij moesten verricht worden, voleind waren 1), toen het goud met de kostbare vaten was overgegeven, het offer geofferd, en het geschrift des konings aan de landvoogden was ter hand gesteld (Hoofdstuk 8: 33 vv.), traden wel niet terstond, maar eerst 4 à 5 maanden later (Hoofdstuk 10: 9), toen de zomer en de herfst intussen waren voorbijgegaan, en er nog vele andere zaken waren geregeld, de vorsten, de oversten, die met mij uit Babel waren overgekomen (Hoofdstuk 8: 1 vv.), tot mij toe, zeggende, Het volk Israël's, diegenen, die gene ambten bekleden, en de priesters en de Levieten, die wij hier reeds gevonden hebben, en die met Zerubbabel hierheen zijn gekomen, zijn niet afgezonderd van de heidense volken dezer landen die zich immers gedragen naar hun gruwelen (Exodus 34: 15 v. Deuteronomium 7: 3 v.), namelijk van de Kanaänieten, de Hethieten, de Ferezieten, de Jebusieten, de Ammonieten, de Moabieten, de Egyptenaren en de Amorieten 2).

1) Zo spoedig nu Ezra de aanklacht van de met de wet in strijd zijnde huwelijken bereikte, nam hij de zaak terstond ter hand, zodat alles, wat in Hoofdstuk 9: 3-10: 5 verhaald is, nog op dezelfde dag plaats vond; en toch werd de eerste volksvergadering over deze aangelegenheden eerst op den 20sten dag der negende maand gehouden (Hoofdstuk 10: 4), en bij de oproeping ervan vastgesteld, dat men binnen drie dagen moest verschijnen, zodat tussen Hoofdstuk 8 en 9 volle 9 maanden schijnen te liggen. Ezra kan dan de aanklacht over deze huwelijken niet reeds in de maand van zijn aankomst vernomen hebben, maar eerst enige maanden later. Daarbij kan dit ook spoedig of terstond na de beëindiging der in Hoofdstuk 8: 33-36 verhandelde dingen zijn geschied. De overgave van de koninklijke bevelen aan de Satrapen en landvoogden kan weken en maanden in beslag hebben genomen, indien het daarbij niet enkel ging om de toezending der koninklijke bevelen aan de betrokken beampten des konings, maar ook ene inlichting er van bevorderlijk was, om zich hun genegenheid en gewilligheid tot ondersteuning der gemeente en van het huis Gods te verzekeren..

2) In de Wet (Exodus 34: 16. Deuteronomium 7: 3) waren alleen de huwelijken met Kanaänieten, de vroegere inwoners van Kanaän, verboden, niet bepaald die met Ammonieten, Moabieten en Egyptenaren. Ook Salomo had een Egyptische vrouw en dit werd hem niet tot zonde aangerekend.

De toestand was nu echter iets anders. Israël was om zijne afgoderij naar Babel gevoerd. Die volken, die hier, behalve de Kanaänieten genoemd worden, waren afgodendienaars. Hoe licht kon nu het teruggekeerde Israël weer door huwelijksvermenging met die afgodische volken, ook de Ammonieten e.a. tot de zonde van afgoderij vervoerd worden. En het is daarom, dat Ezra in zijn heiligen ijver voor de ere Gods en voor het waarachtig Heil des volks, niet van één gemengd huwelijk wil weten.

Dit was door de verborgen werking des Geestes. Israël ging den tijd tegemoet, dat uit hen de Messias, het ware zond Davids, zou worden geboren. Nu moest Israël niet alleen een volk zijn, dat gereinigd was van allen vreemden godsdienst, maar ook in zijn volksleven een heilig en afgezonderd volk blijven, vrij van alle smet van heidense afgoderij en heidense vermenging.

2. Want zij hebben van hun der Kanaänieten dochters genomen voor zich zelven en voor hun zonen, zodat zich vermengd hebben het heilig zaad (Jes. 6: 13) van het volk Gods met de volken dezer landen; ja de hand der vorsten en der overheden, in de plaats van zich tegen deze ongeregeldheden te verzetten, is veeleer de eerste geweest in deze overtreding; zij zijn juist de anderen ten voorbeeld geweest, en hebben zich het meest door zulke verboden huwelijken met de heidenen verzwagerd.

Waarschijnlijk was het misbruik daardoor ontstaan, dat er in de door de Joodse kolonie bezette streken niet zo vele meisjes van Joodse afkomst waren, dat de mannen, die meer dan ene vrouw wilden hebben, die daaruit konden nemen..

De innerlijke overeenstemming der liefde vordert ook de overeenstemming van het godsdienstige leven; een levend Christen kan de nauwste levensgemeenschap der liefde niet aangaan met dezulken, die Christus niet kennen en Hem niet begeren, en met recht kan men de geloofstrouw van een Christen betwijfelen, die voor zulke echtverbintenissen niet terugdeinst, en niet vreest zich in ene nauwe gemeenschap als het huwelijk is, met een ongelovige te begeven. Zulke zogenaamde gelovigen hebben de wereld meer lief dan Christus, en verkopen hunnen Heer voor klinkende zilverlingen. Gemengde huwelijken tussen personen van werkelijk verschillende belijdenis stellen op zich zelf ene natuurlijke verhouding daar, meestal voortkomende uit onverschilligheid omtrent den godsdienst, en zijn bijna altijd een zedelijk ongeluk. Gelovige Christenen, al zijn zij ook van verschillende kerkgenootschappen, staan wel veel nader tot elkaar dan niet-Christenen en ongelovige wereldlingen; gelukkige huwelijken zijn bij de eersten wel mogelijk, maar toch zeldzaam, want de oorzaken tot onenigheid en vervreemding zijn daar zo menigvuldig, en in het bijzonder is het bij de opvoeding der kinderen zo moeilijk om in ware overeenstemming te blijven, daar het maar zelden gelukt steeds den waren vrede te bewaren, of de ongestoorde eenheid in het godsdienstig huiselijk leven te herstellen. Ene Evangelische vrouw kan slechts met smart aanzien, dat haar echtgenoot of hare kinderen voor beelden der heiligen knielen en van de Evangelische leer als van ketterij spreken. Zulke huwelijken, al heerst er ook een Christelijke geest, zijn veeltijds een bron van onenigheid en diepe smart. Een Christelijk huwelijk moet kracht geven om het aardse leed te dragen, maar het niet vergroten door geestelijk lijden. De verhouding die er door verdraagzaamheid bestaat, heeft in zich zelven

iets ziekelijks; kinderen, ouders en echtgenoten moeten één hart en ene ziel zijn, en niet slechts elkaar kunnen verdragen. Niet alleen de Roomse maar ook de Protestantse kerken zijn in haar recht als zij zulke gemengde huwelijken trachten te weren..

3. Als ik nu deze zaak hoorde, scheurde ik in grote droefheid en in groot misnoegen mijn kleed en mijnen mantel, mijn onder- en mijn overkleed (Exodus 12: 34); en ik trok van het haar mijns hoofds en mijns baards uit 1) (Deuteronomium 14: 2), en zat neer verbaasd, in stille treurigheid voor mij heen starende (vgl. Jozua 7: 6 vv.).

1) Het eerste is teken van diepe droefheid, het tweede teken van hevigen toorn en diepe verontwaardiging. Bij Ezra was, zoals we reeds hebben opgemerkt, een vurige ijver voor Gods eer, maar ook een warme belangstelling voor het heil des volks. De ere Gods acht hij hier aangetast, het heil des volks in gevaar. Bovenal zal hij hierover diep verontwaardigd zijn geweest, dat Israël's volk zo weinig had geleerd uit de verwoesting, die over hen was gekomen, dat het, nauwelijks weer in het vaderland teruggekeerd, zich stelde tegen Gods Wet en Zijn Verbond overtrad.

4. Toen verzamelden zich tot mij, door hetzelfde gevoel aangegrepen en in mijn hartenleed delende, allen, die voor de woorden van den God Israël's beefden 1), die het woord Gods vreesden, en aan het zware oordeel dachten, dat om de overtreding der weggevoerden, over de gemeente komen zou; doch ik bleef eenzaam en verbaasd zitten tot aan het avondoffer, tot op den tijd, dat in den tempel het dagelijkse avondoffer zou toebereid worden (1 Koningen 18: 29).

1) Beven is hier in den zin van, vrezen. Hieruit blijkt wel duidelijk, dat Ezra daarom zeer bedroefd was, omdat hij des Heren heilig ongenoegen vreesde over deze overtreding des volks, dat er weer een nieuwe ballingschap aanstaande was, of dat de Heere op ene andere wijze Zijn toorn zou openbaren en Israël nu gans en al zou verdelgen.

5. En omtrent het avondoffer, des namiddags om drie uren, wanneer er gewoonlijk veel volk in den voorhof des tempels bijeen vergaderd was, stond ik op uit mijne bedruktheid, waarmee ik daar had neergezeten; en als ik nu voor de tweede maal mijn kleed en mijnen mantel gescheurd had, begaf ik mij ook naar den voorhof des tempels. Het volk kon nu duidelijk bemerken, hoe diep mijne droefheid en mijne smart was, en ik boog mij in de tegenwoordigheid van allen, die daar bijeen waren, op mijne knieën, en breidde mijne handen uit tot den HEERE, mijnen God (1 Koningen 8: 22).

6. En ik zei: Mijn God! ik ben beschaamd en schaamrood; al ben ik in deze zaak zonder persoonlijke schuld, toch erken ik dat ik mede een zondaar ben tegenover U, en dat ik ook deel heb aan de zonden des volks (Jozua 7: 1 2); zodat ik vrees om mijn aangezicht tot U op te heffen, mijn God! (Luk. 18: 13) want onze ongerechtigheden zijn a) vermenigvuldigd tot boven ons hoofd, en onze schuld is groot geworden tot aan den hemel 1) b).

a) Psalm 38: 5. b) 2 Kronieken 28: 9.

1) Ezra stelt zich hier weer solidair met de zonde zijns volks. Daarin erkent ge het echte kind van God. Des volk, schuld is zijn schuld. Hij klaagt zijn volk niet aan, zich zelf verschonende, maar hij stelt zich persoonlijk aansprakelijk voor zijn God, en zó drukt hem de zonde, dat hij schier zijn aangezicht niet tot zijn God durft op te heffen.

7. Van de dagen onzer vaders af zijn wij in grote schuld tot op dezen dag; en wij zijn om onze ongerechtigheden overgegeven, wij, onze koningen en onze priesters, in de hand van de koningen der landen Assyrië, Medië, Babylonië en Perzië (Nehemia 9: 32), in zwaard en gevangenis, en in door, en in schaamte des aangezichts, gelijk het is te dezen dage 1) a), ook terwijl wij hier voor Uw aangezicht staan, gedachtig zijnde aan onze schuld.

a) Dan. 9: 4 vv.

1) Ezra belijdt het, dat die schuld niet nu pas is aangevangen, maar dat zij al is van ouden tijd af, en dat de Heere daarom Zijn volk met de roede der kastijding heeft bezocht. Ja, hij gevoelt het wel, dat de Heere weer Zijn barmhartigheid is gaan uitstorten over Zijn volk, maar toch nog altijd, ook nog op dit ogenblik, voelt Israël de tuchtigende hand Gods, dewijl het wel zijn tempel terugkreeg, maar nog niet zijn burgerlijke vrijheid, in zover dat het land der vaders nog een wingewest is van den vreemden vorst! Daarom staat er, gelijk het is te dezen dage.

8. En nu is er zo spoedig, als in een klein ogenblik (Jes. 26: 20), in den korten tijd, sedert de bevrijding uit Babel door Cyrus, tot op dezen stond, ene genade geschied van den HEERE, onzen God, om ons, het ganse Israël, als het volk der belofte, ene ontkoming, een klein overblijfsel van het eenmaal zo talrijke volk, over te laten, en ons in de kleine gemeente, die Hij in het land der vaderen heeft overgeplant, enen nagel te geven 1) in Zijne heilige plaats (Jes. 22: 23 vv.), om onze ogen, die in den nacht des ongeluks dof geworden zijn, te verlichten, door ons het aanbreken van den dag der redding en van de wederkerende genade te doen zien, o onze God! en om ons, die als gestorven waren, een weinig levens te geven, daar wij nog steeds in onze dienstbaarheid aan de koningen der landen verkeren (vs. 7 9.7).

1) Door de uitdrukking "enen nagel in Zijnen heilige plaats" bedoelt Ezra een vorst van hun eigen volk en van hunnen eigen godsdienst, zo als die vergeleken wordt met nagels en pinnen (Jes. 22: 23), of ook ene soort van volksplanting, omdat zij waren uitgetrokken en overgebracht van de ene plaats naar de andere..

Een nagel in Zijne heilige plaats, een vaste en zekere woonplaats. De pinnen of nagels worden in Oosterse huizen zeer vast gemaakt. Het zijn stukken ijzer, die in de muren worden bevestigd onder het bouwen.

Een nagel werd ook gebruikt, om dien diep in den muur in te slaan, om daaraan allerlei gereedschap op te hangen. Welnu, die nagel hier is de heilige tempel, waaraan Israël zich vastklemmen en zich kan laten hangen, om tot bloei en wasdom te komen, opdat in en bij dien tempel, het Abraham's nakroost zou gegeven zijn, om te groeien, om in heerlijkheid toe te nemen.

Ezra wijst er hier op, hoe God nog is een God des erbarmens, die in den toorn des erbarmen, gedachtig, zijn volk heeft uitgeleid uit het tweede diensthuis, het den tempel en den tempeldienst weer heeft teruggegeven, opdat het als een eigen, maar ook als een heilig volk zich zou openbaren, en dit alles meldt hij, om goed te doen uitkomen, hoe onheilig en zondig het volk heeft gehandeld, door zich te vermengen met de heidense volken.

9. Want wij zijn knechten, sedert onze ballingschap; doch in onze dienstbaarheid heeft ons onze God, ofschoon Hij ons aan het gericht Zijns toorns heeft overgegeven, toch niet voor altijd verlaten; maar Hij heeft weldadigheid tot ons geneigd, Hij heeft ons weer Zijne barmhartigheid bewezen voor het aangezicht der koningen van Perzië, dat Hij ons een weinig levens gawe, ons op nieuw als een eigen volk vergunde te bestaan, om het huis onzes Gods te verhogen, en de woestigheden van hetzelfde op te richten, en dat deze koningen geneigd werden om ons enen tuin 1) te geven in Juda en te Jeruzalem, ene met muren omringde woonplaats, binnen welke wij, beschut tegen den aandrang van vreemden en de aanvallen den vijanden, naar onze eigene wet ons leven zouden kunnen richten.

1) Het woord "tuin" betekent hier de beschutting van ene schaapskooi, hier figuurlijk genomen voor hun nieuwe vestiging in hun eigen land (Hales). Ene van hout gevlochten omheining wordt ook wel "tuin" genoemd..

Eigenlijk: een muur, als beschutting voor de lusthoven en wordt hier als beeld gebruikt, om de vastigheid van het volk Israël's aan te duiden, wanneer het door Perzië's koning naar het land der vaders was teruggezonden en daar een zeker verblijfplaats was gewaarborgd.

10. En nu, wat zullen wij zeggen, o onze God! na dezen? Daar het alzo is, waarmee zullen wij ons rechtvaardigen? Want wij hebben Uwe geboden verlaten,

11. Die Gij geboden had door den dienst Uwer knechten, de profeten, zeggende 1): Het land, waar gijlieden inkomt, om dat te erven, is een vuil onrein land, door de vuiligheid onreinheid van de volken der landen, om hun gruwelen, waarmee zij dat vervuld hebben, van het ene einde tot het andere einde, met hun oneingheid (Leviticus 18: 20 en 27. Deuteronomium 7: 3).

1) Ene zodanige uitdrukking is er zeker niet in de profeten, maar het komt hier minder aan op den persoon, die de woorden spreekt, noch op de bepaalde woorden van de wet. Ezra spreekt hier in den naam van God, en de zin zijner woorden is te vinden in Deuteronomium 7: 1 vv..

Wat Ezra hier weergeeft is geen letterlijk citaat uit de Wet of de Profeten, maar de zin en mening van de uitspraken van Mozes en van al de knechten Gods, die na hem gesproken hebben. Hij geeft den korten inhoud weer van al de wetten en bedreigingen Gods, die Hij tot Zijn volk heeft doen komen.

In Richteren 3: 6 wordt deze vermenging ook gewraakt.

12. Zo zult gij uwe dochters niet geven aan hun zonen, en hun dochters niet nemen voor uwe zonen, en zult hunnen vrede en hun best niet zoeken (Deuteronomium 23: 6), tot in

eeuwigheid, opdat gij door u met haar te verzwageren hen niet zoudt behouden, en zij zich opnieuw zouden kunnen verheffen; maar opdat gij sterk wordt en het goede des lands eet, en uwen kinderen het doet erven tot in eeuwigheid.

13. En na alles, d.i. naar het zware gericht, wat over ons gekomen is, om onze boze werken, en om onze grote schuld, omdat Gij, o onze God! belet hebt, dat wij niet te onder zijn gegaan van wege onze ongerechtigheid, en hebt ons ene ontkoming, ene uitredding gegeven, als deze is (vgl. vs. 7 en 8);

14. Zullen wij nu wederkeren, om Uwe geboden te vernietigen en ons te verzwageren met de volken dezer gruwelen? Zoudt gij niet tegen ons toornen, zou Uw toorn niet tegen ons uitgestort worden, wanneer wij opnieuw Uwe geboden lieten varen, en zoudt Gij ons niet tot verterens toebezoeken, totdat er geen overblijfsel noch ontkoming 1) zij of meer zou zijn?

1) Overblijfsel en ontkoming. Beide woorden drukken hetzelfde uit en doelen op degenen, die nog weer in het land hebben mogen terugkeren. Ezra doet het hier uitkomen, dat de Heere volstrekt in Zijn recht is, om nu Israël geheel te vernietigen. Daarom roept hij ook in het volgende vers uit: Gij zijt rechtvaardig, juist om Israël er bij te bepalen, dat God volstrekt rechtvaardig zou zijn, indien Hij Zijne straffende hand weer uitbreidde over Zijn volk en erfdeel.

15. O HEERE! God van Israël! Gij zijt rechtvaardig 1), wij zelve zijn er het sprekende bewijs van; want wij zijn, omdat Gij als een rechtvaardig God het vroeger zo grote volk met straffen hebt bezocht, en om hun zonden bijna geheel hebt vernietigd, toch nog overgebleven, en wij zijn overgelaten ter ontkoming 2) als een gering overblijfsel van het beminde volk om der vaderen wil, als een wonderbaar gered hoopje, als het is te dezen dage. Zie, wij zijn voor Uw aangezicht in onze schuld, nog ligt de oude schuld op ons, ja, er is ene nieuwe schuld bijgekomen, waarom wij moeten vrezen, dat Gij ons geheel en al zult verderven; want er is niemand, die voor Uw aangezicht zou kunnen bestaan om zulks 3), om deze zonden tegen Uwe heilige wet; want zo wij ons niet bekeren, en zo Gij met ons in het gerichte treedt, kunnen wij niet bestaan voor Uw aangezicht; wij kunnen het verderf niet ontgaan.

1) Dit heeft Israël ervaren, als het in ballingschap werd weggevoerd en Gods toorn ondervond, van wege zijn schuld en zonde; dit zou Israël weer ervaren, indien het niet leerde breken met de zonde. Juist daarom wijst Ezra er op.

2) Of, een der vernietiging ontkomen overblijfsel, als bewijs van Gods rechtvaardigheid in het straffen der zonde.

3) Ezra spreekt als iemand, die van Gods rechtvaardigheid verzekerd, besloten heeft, in deze te berusten en de zaak aan Hem over te laten, Wiens oordeel naar waarheid is..

Wij hebben niets te zeggen, niets te doen dan onzen Rechter om genade te bidden (Job 9: 15). Ezra wist niet, wat hij vragen zou; hij kon niets zeggen, om het volk te verontschuldigen; hij vreesde de gevolgen, maar hij had alle hoop niet opgegeven. Hij sloot zijne aanspraak tot God

zonder er een verzoek bij te voegen, verzekerd zijnde, dat de rechtvaardige God zou doen, wat recht was in Zijne ogen; hij liet alles aan Hem over..

Ezra stelt zich en zijn volk in de handen van een rechtvaardig God. Om vergeving smeekt hij rechtstreeks niet, opdat het volk met de zonde zou breken. Eerst moet het volk de vreemde vrouwen wegdoen; opdat ook aan hen zou worden vervuld, dat niet belijden alleen, maar ook nalaten van de zonde barmhartigheid doet verkrijgen.

HOOFDSTUK 10.

DE VREEMDE VROUWEN WORDEN DOOR DE ISRAËLIETEN WEGGEZONDEN.

V. Vs 1-44. Terwijl Ezra nog wenend neerligt voor het huis Gods, verzamelt zich ene grote menigte om hem heen, die eveneens in tranen uitbarst over den dreigenden toorn Gods. Nu treedt Sechanja toe, en zegt tot Ezra, dat het waar is, wat hij gezegd heeft van de zonde des volks, maar dat de toorn Gods toch nog wel was af te wenden, wanneer men er toe kon besluiten, om de vreemde vrouwen en de kinderen, die bij haar verwekt zijn, weg te zenden. Ezra moest zich maar moedig aan de spits plaatsen, dan twijfelde hij niet aan den goeden uitslag van zijne pogingen. Dit geschiedt dan ook. Ezra verzoekt alle hoofden der priesters, der Levieten en van het volk, die tegenwoordig zijn, zich bij ede te verbinden, om naar den voorslag van Sechanja te handelen; alle mannen des lands worden naar Jeruzalem opgeroepen, en daar wordt ene commissie benoemd, die het werk van de wegzending der vreemde vrouwen op zich neemt, en binnen den tijd van drie maanden werkelijk ten uitvoer brengt.

1. Als Ezra 1) alzo bad, en als hij deze belijdenis van zijne zonden en die des volks deed, wenende en zich voor Gods huis in het voorhof op de knieën met opgeheven handen (Hoofdstuk 9: 5) nederwerpende, verzamelden zich tot hem uit Israël ene zeer grote gemeente van mannen, en vrouwen en kinderen, want het volk weende met groot geweend, en nam deel aan zijne smart.

1) Ezra spreekt hier niet van zich zelve in den eersten, maar in den derden persoon, dewijl hij zelf op den achtergrond treedt en het met de zonde brekend volk op den voorgrond doet treden. Hij deelt hier mede, hoe hij geknield in den voorhof van het Huis des Heren lag, biddende en wenende voor het aangezicht zijns Gods, en hoe nu ook een grote menigte, evenzeer ontroerd over de zonde des volks, zich tot hem verzamelde. Waar Ezra de schuld des volks en de heiligheid van Israël een oorzaak van smart en een reden tot smeken wordt, daar geeft de Heere God hem den zegen, dat ook een groot deel des volks inzicht in hun zonde en in hun roeping ontvangt.

2. Toen antwoordde Sechanja, de zoon van Jehiël (niet dezelfde als de in vs. 26 genoemde Jehiël Hoofdstuk 2: 7; 8: 7), een van de zonen van Elam, en zei tot Ezra: Wij hebben overtreden tegen onzen God, en wij hebben vreemde vrouwen van de volken des lands bij ons doen wonen; maar nu, er is hope 1) voor Israël dezen aangaande, en het is nog niet zover gekomen, dat de Heere ons geheel zal verderven (Hoofdstuk 9: 15), wanneer wij met de zonde leren breken.

1) De zaak mocht kwaad zijn, maar ze stond niet wanhopig; de ziekte was zorgelijk en gevaarlijk, maar niet ongeneesbaar. Daar was nog hope, om het volk te herstellen, de schuldigen van hun verkeerdheid terug te roepen, het voortlopend bederf te stuiten, en dus de oordelen, die de zonde gemeenlijk na zich sleept, af te wenden, en alles wel te doen uitvallen. Daar is hope althans, want als de ziekte ontdekt is, is ze half genezen. Nu de alarmklok getrokken is, nu het volk zijn misdrijf beweent, en er bedroefd over begint te worden, en nu

zij allen zich op het diepst voor God verootmoedigen, nu is er hope, dat God het hun vergeven en hun genadig zal zijn..

3. Laat ons dan nu een verbond 1) maken met onzen God, dat wij al die vrouwen, en het zaad, wat van haar geboren is, in zoverre zij nog de moederlijke verpleging nodig hebben, en nog den ouderdom niet bereikt hebben om zelve te beslissen, of zij zich aan de gemeente willen aansluiten, zullen doen uitgaan, naar den raad des Heren 2), volgens anderen des heren, namelijk van Ezra, en dergenen, die beven, vrezen, voor het gebod onzes Gods, en laat er gedaan worden naar de wet.

1) Een verbond maken, wil hier zeggen, plechtig, met een duren eed als in Gods tegenwoordigheid, beloven, om met de genoemde zonde te breken, door verwijdering van de vreemde vrouwen. Sechanja heeft het uitgesproken, dat er hope was op wegneming van de schuld, dewijl er een berouwvol wenen was met Ezra, maar het niet genoeg, de zonde te bewenen, de zonde moet ook gelaten worden. Daarom sprak hij nu het volk aan en stelde hen voor, om zich door een eed te verbinden, de vrouwen en hare kinderen weg te doen.

2) In het Hebr. Beastsath Adonai. LXX. heeft wz an boulh (d.i. zoals hij n.l. Ezra wil). Dit is echter onjuist, want Ezra heeft zijn wil niet te kennen gegeven. Alleen heeft hij voor God schuld beleden. De vertaling moet zijn en blijven, naar den raad van den Heere, d.w.z. naar den wil des Heren. God wordt hier niet genoemd bij Zijn Verbondsnaam Jehova, maar bij den naam van Adonai, d.i. bij dien Naam, welken Hij draagt, als Gebieder, als Machthebbende, die Zijn wil heeft geopenbaard, en die eist, dat alleen volgens dien wil gehandeld wordt.

De Vulgata heeft, en terecht, juxta voluntatem Domini.

4. Sta op 1), want deze zaak is de uwe, het komt u toe die ter hand te nemen, en wij zullen met u zijn; wees sterk en doe het 1) met vertrouwen op den Heere, onzen God (Jozua 1: 6; 1 Kronieken 22: 16).

1) Sechanja wekt Ezra op, om niet langer geknield te liggen, maar te gaan opstaan, om als hoofd des volks er zorg voor te dragen, dat het volk nu ook met een eed belooft, de schuld in zake de heidense vrouwen weg te doen. Het is alsof Sechanja wil zeggen, dat wenen goed is, maar hervormen nog beter. Sechanja spreekt hier tot Ezra, gelijk de Heere God eenmaal tot Jozua sprak, na de nederlaag voor Al.

2) Naar het Oud-Testamentische standpunt was deze scheiding van de vreemde vrouwen en het uitdrijven van de bij haar verwekte onmondige kinderen geheel overeenkomstig den wil van God; in de Christelijke huwelijken echter is het anders. Wanneer van twee ongelovige echtgenoten de ene eerst gedurende het huwelijk tot het geloof komt, terwijl de andere nog in het ongeloof volhardt, is het de plicht van den eersten om zijne vrouw getrouw te blijven; hij mag van zijne zijde gene aanleiding geven om ene scheiding te veroorzaken, maar is zedelijk verplicht, om door trouwe liefde voor zijne vrouw en door gehoorzaamheid aan zijnen God den bestaanden echt zelf te heiligen, en moet door gebed en voorbeeld trachten het ongelovige deel voor Christus te winnen. (1 Kor. 7: 12 vv.)..

Ezra geeft den raad, dat men spoedig doortastende maatregelen zal nemen, om van de vreemde vrouwen te scheiden. De zaak is duidelijk; wat verkeerd gedaan is moet zo veel mogelijk hersteld worden, want dat alleen is waar berouw. Voor ons is het ene uitgemaakte zaak, dat de zonde moet weggedaan worden, met het vaste besluit, om er nooit weer iets mede te doen te willen hebben, ofschoon zij u ook zo dierbaar zij als de huisvrouw van uwen schoot, ja als een rechteroor, of ene rechterhand; anders is er gene vergeving, en ook geen vrede. Wat onrechtvaardig genomen is, kan niet met billijkheid behouden worden, maar moet worden teruggegeven. Wat betreft om een ongelijk juk aan te trekken met ongelovigen, 't is zeker, zulke huwelijken zijn zondig, en moeten niet gesloten worden. Zijn zij echter gesloten! dan mogen zij niet meer verbroken worden. De scheidsmuur tussen Joden en Heidenen is nu afgebroken. Het Evangelie geeft ons den volgenden regel: "Indien enig broeder ene ongelovige vrouw heeft, en deze tevreden is om bij hem te wonen, dat hij ze niet verlate; en ene vrouw, die enen ongelovigen man heeft, en hij tevreden is bij haar te wonen, dat zij hem niet verlate." (1 Kor. 7: 12 en 13)..

5. Toen stond Ezra op van zijne knielende houding, zonder echter zijne plaats voor het huis Gods te verlaten, en deed de oversten der priesters, en de oversten der Levieten, en de hoofden van gans Israël zweren, te zullen doen naar dit woord, dat Sechanja gesproken had (vs. 3); en zij zwoeren, want Sechanja had naar het hart van het gehele volk gesproken.

6. En Ezra stond op van voor Gods huis (vs. 1), en ging in de kamer van Johanan, den zoon van Eljasib 1), niet dezelfde Eljasib, die ten tijde van Nehemia hogepriester was (Nehemia 12: 10 v.); als hij daar kwam om er te overnachten, at hij geen brood, en dronk geen water, want hij bedreef rouw over de overtreding der weggevoerden 2), die nu uit de ballingschap waren teruggekeerd.

1) Dewijl zowel Johanan als Eljasib dikwijls voorkomende namen zijn (vgl. vs. 24,27,36) en ene der priesterklassen naar Eljasib genoemd was (1 Kronieken 24: 12), zo houden wij den hier genoemden Johanan ben-Eljasib voor een niet verder bekenden man, die in den nieuwen tempel een naar hem genoemde kamer gesticht had..

2) Dewijl het besluit was genomen en ook de bovengenoemde priesters het met ede hadden beloofd, maar de zonde nog niet was weggenomen, daar er nog vele vreemde vrouwen in het land waren, blijft Ezra vasten en rouw bedrijven, opdat het volk goed zou weten dat eerst zijne blijdschap terug keert, als ook werkelijk Israël weer een heilig volk zal zijn.

7. En zij, de oversten der priesters en der Levieten, en de hoofden des volks, lieten ene stem doorgaan door Juda en Jeruzalem, aan al de kinderen der gevangenis, maar nu door God verlost zijnde, dat zij zich te Jeruzalem zouden verzamelen.

8. En al wie niet kwam in drie dagen, naar den raad, volgens het besluit der vorsten en der oudsten, al zijne have zou verbannen zijn 1), ten voordele van den tempel verbeurd verklaard worden; en hij zelf zou afgezonderd wezen van de gemeente der weggevoerden (Hoofdstuk 7: 26. Nehemia 13: 28).

1) Dit verbannen hield niet in, ene vernietiging, zoals dit met de steden, die in den ban waren gedaan, geschiedde, maar een verbeurdverklaring ten behoeve en ten voordele van den tempel.

9. Toen verzamelden zich alle mannen van Juda en Benjamin te Jeruzalem in drie dagen; het was de negende maand Chislev = December (Exodus 12: 2), op den twintigsten dag in de maand; en al het volk zat op de straat, op de voorplaats bij een waterpoort van Gods huis, sidderende om deze zaak, welker ernst en grote betekenis reeds door de strenge straf, die bepaald was op het niet bezoeken van Jeruzalem (vs. 8), hun duidelijk was, en van wege de plasregenen, want het was toen juist in den ergsten regentijd van het jaar.

10. Toen stond Ezra, de priester, op en zei tot hen: Gijlieden hebt overtreden, en vreemde vrouwen bij u doen wonen, om Israël's schuld te vermeerderen 1), die toch al zo groot was (Hoofdstuk 9: 6 vv.).

1) Ezra wijst hier op het feit, dat Israël, om zijne afgoderij naar Babel is gebannen geweest en, hoewel nu weer in het land der vaderen teruggekeerd, toch nog in deze de gevolgen der zonde draagt, door te verkeren onder vreemde macht. Wordt nu dit kwaad niet weggedaan, dan zal de afgoderij weer toenemen en Israël geheel vernietigd worden. Dit gevoelt het volk ook zeer wel en het is daarom, dat het als uit één mond belooft, om naar het bevel des Heren te handelen, wat vervolgens door Ezra nader wordt ontvouwd.

11. Nu dan, doet den HEERE, uwer vaderen God, belijdenis van uwe zonde, en doet Zijn welgevallen, alles wat Hem in dit geval welgevallig is, en scheidt u af van de volken des lands, en van de vreemde vrouwen.

12. En de ganse gemeente antwoordde en zei met luider stem: Naar uwe woorden, also komt het ons toe te doen.

13. Maar de menigte des volks, dat hier tegenwoordig is, is veel, en het is een of de tijd van plasregen, zo dat men hier buiten, in de open lucht niet staan kan, zolang totdat de zaak aan een einde is; en het is geen werk van een dag noch van tweedagen, want velen onzer hebben overtreden in deze zaak; er zijn er onder ons velen, die vreemde vrouwen genomen hebben.

14. Laat toch onze vorsten der ganse gemeente hierover staan¹⁾, om er over te raadplegen; en allen, die in onze steden zijn, die vreemde vrouwen bij zich hebben doen wonen, op gezette tijden doen komen, en met hen de oudsten van elke stad en dezelve rechters ²⁾, totdat wij, door gehele wegruiming van bestaande misbruiken, van ons afwenden de hittigheid des toorns onzes Gods, om dezer zaken wil.

1) Hierover staan, wil hier niet zeggen, als aanvoerders, of, als beslissers, maar eigenlijk, ten behoeve van hen. Het optreden der Overheid wordt hier juist aangegeven, wel niet om zich tegen het volk te stellen, maar om de belangen des volks te bevorderen, in dit geval, door den toorn Gods af te wenden, waar het de onheiligheden des volks door handhaving der wetten wegnam.

2) De bedoeling was deze: omdat ter beslissing van de vele voorkomende gevallen een zeer langen tijd nodig was, en de talrijke vergadering, vooral wegens het regenachtige jaargetijde, niet zo lang kon blijven, moest zij vooreerst maar uiteengaan. Daarentegen moesten de oversten of vorsten der ganse gemeente in Jeruzalem blijven. Dan zou men de mannen van elke stad des lands afzonderlijk oproepen om voor de vorsten te verschijnen op enen bepaalden tijd, en te gelijk met hen zouden de oudsten en rechters dezer stad ontboden worden, om de nodige inlichtingen te kunnen geven..

15. Alleenlijk 1) Jonathan, de zoon van Asahel, en Jehazia, de zoon van Tikva, stonden hierover tegen; en Mesullam, en Sabbethai, de Leviet, hielpen hen.

1) Duidelijk komt het in den grondtekst uit, dat deze mannen zich niet met dit voorstel konden verenigen, hoogstwaarschijnlijk, dewijl deze gang van zaken hen te lang duurde. Het eerste woord alleenlijk vormt toch een tegenstelling met het voorgaande. Wat dan ook sommigen willen, dat zij benoemd werden tot commissarissen en bijzitters, is in strijd met het volgende, dewijl in vs. 16 genoemd worden, wie als commissarissen optreden, om deze hoogst belangrijke zaak tot een goed einde te brengen.

Zoals duidelijk blijkt, werd naar hen niet gehoord, zodat het voorstel in vs. 15 vermeld onverlet uitgevoerd werd.

15. Alleenlijk 1) Jonathan, de zoon van Asahel, en Jehazia, de zoon van Tikva, stonden hierover tegen; en Mesullam, en Sabbethai, de Leviet, hielpen hen.

1) Duidelijk komt het in den grondtekst uit, dat deze mannen zich niet met dit voorstel konden verenigen, hoogstwaarschijnlijk, dewijl deze gang van zaken hen te lang duurde. Het eerste woord alleenlijk vormt toch een tegenstelling met het voorgaande. Wat dan ook sommigen willen, dat zij benoemd werden tot commissarissen en bijzitters, is in strijd met het volgende, dewijl in vs. 16 genoemd worden, wie als commissarissen optreden, om deze hoogst belangrijke zaak tot een goed einde te brengen.

Zoals duidelijk blijkt, werd naar hen niet gehoord, zodat het voorstel in vs. 15 vermeld onverlet uitgevoerd werd.

16. En de kinderen der gevangenis, die uit de ballingschap waren wedergekeerd, deden alzo; de mannen uit elke stad begaven zich op den voor elk bepaalden tijd naar Jeruzalem, om voor de commissie te verschijnen; en Ezra, de priester, met de mannen, de hoofden der vaderen, naar het huis hunner vaderen, onder wier geleide zij zich stelden, en zij allen, bij namen genoemd (vs.15), scheidden zich af, en zij, die tot ene commissie benoemd waren, zaten op den eersten dag der tiende maand, Tebeth of Januari, alzo omtrent 8 dagen nadat de vergadering der gehele gemeente, zo als vs. 9 vv. gemeld is, was uiteengegaan, om deze zaak te onderzoeken.

17. En zij voleindden het met alle mannen, die vreemde vrouwen bij zich hadden doen wonen, tot op den eersten dag der eerste maand 1), d.i. Nisan of April in het jaar 457 voor Christus.

1) Derhalve hadden Ezra en de zijnen drie maanden werk, om alles te onderzoeken en de zaak tot een goed einde te brengen.

18. En er werden gevonden van de zonen der priesters, die vreemde vrouwen bij zich hadden doen wonen; van de zonen van Jesua, den zoon van Jozadak, en zijne broederen, also onder degenen, die tot het hogepriesterlijk geslacht behoorden (Hoofdstuk 2: 36 vv.),Maäseja, en Eliëzer, en Jarib, en Gedalja.

19. En zij gaven hun hand, dat zij hun vrouwen zouden doen uitgaan, en schuldig zijnde, offerden zij enen ram van de kudde voor hun schuld (Leviticus 5: 14 vv.), dewijl zij tegen den Heere hadden gezondigd.

20. En 1) van de kinderen van Immer: Hanani en Zebadja.

1) Hier wordt nu niet gezegd, wat zij deden, noch dat zij een ram ten schuldoffer brachten, dewijl dit genoegzaam duidelijk is en als van zelf sprak.

21. En van de kinderen van Harim: Maäseja, en Elia, en Semaja, en Jehiël, en Uzia.

22. En van de kinderen van Pashur: Eljoënai, Maäseja, Ismaël, Nethaneël, Jézabad en Elasa.

23. En van de Levieten (Hoofdstuk 2: 40): Jozabad, en Simeï, en Kelaja (deze is Kelita, zo als hij gewoonlijk genoemd werd, Nehemia 8: 7; 10: 10), Pethahja, Juda en Eliëzer.

25. En van Israël, uit het volk (Hoofdstuk 2: 3 vv.): van de kinderen van Paros: Ramja, en Jezia, en Malchia, en Mijamin, en Eleazar, en Malchia, en Benaja.

26. En van de kinderen van Elam: Mattanja, Zacharja, en Jehiël, en Abdi, en Jeremôth, en Elia.

27. En van de kinderen van Zatthu: Eljoënai, Eljasib, Mattanja, en Jeremôth, en Zabad, en Aziza.

28. En van de kinderen van Bebai: Johanan, Hananja, Sabbai, en Athlai.

29. En van de kinderen van Bani: Mesullam, Malluch en Adaja, Jasub, en Seal, Jeramôth.

30. En van de kinderen van Pahath-Moab: Adna, en Chelal, Benaja, Maäseja, Mattanja, Bezaleël, en Binnui, en Manasse.

31. En van de kinderen van Harim: Eliëzer, Jissia, Malchia, Semaja, Simeon,

34. Van de kinderen van Bani 1): Maädai, Amram, en Uël,

1) Ook in vs. 9 is van de kinderen van Bani gesproken. Ons vermoeden is, dat de daar genoemden in Jeruzalem woonden, en de in vs. 34-42 vermelden in de overige steden van Juda zich metterwoon hadden gevestigd, dewijl wij van geen inwoners van die steden lezen en toch onder hen werden aangetroffen, die vreemde vrouwen hadden (vs. 7).

44. Alle dezen hadden vreemde vrouwen genomen; en sommigen van hen hadden vrouwen, waarbij zij kinderen gekregen hadden.

Velen plaatsen in het twaalfjarig tijdvak, dat tussen onze geschiedenis, en die, welke in Nehemia 1 vermeld wordt, verlopen is, dat gedeelte, dat men leest in Nehemia 8: 1-10: 39, en beweren naar Josefus (Antt. XI, 5,5), dat Ezra nog vóór de komst van Nehemia gestorven zou zijn. Maar als ook dit gedeelte door Ezra geschreven is, zo als wel het geval zal zijn, dan moet men toch om de voorstelling van Josefus te rechtvaardigen, veronderstellen, dat in Nehemia 8: 9 en 10: 1 10.1 het vermelden van den naam Nehemia, slechts ene bijvoeging van lateren tijd is, en heeft nog altijd tegen zich, hetgeen te lezen staat in Nehemia 12: 36, waar Ezra en Nehemia als gelijktijdig levende worden genoemd. Wat echter het getuigenis van Josefus betreft: dit berust alleen op ene uit het 3e boek Ezra, een der Apocriefe boeken, geputte gissing, waar het gedeelte Nehemia 8: 1 vv. terstond, op Ezra 10: 44 volgt, en Nehemia onder den naam Atyarathv voorkomt, met welken naam Josefus op een geheel ander persoon heeft gedoeld..

Ezra bekleedde het gezag te Jeruzalem omstreeks 12 jaren; wij vinden hem in het volgende Boek zijne heilige plichten uitoefenende, ofschoon in het burgerlijk gezag vervangen door Nehemia. Men vermeldt van hem, dat hij met de hulp van andere personen, die ook bedreven waren in de heilige Schriften, al de Boeken, die toen reeds bestonden, verzamelde en den Kanon der Heilige Schrift vaststelde, de verouderde namen van enige plaatsen veranderende, en de fouten, die er door nalatigheid der overschrijvers ingeslopen waren, verbeterde. Onder den invloed van den Heiligen Geest voegde hij er ook bij, wat noodzakelijk was, om die plaatsen toe te lichten of te verbeteren, terwijl hij het geheel in Chaldeeus schrift overbracht. Aldus leverde hij ene nauwkeurige uitgave van het Oude Testament, die daarna met veel zorg werd nageschreven en gevolgd, en naar deze werden de nu nog bestaande afschriften genomen. Daar Ezra zelf schrijver was van een gedeelte der Heilige Schrift, mag men verzekerd zijn, dat hij in zijn werk door den Heiligen Geest werd bestuurd. Men zegt, dat hij den ouderdom van 120 jaren bereikt heeft. Maleachi, Nehemia, Esther en enige plaatsen in andere boeken, moeten dien ten gevolge in zijnen tijd er bij gevoegd zijn, waarschijnlijk door ene reeks van godvruchtige en geleerde mannen, die voortgingen acht te slaan op den Kanon der Schrift, tot omstreeks den tijd van Simon den Rechtvaardige, die omtrent 28 jaren na den dood van Alexander den Grote, welke 323 voor Christus plaats had, hogepriester werd. Na dat tijdstip werd niets bij den Kanon der heilige boeken van het Oude Testament gevoegd, en in letterkundig opzicht is de grootste juistheid door de Joden in acht genomen om het geheel onveranderd te bewaren. Enigen echter zijn van mening, dat de gehele Kanon door Ezra zelf werd bijeen verzameld, behalve enige bijgevoegde namen en aantekeningen. Dit komt ook overeen met de eenparige overlevering der Joden. Een schoon en uitvoerig verslag van de handelingen van Ezra betreffende de Schriften wordt door Prideaux gegeven..

Als straks Nehemia voor de tweede maal in Juda komt, hebben weer velen huwelijken gesloten met heidense vrouwen (Nehemia 13: 23 vv.). De reden is wel hierin te zoeken, dat bij de teruggekeerden ook later zich aansloten, die nog in het vaderland waren achtergebleven en zich niet vermengd hadden met de Samaritanen. Bovendien had Israël in de Ballingschap, die zo lang geduurd had, ten minste voor hen, die met Nehemia terugkeerden, zich aan deze zaak gewend, of liever het zondige er van niet ingezien. En het is daarom, dat de Godsmannen gedurig tegen dit kwaad te strijden hebben, opdat Israël een afgezonderd volk zou blijven.

INHOUD VAN HET BOEK EZRA.

I. De terugkeer naar Jeruzalem en de herbouw van den tempel.

- 1) Ezra 1: 1-4. Edict van Cyrus.
- 2) Ezra 1: 5-11. Terugkeer der Joden naar Jeruzalem.
- 3) Ezra 2. Beschrijving der teruggekeerden.
- 4) Ezra 3: 1-6. Opbouw van het altaar en viering van het Loofhuttenfeest.
- 5) Ezra 3: 7-13. Grondvesting van den Tempel.
- 6) Ezra 4: 1-5. Tegenstand der Samaritanen bij het bouwen.
- 7) Ezra 4: 6-23. Tegenstand bij het bouwen der muren van Jeruzalem.
- 8) Ezra 4: 24 en 5. De tempelbouw afgebroken.
- 9) Ezra 6: 1-15. De tempelbouw door Darius begunstigd en ten einde gebracht.
- 10) Ezra 6: 16-22. De Tempel ingewijd en het Paasfeest gevierd.

II. De komst van Ezra te Jeruzalem en de heiliging des volks.

- 1) Ezra 7: 1-10. Mededeling van Ezra's komst.
- 2) Ezra 7: 11-26. Afschrift van het bevel van Arthasasta (Artaxerxes).
- 3) Ezra 7: 27 en 28. Ezra's vreugde vermeld.
- 4) Ezra 8: 1-20. Lijst der met Ezra teruggekeerden.
- 5) Ezra 8: 21-31. De reis van Ezra en de zijnen meegedeeld.
- 6) Ezra 8: 32-36. Aankomst te Jeruzalem.

7) Ezra 9. Ezra's gebed en belijdenis over de ontheiliging des volks.

8) Ezra 10: 1-8. Het besluit omtrent het wegdoen der vreemde vrouwen genomen.

9) Ezra 10: 9-17. Het besluit doorgevoerd en ten einde gebracht.

10) Ezra 10: 18-44. Lijst van hen, die zich met heidense vrouwen hadden verbonden.

SLOTWOORD

op het Boek Ezra.

Als Schrijver van dit Boek doet zich Ezra, de Schriftgeleerde, kennen, die, onder de regering van Arthahsasta (Artaxerxes), koning van Perzië, naar Jeruzalem vertrok met een menigte van hen, die bij den eersten terugkeer, onder Zerubbabel, nog in het vreemde land waren achtergebleven.

Hij is te houden voor den Schrijver van het gehele Boek, al kunnen we aannemen, dat hij dat gedeelte, hetwelk in het Chaldeeus (Hoofdstuk 4: 8-6: 18) en niet in het Hebreeus geschreven is, overgenomen heeft van een tijdgenoot van Zerubbabel en Jozua, dewijl hij dit stuk niet alleen voor volstrekt geloofwaardig heeft gehouden, maar het ook door de bijzondere zorg der Voorzienigheid Gods, in zijn handen is gekomen, zodat hij door den drang des Geestes, het woordelijk heeft overgenomen of in zijn Boek ingelast.

Onder de leiding des Geestes heeft Ezra beschreven, wat in verband stond met den terugkeer van Israël uit het land der Ballingschap, zowel wat den eersten als den tweeden uittocht betreft, dien onder Cyrus en dien onder Arthahsasta, koningen van Perzië.

Wel bestaat het Boek uit twee delen, maar de eerste woorden van het tweede gedeelte: "En na deze gebeurtenissen" geven duidelijk te zien, dat de Schrijver van het eerste gedeelte, ook die van het tweede is.

Israël, door Gods genade voor een groot gedeelte wedergekeerd in het land der vaderen en, hoe ook tegengewerkt, toch in staat gesteld den Tempel te herbouwen; Israël, in het heilige land weer, door Ezra's heiligen ijver voor de ere Gods, een afgezonderd volk, vrij van de vermenging met heidense volken, ziedaar de korte inhoud van dit heilig Geschrift.